

PONDELOK, 22. SEPTEMBRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok, 4. septembra 2008.

(Rokovanie sa začalo o 17.00 hod.)

2. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

3. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

4. Preskúmanie osvedčení o zvolení za poslanca: pozri zápisnicu

5. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

6. Vyhlásenie 23. augusta za Európsky deň pamiatky obetí stalinizmu a nacizmu – Boj proti obchodovaniu s deťmi (písomné vyhlásenia): pozri zápisnicu

7. Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

8. Oznámenie spoločných pozícií Rady: pozri zápisnicu

9. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

10. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu

11. Prepadnuté písomné vyhlásenia: pozri zápisnicu

12. Text zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

13. Petície: pozri zápisnicu

14. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

15. Opatrenia prijaté v následnosti na pozície a uznesenia Parlamentu: pozri zápisnicu

16. Vyhlásenie predsedníctva

Predseda. – Teroristická organizácia ETA včera spáchala ďalšiu vraždu. V severnom Španielsku zahynul pri výbuchu bomby v aute 46-ročný príslušník španielskej armády, výkonný práporčík Luis Conde de la Cruz. Bol to tretí bombový útok v Španielsku za uplynulých 24 hodín. Pri troch explóziách bolo zranených niekoľko ľudí, jeden z nich vážne. Európsky parlament ostro odsudzuje tento teroristický čin a chce vyjadriť svoje hlboké znepokojenie.

V mene Európskeho parlamentu by som rád vyjadril úprimnú sústrasť rodine a priateľom výkonného práporčíka Condeho a našu solidaritu Španielsku, jeho orgánom a hlavne španielskym bezpečnostným zložkám. Tiež by som rád vyjadril našu podporu a úprimnú sústrasť všetkým zraneným pri bombovom útoku a ich rodinám.

Musíme znova jasne a rázne zopakovať, že terorizmus je priamym útokom na slobodu, ľudské práva a demokraciu. Nemôžeme dostatočne často opakovať, že terorizmus sa nedá ničím ospravedlniť. Preto musíme bojovať proti terorizmu spoločne, vždy v súlade s právnymi normami a uplatňovaním plnej sily zákona. Európska únia je spoločenstvo založené na solidarite. Teroristický útok v jednej z členských štátov Európskej únie je útokom na celú Európsku úniu, na každého z nás.

Teraz vás všetkých žiadam, aby ste povstali a zachovali minútu ticha.

(Parlament povstal a zachoval minútu ticha.)

17. Program práce

Predseda. - Konečné znenie návrhu programu tejto schôdze, ktorý navrhla konferencia predsedov na svojom zasadnutí vo štvrtok 18. septembra 2008 v súlade s článkami 130 a 131 rokovacieho poriadku, bolo rozdané.

Pondelok, utorok a štvrtok:

žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy

Streda:

Skupina liberálov požadovala predĺženie lehoty na predloženie spoločného návrhu uznesení a pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k prioritám Európskeho parlamentu na legislatívny a pracovný program Komisie do zajtra 10.00 hod. – utorok 23. septembra 2008.

Hlasovanie je naplánované na stredu 24. septembra 2008.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). - (DE) Vážený pán predseda, írski novinári minulý víkend odhalili, že medzi tými, ktorí financovali kampaň proti Lisabonskej zmluve v Írsku a medzi Ministerstvom obrany USA a CIA môže byť spojenie. Bol to veľmi zaujímavý článok, ktorý ako dôvod uvádzal túžbu zabrániť Európe, aby sa stala príliš silnou. Rád by som požiadal pána predsedu, aby prešetril túto záležitosť. Radi by sme tiež požiadali Radu – Radu a Komisiu – aby nám o tom pri najbližšej príležitosti poskytli informácie, pretože by bolo určite zaujímavé zistiť pravdu o tejto pochybnej kampani v Írsku, ktorá bola podporená 1,2 milióna EUR. Preto žiadam pána predsedu, aby sa zaoberal touto záležitosťou a umožnil nám získať informácie a odkryť pozadie tejto správy.

Predseda. – Ďakujem vám, pán Cohn-Bendit. Dovoľte mi povedať vám, že už nejaký čas pozorne sledujem celý tento vývoj. Musíme zachovávať úplnú transparentnosť, pretože, ako viete, títo ľudia, ktorí nás napádajú, od nás vyžadujú, aby sme konali transparentne – a oni sami by sa, samozrejme, mali riadiť vlastnými slovami. Potrebujeme dosiahnuť úplnú transparentnosť v záležitosti týkajúcej sa peňazí vyplatených organizácii Libertas, ktorú zastupuje Declan Ganley, a toho, odkiaľ tieto peniaze pochádzajú.

Dozvedeli sme sa z írskych médií – teraz opakujem správu, ktorú uviedli minulý týždeň v Írsku – že pán Ganley v minulosti tvrdil, že dotácie pochádzali od celkom bežných ľudí a že to boli malé sumy. Teraz priznáva, že sám poskytol organizácii 200 000 EUR zo svojich vlastných zdrojov a následne sa potvrdilo, že pán Ganley prijal vojenské zákazky od Pentagonu, aby vybavil objednávky za približne 200 miliónov dolárov. Niektoré správy uvádzajú oveľa vyššiu sumu.

Musíme naďalej sledovať tieto veci a odhaliť skutočnosti. Nemôžeme dovoliť, aby Európu zničili ľudia, ktorí požadujú transparentnosť, ale sami nie sú pripravení konať podľa rovnakých pravidiel.

(potlesk)

Chcel by som čo najdôraznejšie povedať, že veľmi obdivujem spôsob, akým Dick Roche, írsky minister európskych vecí, prevzal osobnú zodpovednosť za prešetrovanie týchto záležitostí a úprimne ho podporujem, aby pokračoval v systematickom hľadaní pravdy.

Vážené dámy a páni, vyrozumel som z potlesku, ktorým ste reagovali na moje slová, že sme na strane tých, ktorí chcú transparentnosť vo všetkých týchto záležitostiach, aby sme zabezpečili, že Európe sa nijako neublíži.

(potlesk)

*
* *

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Vážený pán predseda, faktická poznámka. Týka sa programu na štvrtok, v ktorom sme predložili oneskorenú žiadosť. Ospravedlňujem sa, že sme sa oneskorili. Ide o návrh na miernu zmenu programu na štvrtok, v ktorom je navrhované hlasovanie za uznesenie o sociálnom balíku.

Zatiaľ jednotlivé skupiny predložili vlastné samostatné uznesenia. S najlepšou možnou vôľou a dobrou vierou na všetkých stranách sme sa pokúsili spoločne dohodnúť kompromisné uznesenie. Nepodarilo sa nám to, takže momentálne je pravdepodobné, že sa bude hlasovať o jednotlivých uzneseniach a každé uznesenie bude zamietnuté, čo však nebude vnímané veľmi pozitívne. Preto si väčšina politických skupín myslela, že bude dobrý nápad, ak jednoducho predstúpim a navrhnem, že by možno bolo taktné nehlasovať o všetkých uzneseniach.

Niežeby to nebolo dôležité: je to preto, lebo to je dôležité. Nechceli sme vyslať zlú správu a bolo lepšie nepredložiť žiadnu správu o poslednej rozprave, ktorá sa týkala úplne všetkých bodov. Takže návrh, ktorý podporila väčšina skupín, je, aby sme tento štvrtok nehlasovali.

Predseda. – Mali by sme túto záležitosť ešte premyslieť. Rád by som poprosil skupiny, aby sa znovu zišli a pokúsili sa nájsť riešenie. Zatiaľ si zaznamenáme, čo Philip Bushill-Matthews povedal.

(Program práce bol týmto stanovený.)⁽¹⁾

18. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predseda. – Nasledujúcim bodom sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Prvý Európsky summit o integrácii Rómov sa uskutočnil minulý týždeň práve tu v Bruseli. Zaradenie komplexnej rómskej otázky do programu EÚ je myšlienka, ktorú Rumunsko neustále podporuje, a myslím si, že by ju mali všetci privítať. Rada Európy, ktorá sa zaoberá touto záležitosťou od roku 1990, poznamenala, že Rómovia tvoria skutočnú európsku menšinu. Preto je rómska otázka európskou, nie národnou a verím, že Európska komisia by mala mať plnú podporu Parlamentu vo svojej iniciatíve.

Verím, že Európsky parlament by mal hovoriť v prospech zaradenia vzdelávania medzi hlavné body Európskej politiky týkajúcej sa Rómov, keďže skúsenosti z posledných rokov ukázali, že vzdelávanie je najistejšia cesta k integrácii a k úspešnému prekonávaniu prekážok pre Rómov, ako aj pre ich susedov.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Vážený pán predseda, dnes sme svedkami hrubého porušenia zákazu trhovej diskriminácie zo strany nemeckých a rakúskych obchodných reťazcov, ktoré bojkotujú maďarské hydinárstvo a spracovateľský priemysel.

Týka sa to reťazcov REWE, SPAR, METRO a Kaufland, ktoré nepreberajú dodávky maďarských produktov ako následok bojkotu zo strany rakúskej organizácie za práva zvierat. Bojkot spôsobil maďarskému hydinárskemu priemyslu stratu vo výške dvoch miliárd. Tieto reťazce používajú národnú diskrimináciu voči maďarským produktom, a tým porušujú právne predpisy Európskej únie o hospodárskej súťaži.

Poškodení sa preto obrátia na Európsky súdny dvor, pretože sú porušované dva základné princípy Únie: zákaz národnej diskriminácie a rovnosť a sloboda v hospodárskej súťaži. Ďakujem vám za pozornosť.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Vážený pán predseda, vážení kolegovia, systém celoštátneho núdzového volania na číslo 112 začne fungovať v Bulharsku od 30. septembra 2008 v rámci vykonávania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES. Číslo systému bude možné volať z ľubovoľného miesta na celom území štátu a zaručí rýchly a bezplatný prístup k tejto službe. Technické riešenie bulharského

⁽¹⁾ Ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k programu práce: pozri zápisnicu

systému núdzového čísla 112 využíva najmodernejšie technológie a umožňuje identifikáciu volanej linky. Bulharské ministerstvo pre núdzové situácie poskytlo všetkým poslancom Európskeho parlamentu podrobné informácie o zavedení a fungovaní systému.

Rada by som sa poďakovala za odloženie konania pre porušenie predpisov a za hodnotenie zavedenia systému núdzového volania, ktoré dostala bulharská vláda od Európskej komisie. Považujem toto hodnotenie za potvrdenie toho, že Spoločenstvo sa stará o bezpečnosť a zdravie európskych občanov.

Monica Frassoni (Verts/ALE). - (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, udalosti posledného týždňa sú zvlášť smutné a ťažké pre tých, pre ktorých sú sloboda a rasizmus dôležitými otázkami: Camorra v Taliansku zabila minulý štvrtok šesť prisťahovalcov z rôznych afrických krajín. Boli obvinení z predaja drog a trestných činov, ale ukázalo sa, že to nie je vôbec pravda. V Miláne tiež ubili na smrť černošského mladíka.

V rovnakom čase v Kolíne neveriteľne odpovedali na otázky rasizmu a diskriminácie.

Mám pocit, že v súčasnosti má Európa dve veľmi rozdielne tváre. Rovnako mám pocit, že tento Parlament by mal konečne zaujať oveľa aktívnejší postoj k otázke rasizmu, ako má v poslednom čase, pretože v mnohých krajinách vrátane mojej sa rasizmus vracia s mimoriadne tragickými dôsledkami.

Predseda. - Ďakujem vám. Každá ľudská bytosť má rovnakú dôstojnosť.

Eoin Ryan (UEN). - Vážený pán predseda, chcel by som upriamiť pozornosť na problém, že v Etiópii hladuje 4,6 milióna ľudí v dôsledku akútneho nedostatku potravín. Príčinou je sucho. Etiópska vláda tvrdí, že nejde o hladomor, ale UNICEF tvrdí, že v určitých oblastiach krajiny hladomor je a akútne ohrozuje ľudí. Deje sa to len v určitých oblastiach a myslím si, že medzinárodné spoločenstvo a EÚ musia rýchlo konať a pokúsiť sa zabezpečiť približne pol milióna tony potravín, ak sa chceme vyhnúť úplnému hladomoru. Myslím si, že je to prioritou a keďže Európska únia je jedným z najväčších prispievateľov na zahraničnú rozvojovú pomoc, považujem za absolútne nevyhnutné, aby sme konali bezodkladne.

Vážený pán predseda, dovoľte mi len dodať, že ako írsky poslanec súhlasím s poznámkami, ktoré ste predniesli o organizácii Libertas a írskom referende. Bojovali sme za kampaň za Lisabonskú zmluvu, boli sme otvorení a transparentní, čo sa týka nášho financovania. Libertas nám povedala svoju verziu a teraz zisťujeme, že sa veľmi líši od skutočnosti. Chcem povzbudiť vás a aj ostatných k zabezpečeniu toho, aby bola Libertas otvorenejšia a transparentnejšia, pokiaľ ide o to, odkiaľ presne pochádzajú peniaze, pretože ľudia to chcú vedieť.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Vážený pán predseda, zatiaľ čo prezident Európskej centrálnej banky, Jean Claude Trichet, opakovane vyjadroval znepokojenie nad inflačnou indexáciou miezd, nezobral do úvahy kritickú situáciu zamestnancov, hlavne tých málo platených, ktorí majú ťažkosti, keďže sa zvyšujú životné náklady. A zatiaľ čo uisťuje, že intervencie majú minimálny vplyv na infláciu, je potrebné zvýšiť mzdy málo plateným zamestnancom, ktorí sú teraz pod silným tlakom. Obmedzenie inflácie v Európe nemôže byť zredukované na obmedzenie zákonných nárokov na mzdu. Zatiaľ čo tí, čo zarábajú viac, si, samozrejme, môžu dovoliť vyskúšať si úpravy miezd na vlastnej koži, no menej zarábajúci sú iný prípad. Vnútroštátna vláda a národné centrálné banky môžu najlepšie reagovať na meniacu sa hospodársku situáciu, a preto som bola stále proti opatreniam, ktoré oslabovali hospodársku nezávislosť. Samozrejme, Írsko ako malý štát si dobre uvedomuje, že jeho hospodárska situácia je pri tvorbe politiky ECB okrajová a že preto stanoviská, ktoré Banka často prijíma, nie sú vždy v súlade s najzávažnejšími potrebami alebo záujmami írskoho hospodárstva.

Tiež podporujem transparentnosť vo financovaní. Takisto uprednostňujem úctu k demokratickým záverom a tento orgán by mal vziať na vedomie, že všetky kampane s výnimkou jednej, ktoré bojovali proti Lisabonskej zmluve a našli dôvody na hlasovanie proti nej, uverejnili úplné a pravdivé finančné výkazy a nie sú pochybnosti o mechanizmoch výdavkov alebo zdrojoch, ktoré dostali tieto skupiny vrátane mojej vlastnej strany.

Gerard Batten (IND/DEM). - Vážený pán predseda, zajtra budeme hlasovať o správe, ktorá by mala obmedziť imunitu úradníkov Europolu, ale je len zásterkou pre budúcu legislatívu, ktorá odsunie túto záležitosť až na obdobie po roku 2010. Neuskutoční sa žiadna diskusia. Hlasovanie je len poradné. Rozhodnutie urobí Európska rada.

Úradníci Europolu budú môcť pôsobiť v členských štátoch v najrôznejších pozíciách, ktoré im poskytnú imunitu proti všetkému, čo robia, a všetkému, čo povedia počas vykonávania svojich povinností. Je to privilegium, ktoré neplatilo ani pre NKVD počas Stalinovho „veľkého teroru“.

V Anglicku to bude novinka, keďže tu žiadny štátny úradník nemá imunitu proti trestnému stíhaniu. Podľa Lisabonskej zmluvy nebudú môcť parlamenty členských štátov brániť ďalšiemu rozšíreniu právomocí Europolu v znení zmien a doplnení Rady. Sú to prvé kroky k vytvoreniu policajného štátu Európskej únie.

Philip Claeys (NI). - (NL) Vážený pán predseda, nalieham na vás, aby ste podali oficiálny protest primátorovi Kolína proti tomu, že minulý týždeň neumožnil poslancom Európskeho parlamentu a iným zvoleným osobám pokojne vyjadriť svoje názory a zúčastniť sa kongresu o dôležitej sociálnej a politickej otázke, a to konkrétne o islamizácii Európy.

Lavicoví extrémisti fyzicky napadli ľudí, podpálili vybavenie ulice a zastavili premávku v celom centre mesta, aby zabránili ľuďom vstup na mierový kongres. Primátor Schramma nielenže odmietol odsúdiť tieto násilnosti a zastrašovanie, ale ich aj pochválil a zašiel až tak ďaleko, že tvrdil, že to boli obyvatelia Kolína, ktorí spontánne bránili v konaní kongresu.

Veľa ľudí bolo toho svedkom a je to škandál, že sa dnes takéto veci stále dejú v krajine, ktorá si hovorí demokratická, že sa ľuďom nasilu bráni otvorene hovoriť.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážený pán predseda, rád by som upriamil pozornosť na otázku zákazu cestovania uvaleného Bieloruskom, ktorý bráni deťom postihnutým jadrovou katastrofou v Černobyle cestovať do zahraničia.

Vyššie 1 000 írskych rodín každé leto a Vianoce hostí tieto bieloruské deti vo svojich domovoch, aby si oddýchlili a zotavili sa. Často tento pobyt zahŕňa lekársku prehliadku a v niektorých prípadoch liečenie. Taliansko a Bielorusko uzatvorili bilaterálnu zmluvu, čo znamená, že Taliansko nie je ovplyvnené týmto zákazom. Viem, že írsky minister zahraničných vecí sa snaží o dohodu s Bieloruskom a vítam diskusie, ktoré prebiehajú.

Tiež by som zdôraznil potrebu dohody medzi EÚ a Bieloruskom. Podľa Európskej susedskej politiky EÚ poskytne Bielorusku finančnú pomoc až do výšky 20 miliónov EUR na obdobie rokov 2007 až 2010. EÚ by mala podmieniť prijatie finančných prostriedkov zrušením zákazu cestovať.

Dohoda medzi EÚ a Bieloruskom by mala umožniť deťom z Bieloruska naďalej cestovať do krajín EÚ s cieľom oddychovať a zotaviť sa. Dlhodobou by sa tak zaistili práva detí cestovať.

Maria Badia i Cutchet (PSE). - (ES) Vážený pán predseda, Organizácia Spojených národov považuje obchodovanie s ľuďmi za nezlučiteľné s dôstojnosťou a nehodné ľudskej bytosti. Napriek tomu je každý rok obeťou obchodovania viac ako pol milióna ľudí, z ktorých 80 % tvoria ženy a dievčatá, polovicu maloleté osoby a väčšinu obeť sexuálneho zneužívania.

Navyše podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu každý rok príde do štátov Európskej únie veľký počet žien, ktoré sú obeťmi obchodovania.

Zajtra, 23. septembra, je Medzinárodný deň boja proti sexuálnemu vykorisťovaniu a obchodovaniu so ženami. Verím, že je to pre nás v tomto Parlamente dobrá príležitosť zaviazat sa zlepšiť opatrenia na boj proti tejto pohrome, ktorá porušuje práva toľkých ľudí, a hlavne bojovať proti priekupníkom a chudobe, a to prostredníctvom väčšieho počtu možností vzdelávania a zamestnania a zavedením stratégií na zvyšovanie povedomia v príslušných krajinách s cieľom urobiť z tejto otázky tému na verejnú diskusiu.

Harald Ettl (PSE). - (DE) Vážený pán predseda, ako odborár chcem dnes hovoriť o tragických udalostiach v lodeniciach v okrsku Tuzla v Istanbule. Len za posledné tri roky prišlo v Tuzle o život viac ako 90 zamestnancov. Všetko sú to obeť smrteľne tvrdých pracovných podmienok. Naposledy to bola tragická havária 11. augusta, ktorú by som označil za trestný čin. Traja sezónni zamestnanci zomreli počas testovania záchranného člna a 16 zamestnanci boli zranení. Pri spúšťaní člna z lode prasklo lano a zamestnanci spadli do vody.

Zvlášť tragické na tejto nehode je, že tieto testy sa zvyčajne vykonávajú s vrecami piesku. Zamestnanci boli teda de facto použiti ako ľudské vrecia piesku. Zamestnancom, ktorí chceli štrajkovať a protestovať proti katastrofálnym bezpečnostným opatreniam, sa subdodávateľské spoločnosti vyhrážali okamžitým prepustením.

Komisia vo svojej správe o činnosti v roku 2006 už poukázala na to, že práva zamestnancov a odborov v Turecku sú nepostačujúce. Žiadam vás preto o naliehanie na turecké úrady, aby chápali odbory ako rovnocenných obchodných partnerov a aby konečne konali a vytvorili ľudské pracovné podmienky a prísnejšie bezpečnostné smernice pre zamestnancov v Tuzle s cieľom ukončiť túto hroznú situáciu.

Magor Imre Csibi (ALDE). - Vážený pán predseda, podstata EÚ spočíva v zásade zastupiteľskej demokracie. My poslanci Európskeho parlamentu máme povinnosť zaistiť, aby európske politiky vyjadrovali vôľu občanov. Chcem preto vyjadriť znepokojenie zapríčinené stále rastúcim počtom schválení geneticky modifikovaných organizmov a hovorím teraz aj v mene väčšiny obyvateľov Európskej únie. Eurobarometer publikovaný v marci tohto roku udáva, že 58 % Európanov je proti geneticky modifikovaným organizmom. Viac ako tretina z nich si myslí, že nie sú náležite informovaní o výhodách a rizikách použitia geneticky modifikovaných organizmov v poľnohospodárstve.

Tieto čísla by nás mali znepokojsť. Namiesto toho Komisia naďalej schvaľuje vstup čoraz väčšiemu počtu geneticky modifikovaných organizmov na poľnohospodársky trh EÚ. Najnovším príkladom je schválenie ďalších geneticky modifikovaných sójových bôbov z 8. septembra.

Vážení kolegovia, s prihliadnutím na tieto skutočnosti navrhujem požiadať Komisiu, aby začala informačnú kampaň v celej EÚ o rizikách a výhodách, ktoré majú geneticky modifikované organizmy pre ľudí a životné prostredie. Malo by nasledovať nové hodnotenie. Kým nebudú občania Európy riadne informovaní a nevyjadria svoj postoj k tejto veľmi citlivej téme, žiadam Komisiu, aby zastavila schvaľovanie všetkých nových geneticky modifikovaných organizmov.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Vážený pán predseda, hlavné piliere EÚ – demokracia, ľudské práva, sloboda a právny poriadok – musia byť základom novej dohody o partnerstve s Ruskom. Postupy Ruska v Gruzínsku nám znova ukázali, že ani za vlády Dmitrija Medvedeva nie je Rusko pripravené uznávať právny poriadok a medzinárodné dohody. Plán pre Gruzínsko v šiestich bodoch vyžaduje opätovné nastolenie situácie dosiahnutej 7. augusta. Znamená to stiahnutie ruských vojsk na pozície pred vypuknutím ozbrojeného konfliktu v Južnom Osetsku a nie rozmiestnenie ďalšieho kontingentu v počte 3 800 vojakov.

Navyše sa šliapie po ľudských právach. Situácia politických väzňov je neúnosná, ako ukazuje prípad Michaila Chodorkovského. To isté sa vzťahuje na nedodržiavanie energetickej charty, ktorou by Rusko ako jedna zo zmluvných strán malo byť viazané.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Vážený pán predseda, v Indii sa dejú pogromy proti kresťanom podnietené hinduistickými fundamentalistami. Celá situácia je spojená s vraždou hinduistického vodcu, so zločinom, z ktorého polícia obviňuje maoistov. Podpaľujú sa kresťanské obydlia a školy. Fundamentalistickí hinduisti bez nejakej príčiny z tejto vraždy obviňujú kresťanov. V Uríse sa viac ako 40 000 kresťanov ukrylo v džungli. Približne 15 000 kresťanov žije v utečeneckých táboroch pod ochranou polície. Viac ako 20 ľudí bolo zavraždených. V dedinách Tangia a Rupagaon boli kresťania upálení vo svojich domoch. Aspoň 8 ľudí bolo zabitých v oblasti Kandhamalu. Najmenej 10 kostolov bolo vypálených. Arcibiskup Vincent Concessao z diecézy Dillí verí, že je potrebné použiť efektívnejšie opatrenia na potlačenie násilností. Miestne úrady nerobia potrebné kroky. Na nenávisť voči kresťanstvu by sa malo odpovedať rovnakým spôsobom ako na iné extrémne formy netolerancie.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). - (PT) Vážený pán predseda, António Guerreiro, Fernando González, Gerardo Hernández, Ramón Labañino a René González, päť kubánskych občanov, ktorí len bránili svoju vlasť a svojich krajanov, aby sa nestali obeť teroristických činov podporovaných a organizovaných skupinami z Miami, sú neprávom uväznení v Spojených štátoch od 12. septembra 1998, teda skoro 10 rokov. Počas desiatich rokov sa títo piati kubánski občania ocitli v nespočetných protizákonných situáciách, boli vystavení nepriateľným a neľudským trestom, tlaku, vydieraniu a porušovaniu najzákladnejších ľudských práv. Zažili napríklad kruté administratívne prekážky a obmedzenia v prípade rodinných návštev. Elizabeth Palmeiros, manželka Ramóna Labañina, čakala dva roky na udelenie víz. António Guerreiro nemal rodinnú návštevu viac ako jeden a pol roka a Fernando González je v rovnakej situácii viac ako jeden rok. Úrady Spojených štátov bránili Adriane Perezovej navštíviť svojho manžela, Gerarda Hernándeza, od 12. septembra 1998, zatiaľ čo Olga Salanueva nemohla navštíviť svojho manžela, Reného Gonzáleza, od augusta 2000. Požadujeme spravodlivosť, požadujeme prepustenie týchto piatich kubánskych vlastencov.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Vážený pán predseda, napriek vlhkému írskemu podnebiu boli u nás v minulosti veľké záplavy pomerne nezvyčajné. V poslednom čase sa ničivé záplavy stali každoročným sezónnym javom.

Príčinou je niekoľko faktorov: stavby na zátopových územiach, zlá údržba odtokov atď. Jeden dôležitý faktor – nevhodné plantážové lesníctvo – však za niekoľko posledných desaťročí financuje, a preto si táto záležitosť zaslúži, aby ste ju podrobne preverili.

Tieto plantáže smrekov, teda hlavne tie, ktoré boli vysadené na vysočinách, výrazne zmenili siete írskeho riečnych systémov. Vysádzanie pôvodných írskeho stromov a lesov bolo zároveň veľmi zanedbávané v dôsledku plánovania finančných zdrojov v minulosti.

Je poľutovaniahodné, že v novom programe rozvoja vidieka sa Írsko rozhodlo vylúčiť lesníctvo z programu. Ochudobniť miestne írske lesníctvo o finančné zdroje v tomto kritickom čase, keď sa potrebuje vrátiť do života, je receptom na katastrofu, ktorá so sebou prináša zvýšené nebezpečenstvo záplav, znečistenie vody, vyššie hodnoty CO₂ a postupnú stratu úrodnosti pôdy.

V programe sú symbolické projekty, ktoré zahŕňajú pôvodné druhy drevín. Nemôžeme však poprieť, že príležitosť použiť finančné zdroje na pôvodné stromy, ktoré by zabránili budúcim záplavám, sme stratili.

Kinga Gál (PPE-DE). - (HU) Vážený pán predseda, dámy a páni, nielen hlásajme medzikultúrny dialóg, ale ho aj ochraňujme, keď ho napádajú. Najmä ak je etnické spolužitie v našom susedstve, v jednej z členských štátov Európskej únie, zo dňa na deň nahľadávané.

Buričské hrubé vyjadrenia Jána Slotu, predsedu jednej z vládnych strán na Slovensku, a jeho hry na internetovej stránke YouTube, v ktorých vyzýva ľudí, aby zabili politikov zo strany maďarskej menšiny na Slovensku, a rovnako aj posledné vyjadrenie slovenského ministra školstva, že by zakázal vyjadrovanie sa v maďarskom jazyku na verejnosti na Slovensku, a dôvod, prečo podporuje menšinových maďarských poslancov, je, že sa zúčastnili na fóre v Budapešti, ktoré nahnevalo poslancov maďarského parlamentu, už mali a žiaľ môžu ešte mať smutné dôsledky.

Dôsledky tolerovania extrémnych vyjadrení a podnecovania sú už veľmi citelné. Podľa nedávnych prieskumov verejnej mienky viac ako 60 % 15-ročných tínedžerov najviac nenávidia Maďarov a súhlasia so šokujúcimi buričskými obvineniami, ktoré v priebehu rokov prezentovali vedúci slovenskí politici. Maďari však začínajú mať strach. To všetko sa deje teraz, keď široko otvárame náruč a myslíme si, že dôsledky nebudú, keď sú Parlament, Komisia a Rada zaneprázdnené a my oslavujeme rok medzikultúrneho dialógu. Ďakujem vám za pozornosť.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Približne 60 miliónom európskych občanov, teda takmer 15 % populácie EÚ, hrozí chudoba. Identifikované boli nasledujúce priority na zníženie chudoby: vyššia miera zamestnanosti, zabránenie predčasnému ukončeniu štúdia, odstránenie detskej chudoby, modernizácia sociálneho zabezpečenia a odstránenie diskriminácie. Prioritou by mala byť investícia do vzdelávania. Predpokladom kvalitného vzdelávania je zabezpečenie modernej infraštruktúry pre vzdelávanie a zlepšenie odborného výcviku, platieb a postavenia učiteľov.

Priemerná miera predčasného prerušenia štúdia v EÚ je v súčasnosti vyše 16 %. Mnohí mladí ľudia, ktorí neukončia štúdium, pochádzajú z vidieka a sú nútení ukončiť školskú dochádzku v dôsledku nejistej finančnej situácie. Vyzývam členské štáty, aby rozvoj pedagogickej infraštruktúry a vytvorenie pracovných miest hlavne vo vidieckych oblastiach považovali za priority. Kvalitnejšie vzdelanie zaručuje mladšej generácii slušnú životnú úroveň, a tak zlepšuje sociálnu a hospodársku súdržnosť Európskej únie. Budúcnosť EÚ závisí od sily, hodnoty a kvality súčasných a budúcich generácií.

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Ďakujem vám, pán predseda. 15. septembra sa v Budapešti konala zakladajúca schôdza Európskeho inovačného a technologického inštitútu. Maďarsko a Budapešť, mesto vybrané za centrum inštitúcie, má bohatú tradíciu v oblasti vedeckého výskumu. Spomeňme si len na skutočnosť, že 12 nositelia Nobelovej ceny boli maďarskí vedci, ktorí sa podieľali na významných objavoch 20. storočia.

Najdôležitejšími úlohami novej inštitúcie sú podpora a koordinácia spolupráce medzi európskymi vedeckými centrami a vytvorenie siete univerzít, výskumných inštitúcií a novátorov zo súkromného sektora. Tieto ciele sa zhodujú so základnou zásadou Lisabonskej stratégie, koncepciou vytvorenia vzdelanej spoločnosti spolu so zlepšením konkurencieschopnosti, hospodárskeho rastu a vytvárania pracovných miest v centre.

Vážený pán predseda, dovoľte mi poďakovať orgánom s rozhodovacou právomocou za to, že vybrali Budapešť v Maďarsku ako centrum pre túto dôležitú inštitúciu. Som presvedčený, že budeme dobrými hosťami. Rád by som upriamil vašu pozornosť na bezprecedentnú politickú dohodu dosiahnutú v tejto záležitosti v Maďarsku. Úprimne dúfam, že inštitúcia bude budúci rok dosahovať úspechy, obzvlášť keď tento rok Európska únia vyhlásila za rok kreativity a inovácie. Ďakujem za slovo.

Marian Harkin (ALDE). - Vážený pán predseda, Európsky súdny dvor pred necelými dvomi týždňami zistil, že Írsko porušilo rámcovú smernicu o vodách, pokiaľ ide o niektoré systémy čistenia odpadových vôd. Musím povedať, že mňa osobne veľmi teší skutočnosť, že sa Komisia aktívne zapojila a pokúša sa pomôcť

Írsku pri zabezpečení čistej pitnej vody. Európska komisia má však teraz príležitosť vychádzať z tejto dobrej práce. Môže to urobiť tak, že predĺži program hospodárenia s poľnohospodárskym odpadom. Termín ukončenia prác je december 2008, ale z dôvodu výnimočných okolností práca nebude ukončená. Ako som povedala, ak sa termín nepredĺži, práca sa neukončí a z toho nebude mať prospech nikto.

Predĺženie programu by znamenalo situáciu, ktorá prospeje kvalite vody v Írsku, životnému prostrediu, farmárom aj politike Komisie. Predĺženie termínu by predstavovalo primeraný a citlivý krok zo strany Komisie, ktorým by sa zabezpečilo zosúladenie so smernicou o dusičnanoch a ktorý by ukázal jednotný postup pri implementácii politiky EÚ.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (SK) Slovensko, členský štát Únie, si osvojilo systém hodnôt EÚ, čo znamená, že by malo rešpektovať aj zásady kultúrnej a jazykovej rôznorodosti Spoločenstva.

Nedávny prieskum nadácie Open Society Fund však vykazuje, že na Slovensku nebezpečne narastá nenávisť slovenských žiakov voči maďarskej menšine a viac ako 63 % zastáva názor, že Maďari by mali hovoriť na verejnosti výlučne po slovensky a len doma po maďarsky. Čo je poburujúce, na pôde Parlamentu aj minister školstva plne podporoval tento názor.

Tento stav je zarážajúci. Stanovisko ministra je protiústavné, je v rozpore so zákonmi Slovenska a s princípmi, na ktorých je založená demokratická Európa. Od nástupu koalíciej vlády Róberta Fica na Slovensku niečo nie je v poriadku. Najmä zásluhou predsedu vládnej strany Jána Slotu sa neúnosne množia protimaďarské, rasistické a xenofóbne prejavy. A je zarážajúce, že ani premiér či predstavitelia vládnych strán sa neohradia, neodsúdia tento škodlivý a nebezpečný trend.

Slavi Binev (NI). – (BG) Vážený pán predseda, vážení kolegovia, chcel by som obrátiť vašu pozornosť na posledný zo série škandálov, ktoré vypukli v Bulharsku v súvislosti so 49 miliónmi EUR, ktoré ministerstvo vnútra vynaložilo na používanie špeciálnych prostriedkov určených na sledovanie. Tieto náklady by boli oprávnené, keby bol na základe použitia odpočúvacích a sledovacích zariadení odhalený a usvedčený aspoň jeden zločinec. Úradníci ministerstva vnútra pritom vždy tvrdili, že im chýba aj to najzákladnejšie vybavenie, aby mohli v Bulharsku úspešne trestne stíhať zločincov.

Dopadlo to tak, že po použití finančných prostriedkov, ktoré by stačili na zaplatenie 15 prieskumných lietadiel, jediné, čo bulharskí policajti vedia povedať, je to, že nebolo možné vidieť, kto umiestnil bombu v tajnom nevestinci v centre hlavného mesta. Tieto skutočnosti vedú k jedinému možnému záveru. Ministerstvo vnútra spolu s určitými súkromnými spoločnosťami oberá bulharských daňových poplatníkov, systematicky a vo veľkom ich okráda. Služby, ktoré majú zabrániť trestným činom, sa využívajú len na politické a hospodárske vymáhanie peňazí a vyrovnanie účtov s opozíciou.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Veľmi pekne vám ďakujem, pán predseda. V nasledujúcich rokoch sa trvalo udržateľný rozvoj ekonomík Európskej únie môže realizovať len v tom prípade, ak v Únii posilníme 23 miliónov malých a stredných podnikov, pretože zabezpečujú približne štyri z piatich pracovných miest, ktoré sa v Únii nedávno vytvorili.

Európsky balík opatrení pre malé podniky, „Zákon o malých podnikoch“, ktorý v júni uverejnila Komisia, uznáva hlavnú úlohu, ktorú v európskych ekonomikách zohrávajú malé podniky, a poskytuje všeobecný rámec pre politiku únie a členských štátov. Tento dokument navrhuje prijatie nových pravidiel v kľúčových oblastiach, a to napríklad zjednodušenú reguláciu štátnej pomoci a zvýšenie finančnej disciplíny.

Európske malé podniky však potrebujú viac než len politickú vôľu Komisie, Parlamentu alebo dokonca členských štátov. Malé podniky potrebujú rýchle vypracovanie a účinné uplatnenie nových pravidiel. Európsky parlament musí prevziať kľúčovú rolu v urýchlčení tohto procesu. Ďakujem.

Katalin Lévai (PSE). – (HU) Vážený pán predseda, zisťujeme, že medzi ľuďmi, spoločenskými skupinami, etnickými skupinami a nezriedka i medzi národmi a štátmi sa šíria extrémne myšlienky a prejavy násilia. Na ich zastavenie existujú politické nástroje a využiť možno administratívne a policajné prostriedky.

Politici, ktorí uvažujú dlhodobo, však uprednostňujú výzvu na dialóg, a to nielen politický dialóg, ktorý často vedie ku konfliktu, ale aj kultúrny dialóg. Aby sme však s niekým mohli viesť dialóg o kultúre, musíme najprv poznať svoju vlastnú kultúru.

Podstata roka medzikultúrneho dialógu spočíva v tom, že by sme mali spoznať rôzne vrstvy spoločnosti, života a minulosti menších, etnických skupín a národností, ktoré sa nám na prvý pohľad môžu zdať zvláštne,

nielen medzi krajinami, ale aj v rámci jednej krajiny. Súdržnosti národa a dobrým vzťahom medzi ľuďmi, etnickými skupinami a národmi tento druh dôverných vzťahov pomáha, ich nedostatok však tomu zabraňuje.

Domnievam sa, že v roku medzikultúrneho dialógu je zvlášť dôležité, aby všetky európske spoločnosti udržiavali medzi väčšinou a menšinou skutočne hodnotný dialóg, pretože len takto sa môžu medzi kultúrami európskych krajín rozvinúť naozajstné vzťahy. Je to európsky fenomén a musíme s ním zaobchádzať na európskej úrovni. Veľmi pekne vám ďakujem.

Dragoș Florin David (PPE-DE). - (RO) Spolu sme rozhodli o tom, že cieľom európskej energetickej politiky bude zníženie energetickej závislosti EÚ, zaistenie bezpečnosti dodávok a cenová transparentnosť. Čo si dnes všimame, je to, že európsky trh s plynom je v každom smere charakterizovaný výraznou dynamikou – z hľadiska energetickej politiky, technického vybavenia, samotného obchodu s plynom aj transparentnosti cien, pretože stanovenie cien je kľúčovou zložkou ochrany európskych spotrebiteľov.

V tejto súvislosti meranie a účtovanie plynu v súvislosti s koncovými užívateľmi vyžaduje rozvoj príslušných noriem, ktoré umožňujú jednotnú výpočtovú metódu, uznávanú v celej EÚ, aby bolo meranie transparentné, t. j. spravodlivé, objektívne a presné.

Vyzývam dnes Európsky parlament, aby prijal všetky opatrenia potrebné na podporu overenia spôsobu, akým sa plyn meria a účtuje, pretože sme zistili, že v Rumunsku prepravcovia a distribútori plynu nespĺňajú tieto požiadavky; plyn sa meria v kubických metroch a účtuje sa v kWh, takže občania nie sú schopní kontrolovať svoju skutočnú spotrebu, ktorá je výsledkom matematických vzorcov a tie sa zakladajú na diskutabilných parametroch.

Proinsias De Rossa (PSE). - Vážený pán predseda, medzi našimi občanmi sa šíri podráždenosť a strach v súvislosti s kolabujúcimi svetovými finančnými inštitúciami a ich možným účinkom na dôchodky, úspory a pracovné miesta.

Som rád, že komisár McCreevy prišiel na rozpravu, ktorá sa má práve uskutočniť. Domnievam sa však, že musí rýchlo konať v súvislosti s tým, čo tento Parlament navrhuje – držať na uzde „kasínový kapitalizmus“, ktorý nás doviedol na okraj hospodárskej priepasti.

Pán komisár, ak vám záväzok voči neoliberalnej ideológii nedovoľuje takto postupovať, mali by ste odstúpiť a umožniť, aby bol menovaný niekto iný, kto je pripravený umlčať trhových pirátov. Vo finančnom a bankovom sektore sa naliehavo vyžaduje prísne, nové nariadenie a vaša doterajšia obhajoba takzvaného „mierneho nariadenia“, ktoré v niektorých prípadoch znamenalo nulové nariadenie, musí rýchlo skončiť.

Skôr než sa posadím, chcel by som sa vrátiť k pripomienkam pani McDonalldovej zo strany Sinn Féin, ktorými sa snažila obhájiť ich kampaň proti Lisabonu, a teraz prehlasuje, že uprostred celosvetovej finančnej krízy chce pre Írsko hospodársku nezávislosť. Myslím si, že je to prejavom ľahkovážneho postoja bojovníkov proti Lisabonu.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). - (PL) Finančná kríza znamená, že aj transparentnosť fondov zapojených do alternatívnych investícií by mala byť pre Európsky parlament dôležitou otázkou. Prioritou sa stalo zvýšenie transparentnosti spoločností s použitím hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov na jednej strane a spoločnosťami, v ktorých majú tieto fondy akcie, na strane druhej.

Takzvané kódexy osvedčených postupov by možno mohli slúžiť ako vzor, ale v prípadoch neslušného správania nemôžu nahradiť legislatívne opatrenia. Dôležité je vytvoriť kódex osvedčeného postupu, pokiaľ ide o metódy obnovenia rovnováhy v súčasnej štruktúre vedenia spoločností.

Nová legislatíva by mala tiež zaviazat hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy, aby oznamovali a vysvetľovali svoju investičnú politiku a súvisiace riziká jednotlivým aj inštitucionálnym investorom, ako aj poisťovacím maklérom a dozorným orgánom.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Dovoľte mi, aby som so zármutkom niekoľkými slovami pripomenul nedávnu tragickú haváriu slovenského autobusu, ktorá sa odohrala neďaleko chorvátskeho mesta Gospić.

Štrnásť ľudských životov vyhaslo, ďalší boli zranení na ceste za oddychom. Chcel by som vyjadriť sústrasť pozostalým tragédie, zároveň by som rád poďakoval chorvátskej strane, ktorá svojím príkladným prístupom zmiernila dosah tejto nehody a vzorne sa postarala o našich občanov. Chorvátsko svojou schopnosťou reagovať a riešiť problémy opätovne dokazuje, že v budúcnosti patrí do Európskej únie.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, posledné týždne s osobitným záujmom a obavou sledujeme vývoj v americkom finančnom sektore.

Rozhodnutie vlády USA pomôcť najväčšej poisťovacej spoločnosti poskytnutím pôžičky vo výške 85 miliárd USD, znárodnenie dvoch popredných hypotekárnych skupín a krach štvrtej najväčšej investičnej banky vyvolali v Spojených štátoch atmosféru paniky a veľké obavy medzi európskymi obyvateľmi.

Je to z toho dôvodu, že v globalizovanom hospodárskom prostredí je veľmi pravdepodobné, že kríza sa presunie aj do Európy – ak sa tak už nestalo – a zasiahne bankový systém, ako aj príjmy európskych občanov.

Rozprava, ktorá sa má v stredu konať v Európskom parlamente za účasti Rady a Komisie, musí dať konkrétne odpovede na tieto otázky:

- Ako je európske hospodárstvo pripravené na to, aby mohlo čeliť pravdepodobným dôsledkom krízy, ktorá začala?

- Aký je plán opatrení a aké konkrétne opatrenia sa prijali na ochranu finančnej situácie európskych občanov?

- A nakoniec, podľa akej stratégie chce postupovať Európska centrálna banka na podporu európskych inštitúcií?

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, 26. septembra EÚ oslávi svoju jazykovú rozmanitosť. Podujatia sú zamerané na myšlienku, že jazyky sú mostom kultúry a že by sa malo podporovať učenie cudzích jazykov a schopnosť komunikovať cez jazykové bariéry.

Tieto podujatia a oznámenia Komisie celkom zabúdajú na potrebu zachovať v Európe výučbu starej gréčtiny a latinčiny. Z týchto klasických jazykov pochádza mnoho slov a výrazov vo všetkých európskych aj iných jazykoch.

Zelená kniha – Migrácia a mobilita: výzvy a príležitosti vzdelávacích systémov EÚ je súčasne otvorená konzultáciám. V zelenej knihe je odkaz na úlohu smernice Rady 77/486/EHS o vzdelávaní detí migrujúcich pracovníkov a kriticky sa pozerá na postupné opatrenia, ktoré sa na základe tejto smernice prijali za posledných 30 rokov.

Je to príležitosť, ako zintenzívniť vyučovanie jazykov detí migrujúcich pracovníkov.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) V poradí už tretia politická kríza na Ukrajine bola pravdepodobnou príčinou, že rusko-gruzínsky konflikt nevedol k ambicióznejším záverom historicky druhého samitu EÚ Ukrajina, ktorý sa konal začiatkom septembra v Paríži.

Oceňujem, že Európska únia opäť deklarovala svoju podporu budovaniu občianskej spoločnosti a prodemokratickým zmenám na Ukrajine. Pozitívne hodnotím aj dohodu o začatí „dialógu o vízach,“ ktorý by mal v dlhodobom horizonte viesť k bezvízovému styku medzi obidvoma stranami, ako aj skutočnosť, že cesta Ukrajiny k členstvu EÚ aj napriek vzniknutej politickej kríze zostala otvorená.

Dnes už nikto nepochybuje, že Oranžová revolúcia zmenila smerovanie Ukrajiny v jej nasledujúcom období dejín. Ukrajina musí teraz preukázať stabilitu a jednotu. Iba tak má šancu dosiahnuť európsku perspektívu.

Som presvedčená, že slobodu posilníme doma len vtedy, keď ju budeme brániť aj za hranicami EÚ. Z tohto dôvodu sa 2. – 3. októbra 2008 v Kyjeve a na Jalta zúčastním v poradí už 11. zasadnutia delegácie Európskeho parlamentu na Ukrajinu.

Verím, že účasť zástupcov Európskeho parlamentu na Ukrajine prispeje k upokojeniu situácie a k politickej stabilite na Ukrajine.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE). – (ES) Vážený pán predseda, chcel by som len pridať svoj hlas k odsúdeniu teroristického útoku alebo útokov, ktoré sme zažili v našej krajine. Baskický národ má tú smolu, že je jedinou krajinou v Európskej únii, ktorá stále zažíva terorizmus a že terorizmus v nej pretrváva už desiatky rokov. Osobne pochádzam z rodiny, ktorá zažila 40 rokov exilu – toľko, čo trval frankizmus – a ak sme sa vôbec niečo naučili, tak len to, že žiadny politický cieľ nemá takú hodnotu, ktorá by stála za život jedinej ľudskej bytosti. Nakoniec by som chcel povedať, že každému z nás, ktorí veríme v právo baskického ľudu rozhodovať, je jasné, že právo na život je najzákladnejším právom nás všetkých.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážený pán predseda, všetci si veľmi dobre uvedomujeme, že zvýšenie cien ropy a plynu má obrovský negatívny účinok na veľa odvetví nášho hospodárstva, ako aj na spotrebiteľov.

Chcel by som upozorniť na vplyv, ktorý má táto kríza na odvetvie poľnohospodárstva, rybolovu a na malé podniky. Vysoké ceny palív sa v súčasnosti preniesli na poľnohospodárov: ceny sa stupňujú a farmári nemajú zvýšené príjmy na krytie týchto vysokých cien energie a plynu.

Palivová kríza podkopáva rast konkurencieschopnosti v našich malých a stredných podnikoch, znižovaním kúpyschopnosti zákazníkov zhoršuje situáciu a, obávam sa pomyslieť, pán predseda, na to, čo sa stane túto zimu – milióny ľudí si nebudú môcť dovoliť zostať v teple.

Všetci sme videli, čo sa dialo na čerpacích staniciach, keď sa zvyšovala cena ropy; každý deň, keď ste prechádzali okolo čerpacej stanice, cena stúpala. Ale teraz, keď cena ropy klesla, ceny sa neznižujú o takú sumu, o akú sa zvýšili. Myslím si, že na to musia reagovať: svoje zisky si vytvorili a je načas ísť ďalej a upraviť ceny primerané pre spotrebiteľa.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Vážený pán predseda, Maďarsko má hranice samo so sebou a po prvej svetovej vojne stratilo dve tretiny svojho územia. Politické zastúpenie Maďarov žijúcich v týchto oblastiach, z ktorých viac ako 3 milióny žijú v siedmich krajinách, dovolilo, aby sa v minulom storočí za ich práva bojovalo len mierovými prostriedkami.

Takmer 20 politických organizácií šesť rokov diskutovalo v rámci Fóra maďarských poslancov Karpatskej kotliny o mierových prostriedkoch na presadenie záujmov a naďalej v tom pokračuje: identita, materinský jazyk, hospodárske vzťahy a autonómia. Tiež som členom tohto fóra. Tento rok sme sa rozhodli, že v záujme využitia príležitostí, ktoré poskytuje EÚ, otvoríme v Bruseli spoločnú lobingovú kanceláriu.

Je nepochopiteľné a neprijateľné, aby politici z niektorých členských štátov EÚ extrémnymi nadávkami urážali mierové snahy maďarských spoločenstiev a obviňovali maďarskú národnostnú menšinu žijúcu v ich krajine z kolektívnej kriminality a chceli im obmedziť používanie materinského jazyka.

Chcel by som upozorniť Európsky parlament na tieto útoky a znovu pripomenúť, že národnostným menšinám sa musia zabezpečiť práva spoločenstva a musí sa zabrániť ich obviňovaniu z kolektívnej kriminality. EÚ musí v tomto prevziať aktívnu, preventívnu úlohu. Ďakujem.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, Komisia chce pomôcť bojovať s problémom zvyšovania cien potravín v rozvojových krajinách a chce týmto krajinám poskytnúť peňažné prostriedky vo výške jednej miliardy EUR.

Nimi sa bude financovať nákup semien a iných zásob na zvýšenie poľnohospodárskej výroby, na výživu obyvateľstva, zníženie inflácie, ako aj zníženie cien potravín.

Je politicky a morálne správne, aby sme pomáhali rozvojovým krajinám, ale mali by sme sa dobre poradiť, aby sme vyvinuli podobnú iniciatívu s cieľom pomôcť európskym farmárom. Zvýšenie cien potravín, ako aj mnohého iného, ich zasiahlo rovnako intenzívne preto, lebo na tieto peniaze je potrebné dívať sa ako na úspory zo zníženia nákladov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (CAP).

Navrhujem preto, aby sa veľká časť zo sumy jedna miliarda EUR použila na pomoc európskym poľnohospodárom, ktorí čelia mnohým problémom.

Na záver mi dovoľte, aby som vyslovil svoju vážnu obavu týkajúcu sa správneho použitia peňazí, ktoré sa majú poskytnúť týmto krajinám. Krajiny Afriky, Karibiku a Tichomoria (AKT) nemajú žiadny model rozvoja vidieka ani systém kontroly. Obávam sa, že peniaze sa stratia v byrokracii medzinárodných organizácií bez toho, aby skutočne priniesli nejaký úžitok.

PREDSEDÁ: Edward McMILLAN-SCOTT

podpredseda

Predsedaajúci. - Týmto uzatváram tento bod rokovania.

19. Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy – Transparentnosť inštitucionálnych investorov (rozprava)

Predsedaajúci. – Teraz prejdeme k rozprave, ktorú minulý mesiac zorganizoval Európsky parlament, čím sa na rozdiel od ostatných výnimočne predvídavo zaoberal udalosťami z minulého týždňa.

Ďalším bodom rokovania je spoločná rozprava o

– správe, ktorú predkladá Poul Nyrup Rasmussen v mene Výboru pre hospodárske a menové veci, s odporúčaniami pre Komisiu týkajúcimi sa hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov (2007/2238(INI)) (A6-0338/2008), a

– správe, ktorú predkladá Klaus-Heiner Lehne v mene Výboru pre právne veci vrátane odporúčaní Komisii o transparentnosti inštitucionálnych investorov (2007/2239(INI)) (A6-0296/2008).

Poul Nyrup Rasmussen, spravodajca. – Vážený pán predsedajúci, dávno pred touto krízou skupina Európskych socialistov a Strana európskych socialistov vyjadrili obavy z tendencií na finančných trhoch, pokiaľ ide o nadmerné zadlženie, nedostatok transparentnosti, preberanie vysokých rizík a platbu príliš nízkych cien a špekulatívne investície, ktorým nikto v skutočnosti nerozumel a nekonal podľa nich. Preto sme vyjadrili naše obavy, pokiaľ ide o novú finančnú bublinu. Nikto nemôže povedať, kedy by to mohlo byť, v súčasnosti sa však nachádzame uprostred búrky – „dokonalej búrky,“ ako to niekto nazval.

Skutočne sa domnievam, že rozprava v tento večer a zajtra bude najrelevantnejšou rozpravou o finančných trhoch v ktoromkoľvek parlamente kdekoľvek v Európe či v Spojených štátoch – rozprava a rozhodnutia, ktoré plánujeme v snahe dosiahnuť lepšiu právnu úpravu ako tú, ktorou disponujeme v súčasnosti, a prevziať väčšiu zodpovednosť za vykonávanie našej práce tak dobre, ako sme schopní.

Teraz nastal čas konať. Videli sme, čo sa stalo v USA, a ak niekto povie, že v Európe to nie je také zlé ako v USA, môžem na to povedať len toľko, že banky HBOS, Northern Rock a mnoho ďalších podobných prípadov je dosť na to, aby ma prinútili konať. Videli sme nové prognózy pre naše hospodárstva, pre naše pracovné miesta, pre našu hospodársku súťaž a pre našu schopnosť investovať: to je dosť na to, aby som konal.

Som preto hrdý, že dnes a zajtra môžem v Parlamente povedať, že skupina PSE dosiahla so skupinou ALDE a skupinou PPE-DE kompromis, ktorý je výsledkom neľahkých rokovaní a ktorý je taký, aký by mal byť pri takejto dôležitej záležitosti. Pred nami teraz leží vyvážená správa, v ktorej sa žiada, aby Komisia predložila návrhy na právne predpisy a právnu úpravu pre všetky finančné sektory vrátane hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov. Je najvyšší čas, aby sme to urobili, a rád by som Parlamentu pripomenul, že žiadame o stanovenie povinného kapitálu pre všetky finančné inštitúcie. Žiadame o spojenie balíka odmien s dlhodobějšími výsledkami, aby bolo možné zohľadniť straty, ako aj zisky. Žiadame o plnú transparentnosť systémov odmeňovania vedúcich pracovníkov na vysokej úrovni a riadiacich pracovníkov. Žiadame o zverejnenie vystavenia špekuláciám/dlhu, zdroja a výšky získaných prostriedkov a identifikáciu akcionárov pre všetky investičné projekty. Žiadame o rozšírenie smernice, na základe ktorej by sa vyžadovalo, aby zamestnanci boli informovaní a mali možnosť vyjadriť sa počas prevzatia podnikov s cieľom začleniť do nej odkúpenie na dlh kapitálovými investičnými fondmi, a žiadame o opatrenia, ktoré by zabránili neodôvodnenému odpredaju aktív v cieľových spoločnostiach. Žiadame o činnosti zamerané na zabránenie nadmernému zadlženiu spôsobenému odkúpením na dlh, aby úroveň investície bola pre kapitálové investičné fondy/firmu, ako aj pre cieľovú spoločnosť udržateľná.

Rád by som požiadal pána McCreevyho, komisára zodpovedného za túto oblasť, aby na tieto návrhy poskytol veľmi konkrétne odpovede. Viem, že sú pre neho nové, trvám však na časovom harmonograme. Požiadali sme o odpoveď pred koncom roka, čo sú už tri mesiace. Môžu tam byť podrobnosti, ktoré je potrebné prediskutovať, vy však, pán komisár, tiež dlhujete tomuto Parlamentu odpoveď, pretože nehovoríme o malej menšine, ale o veľmi širokej väčšine v rámci tohto Parlamentu.

Skončím informáciou, že pred štyrmi až piatimi dňami takmer 90 000 ľudí podpísalo petíciu adresovanú Európskemu parlamentu, Spojeným štátom a svetovým lídrom, ktorú zorganizovalo globálne internetové hnutie Avaaz. V jeho mene odovzdávam túto petíciu týmto príjemcom. Stojí v nej: Vyzývame vás, aby ste prevzali vedúcu úlohu pri stanovení zásadných chýb a nedostatkov, ktoré mali za následok túto globálnu finančnú krízu vrátane základných problémov v oblasti zadlženia a rizika, stimulov a transparentnosti. Potrebujeme, aby ste spoločne pracovali na ochrane verejného blaha sformulovaním pevnejších pravidiel pre všetky časti globálneho finančného systému. Buďte odvážni a my vás podporíme.

Pán komisár, budete odvážny, spolu s nami, podporíte nás a poskytnete predbežné odpovede pred koncom roka? V mene nás všetkých musím nástojiť na kladnej odpovedi.

Klaus-Heiner Lehne, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, táto rozprava sa koná, aj keď možno náhodou, v pravý čas. Moja správa zacielená na všetky zámery a účely sa zaoberá druhou stranou mince.

Pán Rasmussen sa musel konkrétne zaoberať následkami na finančných trhoch a Výbor pre právne veci so svojím odborným posudkom sa prirodzene zaujímal najmä o aspekty práva obchodných spoločností a tam, kde to bolo nevyhnutné, potrebou zmeniť právo európskych obchodných spoločností.

Udalosti z posledných dní otriasli nami všetkými. Verejnosťou, politikmi a – hovorím to veľmi jasne – aj čestným hospodárstvom. Problém, ktorému v súčasnosti v praxi čelíme, je ten, že zisky sa privatizujú, avšak straty sa nacionalizujú. V tomto príbehu sa stalo takmer vtipom, že pán Paulson, minister financií USA, ktorý bol sám kedysi riaditeľom Goldman Sachs, sa v súčasnosti nachádza v situácii, keď musel vziať 700 miliárd USD z peňazí daňových poplatníkov, aby odstránil a zahladil skazu, ktorú spôsobilo jeho vlastné odvetvie priemyslu. Je to naozaj smutné.

Existuje však oveľa viac príkladov týkajúcich sa skutočnosti, že zo strany verejnosti chápanie obrazu konvenčného rodinného podniku, ktorý sa stará o svojich zamestnancov na základe svojej vlastnej zodpovednosti, ktorú sám zaručuje, je na ústupe, zatiaľ čo na druhej strane naďalej narastá dojem z toho, že sme prinajmenšom v odvetví hospodárstva sčasti riadení neúspešnými vrcholovými manažérmi, zamestnancami, ktorí majú veľmi vysoké platy, ale žiadnu zodpovednosť.

Myslím si, že tento vznikajúci dojem nášho systému trhového hospodárstva je hrozný a že z politického hľadiska je potrebné, aby sme prijali primerané opatrenia na obnovenie poriadku, a tým tento zlý dojem odstránili.

Je pravdou, že to má vplyv nielen na veľkých investorov, ale teraz už aj na malých investorov. Má to vplyv na každého daňového poplatníka a na všetkých, ktorí sú závislí od vládnych prostriedkov, pretože na nápravu škôd sa musí použiť čoraz viac miliárd z verejných prostriedkov.

Pripúšťam – a rozprava to jasne ukázala a je to aj nepopierateľné – že jeden aspekt, ktorý musíme vyriešiť hneď na začiatku – konkrétne hedgeové fondy a sektor súkromných kapitálových fondov – nie je príčinou problémov, ktoré v súčasnosti musíme riešiť. Aj tu však, ako to jasne vyplynulo z rozpravy v Parlamente, ako aj z vypočutí oboch výborov, zjavne existujú v oblasti harmonizácie a právnej úpravy jednoznačné nedostatky.

Bolo správne povedané, že tieto odvetvia sú regulované vnútroštátnymi nariadeniami, z ktorých niektoré sú prísnejšie, niektoré slabšie, v súlade s odlišnými tradíciami národov a v súlade s tým, ktoré nariadenia o finančnom trhu v nich prevládajú. Zároveň je však čoraz jasnejšie, že potrebujeme ďalšiu harmonizáciu a úpravu na európskej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby tieto odvetvia, ktoré v súčasnosti dosiahli absolútne kritické rozmery, nepredstavovali žiadne riziko ani pre finančné trhy.

Chcel by som reagovať na niekoľko kľúčových slov, ktorými sa už zaoberal návrh správy, a ktoré sa už mimochodom vyriešili vo Výbore pre právne veci v júni, keď ešte nikto nehovoril o tejto kríze, v ktorej sa v súčasnosti nachádzame. Mám na mysli výrazy pôžička akcií a krátky predaj. V súčasnosti počúvame, že množstvo významných regulátorov na finančných trhoch ich zakázalo, a to z dobrého dôvodu. Žiadali sme to vtedy a žiadame to aj teraz, aby sa táto záležitosť aspoň preskúmala. Treba z toho vyvodíť následky a v prípade potreby je potrebné navrhnuť aj legislatívne návrhy. Jedným z nich je otázka lepšej identifikácie akcionárov, otázka transparentnosti, sprísnení nariadení o transparentnosti vzhľadom na skutočnosť, že podniky, ako aj manažéri týchto podnikov by mali vedieť, komu v skutočnosti patria, aby boli schopní konať zodpovedne voči tým, ktorí ich vlastnia.

Má to za následok aj primerané kontroly istých rizík pri poskytovaní úveru s cieľom zaistiť možnosť vyvodenia aj praktických, potrebných následkov, aby sa obrovské investície nemohli presunúť prostredníctvom relatívne malých prostriedkov, čo nakoniec vytvára dosah, ktorý sa dostáva absolútne mimo kontrolu a jeho vznik prináša širokej verejnosti a ostatným aktérom na trhu problémy.

Aby som nezabudol, uvádzam jedno odporúčanie: medzitým sa v tomto odvetví vytvorilo množstvo návrhov týkajúcich sa vhodných predpisov, dobrovoľnej regulácie toho, ako by sa človek mal správať. Holý fakt, že tieto nariadenia boli vyvinuté, dokonca aj keď sú v súčasnosti stále iba dobrovoľné, tak vysvetľuje, že samotné odvetvie evidentne akceptuje potrebu nejakej právnej úpravy. Z tohto dôvodu je veľmi rozumné, aby sme sa na to pozreli a porozmýšľali o tom, či sme schopní konať aj v tejto oblasti.

Rýchly nákup a predaj akcií je ďalšou záležitosťou, ktorej musíme venovať pozornosť. Právo obchodných spoločností sa musí touto otázkou zaoberať, pretože som presvedčený, že by nemalo byť možné podniky vytunelovať. Od Komisie očakávame konkrétny návrh. Táto správa je v súlade s článkom 192 a Komisia na ňu musí odpovedať. Dúfame, že tak čoskoro urobí.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, rád by som poďakoval Výboru pre hospodárske a menové veci a Výboru pre právne veci, a osobitne ich spravodajcom, pánovi Rasmussenovi a pánovi Lehnemu, za prácu, ktorú vykonali pri príprave týchto dvoch správ.

Len málo ľudí by bolo pred rokom predpovedalo, že situácia na finančných trhoch bude taká vážna ako dnes. A následky krízy budeme ešte istý čas pociťovať. Začalo to bezohľadným predajom hypoték v Spojených štátoch, podporovaným bankami a ďalšími subjektmi, ktoré nedbali na štandardy poskytovania úverov, pretože prostredníctvom sekuritizácie mohli tieto úvery preniesť na iných.

Ratingové agentúry potom tieto vysoko rizikové produkty odobrili tým, že im pripísali nízke úverové riziko. Zdá sa, že finančné inštitúcie na celom svete nakúpili tieto produkty bez toho, aby samy uskutočnili hodnotenie rizika.

Vzhľadom na udalosti z posledných rokov bolo neuveriteľné vidieť, ako málo chápali riadiaci pracovníci finančných inštitúcií riziko, na ktoré sa podujali. Bezpochyby vidina výšky ziskov oslabilu náležitú analýzu rizika. Zdá sa, že kontrolóri nemali pri týchto veľmi komplexných produktoch dostatočný pojem o riziku. Veci boli také rozdrobené a zaobalené, že nikto nevedel, kde sa nachádza skutočné riziko. Jeden pozorovateľ pred niekoľkými mesiacmi na margo tejto rozvíjajúcej sa krízy poznamenal, že je to, ako keby sa pozeral na zrážku vlakov v spomalenom zábere. Minulý týždeň nabrala kríza obrovský spád.

Koordinované opatrenia hlavných svetových bánk a ohlásenie podporných opatrení zo strany orgánov Spojených štátov trhy trochu upokojili. Musíme to privítať vzhľadom na extrémnu situáciu, ktorej čelia regulátori. Taktiež vítam, že orgány Spojených štátov uznali potrebu riešiť vo svojich návrhoch podobné aktíva, ktoré držia niektoré finančné inštitúcie mimo Spojených štátov.

Jedna vec, za ktorú musíme byť v Európe vďační, je, že sme nezažili taký rozsah deštrukcie, aký sa udial v Spojených štátoch. Hoci banky v EÚ trpeli podobným nedostatkom dôvery, pokiaľ ide o vzájomné pôžičky, na rovnakej úrovni neexistovalo nič podobné, ako sa udialo v Spojených štátoch. Nikto však ešte nie je mimo nebezpečenstva. Pred nami ležia zložité obchodné podmienky. Pokles hospodárstva bude mať značný vplyv. Ostražitosť a transparentnosť sú kľúčovými prvkami, ktoré je potrebné na trhoch obnoviť. Na úrovni EÚ musíme naďalej zlepšovať naše mechanizmy dohľadu pre cezhraničný dohľad nad finančnými inštitúciami. Máme vhodnú príležitosť, ktorú musíme využiť.

To všetko ma vedie k tomu, aby som veril, že keď sa toto všetko skončí, budeme disponovať odlišným sektorom finančných služieb a že budeme mať aj odlišný regulačný rámec. Ak nemožno preukázať subjektívne riziko, nemôžeme od daňových poplatníkov očakávať, že budú financovať nadmerné a nezodpovedné riziko, ktorému sa vystavili súkromné inštitúcie.

Konečná podoba nového regulačného prístupu, nech už bude akýkoľvek, bude navrhnutá v nadchádzajúcom období ako ponaučenie z krízy a primerané odpovede budú jasnejšie. Musíme naďalej úzko spolupracovať s ostatnými regulačnými orgánmi do takej miery, aby to bolo v súlade s našimi stanoviskami.

Ako už mnohí iste viete, v súčasnosti už prijímame opatrenia. Komisia už rok pracuje na podrobnom pláne, ktorý odsúhlasila Rada ministrov financií a schválila Európska rada. Keď tento zmätok vypukol, spresnili sme naše stanoviská.

Prijali sme opatrenia na zlepšenie konvergenie a spolupráce medzi orgánmi dohľadu. Orgány dohľadu EÚ, ministri financií a centrálné banky odsúhlasili nové memorandum o porozumení stanovením spoločných zásad vrátane vytvorenia skupín cezhraničnej stability. Toto memorandum sa v súčasnosti zavádza. Preskúmali sme schémy zvýšenia depozitnej záruky. Bola zriadená osobitná skupina, ktorá podá správu koncom tohto roka, aby dohľadla na cyklický efekt súčasných nástrojov vrátane nástrojov Basel 2 a IFRS. Rada IASB v úzkej spolupráci s Fórom pre finančnú stabilitu zriadila poradný panel v oblasti spravodlivého hodnotenia. V IASB prebieha aj práca na podsúvahových položkách. Odvetvie priemyslu prišlo s hodnotnými údajmi, ktoré zlepšujú transparentnosť pre regulátorov sekuritizačného trhu. Komisia tlačí na odvetvie priemyslu, aby objasnilo túto informáciu s cieľom zlepšiť transparentnosť pre regulátorov.

Vzhľadom na tieto činnosti a ďalšie, o ktorých budem hovoriť, by pre poslancov nemalo byť prekvapením, keď poviem, že môžem uvítať mnoho z bodov uvedených v správe pána Rasmussena. Dôležité je, že sme schopní určiť kľúčové opatrenia, ktoré by sme mali teraz prijať a zaviesť.

Ako som už predtým povedal, zmätok na trhoch ukázal nedostatky v riadení rizika veľkých finančných inštitúcií. Objasnil aj množstvo oblastí s nedostatočnou reguláciou. Regulačná pozornosť sa musí zamerať na tieto oblasti. Pán Rasmussen označil vo svojej správe mnohé z najnaliehavejších oblastí: konflikty záujmov v ratingových agentúrach, potreba zlepšenia v hodnotení nelikvidných aktív a nedostatočné prepojenie stimulov v modeli „originate and distribute“ (vytvoriť a rozdeliť).

V minulom roku som informoval poslancov v pléne a najmä vo Výbore pre hospodárske a menové veci o práci na zlepšení kapitálových požiadaviek pre banky, ako aj o mojich nápadoch týkajúcich sa regulácie ratingových agentúr. Domnievam sa, že všetci súhlasíme, pokiaľ ide o potrebu posilnenia kapitálových požiadaviek a povinnosti v oblasti transparentnosti a povinnú starostlivosť o štruktúrované produkty. Pracovali sme na zmenách smernice o kapitálových požiadavkách, pomocou ktorej sa zlepší riadenie veľkej majetkovej angažovanosti, kvalita kapitálu prostredníctvom zosúladeného prístupu k hybridnému kapitálu. Takisto sme sa zamerali na posilnenie dohľadu nad medzibankovými skupinami.

Počas niekoľkých nasledujúcich týždňov Komisii navrhнем oddelené regulačné opatrenia na riešenie týchto a ďalších záležitostí: po prvé, pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh k smernici o kapitálových požiadavkách a po druhé, nariadenie o ratingových agentúrach. Teším sa na podporu Európskeho parlamentu v prospech týchto návrhov, ktoré sú vo veľkej miere v súlade s tým, čo žiadate v tejto správe.

Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sa nachádzajú v oboch správach. V priebehu rokov sme mali niekoľko zaujímavých výmen názorov, pokiaľ ide o úlohu hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov. Domnievam sa, že môžeme súhlasiť s jedným, a to, že neboli príčinou súčasného rozruchu. Ukázalo sa, že to bol práve regulovaný sektor, ktorý spôsobil zmätok v dôsledku nedostatočného pochopenia sekuritizačných nástrojov.

Nemyslím si, že je v tomto štádiu potrebné merať hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy rovnakým metrom, aký používame na regulovaný sektor. Problémy týkajúce sa súčasných turbulencií sú rozdielne. Nesmieme zabudnúť, že tieto fondy sú v členských štátoch regulované. Manažéri hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov sú v celej Európe oprávnenými a kontrolovanými subjektmi. Podliehajú tým istým disciplinám zneužívania trhu ako ostatní účastníci na finančných trhoch. Pri investovaní do verejných spoločností sú viazaní podobnými povinnosťami v oblasti transparentnosti a konzultácie. Otvorenie bankového sektora hedžovým fondom a súkromným kapitálovým fondom je predmetom smernice o kapitálových požiadavkách.

Neznamená to však, že pred hedžovými fondmi a súkromnými kapitálovými fondmi zatvárame oči. Keďže sa tieto obchodné modely vyvíjajú a ich úloha na finančných trhoch sa mení, regulátori na celom svete musia zostať ostrážití. Samotné odvetvia priemyslu musia prevziať všetku zodpovednosť, ktorá súvisí s vedúcou úlohou na európskych a globálnych finančných trhoch. Z niekoľkých nedávnych trhových iniciatív vyplýva, že tento odkaz bol pochopený. Našou úlohou by malo byť podrobne sledovať tento a ďalší rozvoj na trhu a byť pripravený reagovať, keď to bude potrebné.

Vítam konštruktívne návrhy na podporu fungovania jednotného trhu. Rád by som len v tomto štádiu uviedol, že v Komisii prebieha dôležitá práca v oblasti súkromného umiestňovania a rizikového kapitálu.

Súhlasím s pánom Lehnem, že dostatočný stupeň transparentnosti je dôležitou podmienkou pre dôveru investorov. Je preto nevyhnutný, ak chceme, aby finančné trhy fungovali efektívne.

V správe sa uvádza zoznam pravidiel transparentnosti, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú na rôzne subjekty na finančných trhoch v EÚ. Podľa môjho názoru je dôležité, aby trh disponoval dostatočným stupňom jasných informácií, ktoré sú užitočné. Musíme nájsť rovnováhu medzi potrebou dôveryhodnosti majetkových informácií týkajúcich sa investičných nástrojov a oprávnenými potrebami investorov, zmluvných strán, regulátorov a investičných firiem.

Som preto rád, že sa v správe kladie dôraz na potrebu analýzy vplyvu existujúcich ustanovení EÚ a ďalších pravidiel členských štátov v tejto oblasti predtým, ako sa niekto pustí do zavedenia novej legislatívy.

Komisia už bola v tejto oblasti veľmi aktívna. Uskutočnili sme rozsiahle konzultácie v kontexte iniciatívy práv našich akcionárov, kde sme sa zamerali na množstvo otázok, ktoré sa v správe uvádzajú – napríklad pôžičku akcií a otázku identifikácie akcionárov.

Okrem toho sme nedávno uverejnili výberové konanie na vonkajšiu štúdiu, ktorá sa zameria na implementáciu smernice o transparentnosti v členských štátoch. Táto štúdia bude dostupná nasledujúci rok a bude tvoriť základ pre všeobecné hodnotenie smernice vrátane stropov vymedzujúcich notifikačnú povinnosť.

Ako si poslanci určite spomenú, Komisia na jar tohto roka prijala oznámenie, v ktorom stanovuje svoj politický prístup k štátnym investičným fondom. Dospeli sme k záveru, že tieto opatrenia boli primerané, ale aj dostatočné na riešenie otázok, o ktorých sa v súčasnosti diskutuje. Tento prístup schválila Európska rada; vidím však, že Výbor pre právne veci toto hodnotenie úplne nezdieľa.

V tejto oblasti uvediem niekoľko krátkych poznámok. Po prvé, mali by sme uznať, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy v mnohom nie sú jednotné – ostatní inštitucionálni investori majú podobné ciele a v súčasnosti používajú podobné postupy. Ak by sme v takejto situácii zaviedli pre hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy povinnosti, malo by to za následok diskrimináciu týchto kategórií investorov.

Po druhé, nemali by sme urobiť chybu a vnímať všetky aktivity hedžových fondov ako hrozbu pre trh, ale mali by sme si uvedomiť aj kladný vplyv, ktorý majú ich aktivity. Jasne povedané, hospodárstvo EÚ bude v budúcnosti potrebovať masové investície. Bez štátnych investičných fondov, kapitálových investičných fondov a im podobným by zotavenie Európy zo súčasných problémov bolo oveľa pomalšie.

Po tretie, súhlasím, že určité postupy, ako pôžička akcií a používanie derivátov, predstavujú výzvu pre vytvorenie modelov riadenia. Toto je oblasť, ktorej spolu s národnými orgánmi dohľadu budeme v blízkej dobe venovať primeranú pozornosť.

Aby som to zhrnul, tieto dve správy budú výrazným príspevkom k našim prebiehajúcim úvahám. Odporúčam poslancom do pozornosti tieto dve správy. Komisia preskúma vaše odporúčania a podá správu tak, ako je to uvedené v rámcovej dohode. Naďalej sa plne angažujeme v tom, aby sme na túto krízu reagovali pomocou opatrení potrebných na obnovenie dôvery a stability.

Sharon Bowles, spravodajkyňa Výboru pre hospodárske a menové veci požiadaného o stanovisko. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som pánovi komisárovi povedať, že v tomto čase krízy možno jasne vidieť prepojenie medzi všetkými inštitúciami. Je rovnako jasné a logické, že nariadenie musí byť zamerané na fungovanie a nie na jednotlivcov. Nebolo by správne, keby sa jedna súkromná spoločnosť musela riadiť odlišnými pravidlami ako ostatné spoločnosti len preto, že bola vlastnená kapitálovým investičným fondom.

Každá minca má dve strany. Uprostred často opakovanej kritiky tento týždeň namierenej na krátky predaj nesmieme zabúdať na tých, ktorí si požičiavajú akcie. Je dôležité, aby investori – či dokonca orgány dohľadu – venovali pozornosť úverovej politike dôchodkových fondov a ďalších subjektov a nielen aktivitám subjektov požičiavajúcich si akcie. Zaoberali sme sa touto záležitosťou už predtým v kontexte požičaných akcií s hlasovacím právom. „Dve strany“ tiež znamená, že zvýšenie transparentnosti bude účinné iba vtedy, keď ho bude sprevádzať náležitá starostlivosť, ktorá nebude opäť zrušená nadmernými odvolaniami. Nakoniec významnú úlohu zohrávajú aj dobrovoľné kódexy, ktoré zasahujú oblasti, ktoré nemôžeme regulovať. Nie sú však len súkromnou záležitosťou pre predmetné priemyselné odvetvia, ale vyžadujú si zverejnenie, jednoduchý prístup a aktívnu revíziu a monitorovanie.

Harald Ettl, spravodajca Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážený pán predsedajúci, rok 2007 bol naďalej označovaný za rok, v ktorom bude pravdepodobne pokračovať hypotekárna kríza. Snažili sme sa tým nezaoberať. V júni 2007 sme mali ešte viac počúvať poplašné zvony, minimálne keď dva hedžové fondy riadené investičnou bankou Bear Stearns v New Yorku zišli z cesty, pretože sa do obrovskej miery zapojili do cenných papierov zabezpečených nehnuteľným majetkom. A to bol len začiatok celej záležitosti! Bolo čoraz jasnejšie, ako sa tieto druhy obchodov s finančnými službami rozvíjali pri takej nízkej úrovni transparentnosti. Na jednej strane len málo subjektov dosiahlo veľké zisky – samozrejme, vo vysoko rizikových sektoroch – zatiaľ čo na druhej strane v súčasnosti čelíme klasickému znárodneniu strát. Nie sú to len americkí hospodárski novinári a ekonómovia, ktorí opisujú túto situáciu presne týmto spôsobom. Aj my v EÚ a v Európskom parlamente, chtiac-nechtiac meníme našu perspektívu, ale príliš neskoro. Pre Komisiu by bolo tiež lepšie, keby na tom trvala.

Obe správy – správa pána Rasmussena aj správa pána Lehneho – poukazujú na naliehavú potrebu konať. Nateraz musí byť všetkým politickým subjektom jasné, že trh nie je schopný regulovať sa úplne sám. Komisia by si to teraz mala tiež uvedomiť. Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy patria k jedným z najväčších zamestnávateľov, avšak podľa mnohých súdnych systémov už tak nevystupujú, a preto sú, samozrejme, zbavené svojich povinností zamestnávateľov. To je neprijateľné; nedostatok transparentnosti je príliš veľký! Finančná kríza zatiaľ ohrozuje tisíce pracovných miest.

Je nevyhnutná regulácia, dohľad, transparentnosť, účasť zamestnancov a informácie v sektore dôchodkových fondov, ktoré sa významne podieľali na hedžových fondoch a súkromných kapitálových fondoch.

Pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci je dôležité, aby zamestnanci nemuseli platiť dvakrát, pán komisár: raz z dôvodu finančnej krízy *per se* a raz z dôvodu zdieľania rizika dôchodkovými fondmi. Aby sa tak nestalo, smernica 2003/41/ES by mala aspoň zabezpečiť, aby zamestnanci boli priamo alebo nepriamo informovaní členmi správnej rady o druhu a riziku investovania ich dôchodkov a mali hlas pri prijímaní rozhodnutí. Je to len jeden z mnohých faktov, ktoré sme v našich správach a stanoviskách objasnili.

Pán komisár, teraz vás žiadame, aby ste niečo urobili. Viem, že môžeme diskutovať ešte o mnohých veciach, ste však povinný poskytnúť pomoc. Volebné obdobie sa ešte neskončilo. Na to vás chcem upozorniť.

Kurt Joachim Lauk, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, táto správa bola pôvodne zameraná na hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy, teraz však zahŕňa celý finančný systém, ktorý úplne skolaboval.

Súčasná kríza je výsledkom úverovej mánie, najmä nadmerného zadlženia. Americká centrálna banka pridlho držala úrokové sadzby príliš nízko, čím výrazne podporovala poskytovanie úverov.

Správu sme vypracovali na základe súčasnej situácie a spolu s našimi kolegami zo skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu sme s pánom Rasmussenom dospeli k dohode, ktorá zahŕňa celý finančný systém. Sme vďační, že vo Výbore pre hospodárske veci to prešlo prakticky jedhlasne.

Už sa nemôžeme spoliehať na normy USA a určovanie noriem v medzinárodnom finančnom systéme. Musíme vytvoriť svoje vlastné nové európske možnosti a navrhli sme prijatie celej škály bodov a ukončenie diskusie o nich.

Na začiatok musíme zahrnúť všetky finančné inštitúcie zaoberajúce sa investovaním finančných prostriedkov, najmä hodnotením rizika. Ďalej hovoríme, že v globálnom finančnom systéme musia mať požiadavky na rizikovo vyvážený kapitál rovnaký štatút pre všetky subjekty. Takisto by sme mali stanoviť požiadavky pre iniciátorov balíkov a syndikovaných balíkov, na základe ktorých si ponechajú časť týchto balíkov. Ratingové agentúry – pán Rasmussen a pán Lehne to už zdôraznili – musia vyplniť medzery v poskytovaní informácií a zverejniť konflikty záujmov.

Mali by sme zvážiť, či ratingové agentúry budú alebo nebudú preberať zodpovednosť za svoje ratingy v súlade s líniami finančných audítorov. Musíme zvážiť aj to, či by deriváty mali byť povinne obchodovateľné na burze alebo nie – s výnimkou úrokových swapov. Takisto žiadame, aby riadiace rady bánk zabezpečili, že v odmenách bankárov sa nebudú zohľadňovať len dobré transakcie, ale aj straty, ku ktorým môže prípadne dôjsť. Znamená to, že stimuly pre bankárov sa budú uplatňovať v dobrých aj zlých časoch, nielen v tých dobrých.

Chamtivosť je zlým radcom pri finančných stratégiách. V ECB sme v posledných rokoch mali spoľahlivého partnera, ktorý celkovo reagoval *grosso modo* skôr rozumnejším a vyváženým spôsobom ako Centrálna americká banka. To môžeme povedať, keď sa obzrieme späť. V eurozóne takisto existuje naliehavá potreba európskeho bankového dohľadu pre oblasť eurozóny, pretože si nemôžeme vystačiť len s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu. Znamená to, že sa domnievame, že v Európe sa zriaďujú inštitúcie, či dokonca dobrovoľnícke asociácie, aby bolo možné lepšie porozumieť subjektom, o ktorých hovoríme, s cieľom zabrániť ďalšej kríze takýchto rozmerov.

Ieke van den Burg, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, rada by som povedala pánovi Laukovi, že on možno podporuje správu, ktorú sme navrhli s pánom Däianu o európskom dohľade, zo strany PPE sme však v tejto veci nemali dostatočnú podporu.

Dovoľte mi tiež niečo povedať ako reakciu na slová pána komisára, a to, že je neuveriteľné, že nereagoval na tieto kľúčové záležitosti uvedené v správe. Povedal nám len to, že Komisia dôkladne monitoruje a pozorne sleduje vývoj, a následne uviedol, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy majú aj pozitívny vplyv a že by sme o tom mali uvažovať.

Je to ako počuť, že prichádza hurikán alebo tsunami, a dozvedieť sa, že by sme sa mali zamerať na kladné stránky vody a vetra! Je to smiešne.

(NL) Budem pokračovať po holandsky, keďže sa chcem zamerať na dve otázky osobitného významu v správe pána Lehneho. Jednou z nich – spomenul ju už sám pán Lehne – je požíciavanie akcií a krátky predaj. Ide

samozrejme o klasický príklad nedávneho neúspechu Komisie udržať stav vecí. Už dávno sme predniesli záležitosť týkajúcu sa potreby prijatia opatrení, pokiaľ ide o pôžičky akcií, pôžičky a požičiavania podielov, keďže v kampaniach hedžových fondov proti spoločnostiam sa to zneužívalo. Orgány dohľadu nad finančným trhom – niekoľkí jednotlivci v oblasti dohľadu v jednotlivých členských štátoch – to tak v súčasnosti konečne urobili. Toto nie je koordinovaná európska činnosť; iniciatívy, ako je táto, museli opäť raz začať na vnútroštátnej úrovni. Mohli sme byť o krok vpred a pravdepodobne predísť niektorým chybám, niektorým kolapsom bánk alebo poisťovní, keby sme boli mali primerané opatrenia.

Je to tiež ďalšie znázornenie skutočnosti, že takéto udalosti presahujú sektory a že iba sektorový dohľad nad bankami, poisťovňami alebo cennými papiermi nie je dostatočný. Skutočne musíme skombinovať takýto dohľad a zabezpečiť, aby tieto cenné papiere boli vopred splatné na oboch stranách a aby sa takýmto okolnostiam predišlo.

Ďalšou záležitosťou sú systémy odmeňovania. V správe sme uviedli, že je veľmi dôležité, aby boli obmedzené a aby sa na schôdzach akcionárov umožnila politika hlasovania a odmeňovania. Som rada, že som mohla poznamenať, že počas diskusie z tohto týždňa o nadchádzajúcom núdzovom fonde v Spojených štátoch moje demokratické náprotivky v Kongrese vyjadrili želanie využívať prostriedky z tohto fondu za podmienky, okrem iného, obmedzenia prehnanych manažérskych plátov a bonusov.

Napriek všetkému úsiliu by bolo nepravdepodobné, keby spoločnosti Goldman Sachs a Morgan Stanley, ktoré sa v súčasnosti podrobujú tomuto dohľadu a takisto chcú využiť tieto verejné prostriedky, naďalej rozdávali bonusy v miliónovej výške. Je takisto vhodné, aby sme v Európe presahovali odporúčania spred niekoľkých rokov. Rada by som sa opýtala pána komisára, čo zamýšľa urobiť v tejto veci, keďže je najvyšší čas prijať opatrenia.

Sharon Bowles, v mene skupiny ALDE. – Vážení páni predsedajúci, prepáčte, ale toto je druhá časť. Ako povedal pán Rasmussen, tieto správy sú vyvážené, i keď niektorí by možno mali skôr tendenciu citovať z tlače prezentujúcej opačné názory. Už celé roky sme intenzívne diskutovali o hedžových fondoch a súkromných kapitálových fondoch, ale keďže sme zamotaní v súčasnom finančnom zmätku, už nie je ničím výnimočným, že sa zaoberáme dlhom a pákovým obchodovaním. To nám však neposkytuje možnosť vyčistiť vzduch a vykonať komplexnú kontrolu zameranú na primárne otázky, ktoré sú základom súčasného zmätku, ako aj na iné otázky spojené s hedžovými fondmi a súkromnými kapitálovými fondmi.

V správach sa uznáva, že sa to musí urobiť na nediskriminačnom a principiálnom základe s primeraným zreteľom na proporionalitu. Musí sa to urobiť aj v kontexte medzinárodného rozvoja a musí to byť predovšetkým dobre premyslené. Aj keď sa teraz otázka dlhu a jeho správneho manažovania objavuje všade, ďalšou je otázka kompenzačných balíkov a konfliktu záujmov. Stručne a jasne, na dosiahnutie stability trhu je potrebné podniknúť kroky, ktoré prinesú úžitok aj v dlhodobějších horizontoch. Súhlasím s tým, že tento princíp by sa mal rozšíriť do všetkých oblastí. Tým nechcem podporiť názor, že motiváciou získania súkromného a rizikového kapitálu je vždy tunelovanie: určite to nie je najlepší spôsob, ako zmeniť krachujúci podnik na ziskový a predajný. Vnútroštátne právne predpisy, ktoré zabraňujú tunelovaniu, už vlastne existujú, ale zriedkavo sa uplatňujú. Takže nie som presvedčená, že európske opatrenie by v skutočnosti prinieslo nejaký pokrok.

Ak sa vrátíme k otázke regulácie verzus dobrovoľné kódexy, mnohé z dobrovoľných kódexov sa len začínajú vytvárať a zväčša im je potrebné poskytnúť čas, aby mohli začať fungovať. Dajú sa aj ľahšie aktualizovať, ale ako som už predtým povedala, nie sú súkromnou záležitosťou a je potrebné brať do úvahy aj dôveru verejnosti. Takže som rada, že môj návrh na vytvorenie komplexnej webovej stránky ako registra dobrovoľných kódexov správania s príslušnými odkazmi na bezplatne prístupné informácie bol kolegami prijatý ako potenciálne užitočný nástroj, a dúfam, že pán komisár ho bude podporovať.

Pokiaľ ide o transparentnosť, dôležité je tiež uznať, že verejní investori a kontrolóri potrebujú rozličné úrovne informácií a že tieto informácie musia byť vhodné na daný účel. Dokonca aj v kontexte profesionálnych investorov je zatajovanie informácií v tom, čo nazývam „legálny spam“, neprijateľné. Kontrolóri by mali mať všetky potrebné informácie, ale opatrní musíme byť v tých oblastiach, z ktorých by sa informácie nemali dostať na verejnosť.

Nakoniec sme sa dostali k citlivým oblastiam sekuritizácie a ratingových agentúr. Pokiaľ ide o sekuritizáciu, viem, že pánovi komisárovi sa páči predstava zadržania rizika, ale to je zjavne len jeden dostupný nástroj a rád by som ho požiadal, aby bol pripravený nástroje vymeniť a aby nezatváral debničku s náradím príliš skoro. Pokiaľ ide o ratingové agentúry, je potrebné lepšie podchytiť viaceré problémy, ale varujem pred fragmentáciou systému medzinárodne prijatých ratingov. V oboch prípadoch ide o oblasti, v ktorých,

ako som už povedal, musíme postupovať premyslene: musíme radšej vziať rozum do hrsti, ako sa pokúšať byť pomstychtivými.

Eoin Ryan, v mene skupiny UEN. – Vážený pán predsedajúci, táto správa určite prichádza vo veľmi zaujímavom čase, keďže prežívame obdobie nevidaných hospodárskych prevratov a nedávne udalosti nás priviedli k tomu, aby sme si smutne uvedomili, že v mnohých sektoroch finančného trhu existujú určité nedostatky, slabé stránky a zneužitia.

Ani jeden sektor či zoskupenie z tejto situácie nevyviazol bez ujmy alebo bez poškvrny. Ani v jednom prípade sa nedá povedať „vráťme sa späť k tým istým starým pravidlám“. V Spojených štátoch sme svedkami radikálnych premien v oblasti vysokých finančných kruhov. Zmeny sa musia urobiť aj tu v Európe, ale takisto na globálnej úrovni.

Takáto napätá finančná klíma môže zvädzať k pokušeniu urobiť z niektorých finančných aktérov alebo orgánov obetných baránkov. Nedostatok pochopenia, ktorý môže zahaľovať hedžové fondy a ich operácie, z nich často robí ľahký cieľ.

Nesmieme však zabúdať, že súčasnú finančnú krízu nevyvolali ani hedžové fondy, ani súkromné kapitálové fondy. Tie, práve naopak, občas pre trh poslúžili ako veľmi potrebné injekcie likvidity.

Takisto by sme nemali zabúdať, že kríza, ktorá sa začala v Amerike, vyplynula zo zlých bankových praktík a hoci európsky bankový sektor je veľmi vážne zasiahnutý, zdá sa, že je schopný tento problém riešiť lepšie ako krízou zasiahnuté banky v Spojených štátoch.

Nesmieme však popierať, že existujú problémy a chyby v štruktúre a vo fungovaní mnohých investičných nástrojov vrátane alternatívnych investícií. Nestačí sa tu a tam babrať s nie veľmi dôležitým pravidlom. Potrebná je ozajstná reforma, a to na globálnej úrovni.

Myslím, že v správe, ktorá vznikla vo Výbore pre hospodárske a menové veci pod vedením pána Rasmussena, sa tieto obavy odzrkadľujú. V záujme dlhodobého finančného zdravia a konkurencieschopnosti nesmieme a nemôžeme preregulovať konštruktívne riziko. Napriek svojmu názvu sa tento text nepokúša znevažovať hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy, ale práve naopak, poukazuje na potrebu všeobecnej reformy, väčšej transparentnosti a vyzýva na reguláciu založenú na princípoch.

Vítam poznámky pána komisára, ktoré predniesol dnes večer, a vôbec nepochybujem o tom, že bude reagovať na situáciu, v ktorej sa teraz nachádzame.

Finančný systém je svojou podstatou medzinárodný a nad týmito trhmi potrebujeme medzinárodný dohľad v globálnom kontexte. Ak chceme zabezpečiť globálnu hospodársku stabilitu, musíme pracovať spolu s cieľom nájsť najlepšiu cestu vpred, vrátiť finančným inštitúciám a trhom kredibilitu a dôveru občanov globálne, ale aj občanov Európy v ich dôchodkové fondy a ich úspory.

Pierre Jonckheer, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, páni komisári, páni spravodajcovia, myslím, že táto správa, tak, ako ju prijal Výbor pre hospodárske a menové veci, je dobrá a mali by sme byť povďační predovšetkým pánovi Rasmussenovi za to, že mnoho mesiacov zdôrazňoval potrebu rozsiahlejšieho zásahu EÚ v oblastiach, ktoré sú dnes večer predmetom rozpravy.

Moja skupina však znovu predložila na prerokovanie viaceré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré, aj keď sa to možno zdá zvláštne, sme nevypracovali my, ale sám pán Rasmussen. Inými slovami, sú to dôležité návrhy, najmä tie, ktoré sa týkajú vytvorenia dozorného orgánu na úrovni EÚ a európskeho systému registrácie a schvaľovania pre podniky manažmentu aktív a manažmentu fondov (pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 6 a 7) a zavedenie limitu dlhu pre kapitálové investičné fondy (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9), ktoré pán Rasmussen podal, ale ktoré bol z určitých pochopiteľných dôvodov nútený stiahnuť, s cieľom zabezpečiť väčšinu v Parlamente: teda väčšinu so skupinou PPE a s liberálmi.

Podľa môjho názoru tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa zaoberajú otázkami uvedenými v pracovných dokumentoch a ktoré pokladáme za konštruktívne a hodné diskusie, boli stiahnuté preto, lebo tu v Parlamente, ako aj v Rade a celkom určite aj v Komisii existujú dva smery myslenia: podľa prvého máme už dosť pravidiel tak na národnej, ako aj na európskej úrovni a každý otvorený problém môže vyriešiť finančný priemysel samoreguláciou. Druhý smer, s ktorým sa stotožňuje pán Rasmussen (a v žiadnom prípade nie je sám), už roky hlása, že súčasný systém dohľadu nad finančnými trhmi vo všeobecnosti je nedostatočný.

Dôvodom, prečo sa nepodnikli nijaké kroky, pán McCreevy, nebolo podľa mňa to, že sme nemohli predvídať, kam smeruje vývoj, alebo že sme si to neuvedomili. Myslím si, že za mnoho rokov sa ozvalo len veľmi málo autoritatívnych hlasov, a to najmä vo Fóre pre finančnú stabilitu, aby upozornili verejné orgány na charakter rizík, ktorým sme boli vystavení.

Vy a Barrosova Komisia ste mali všeobecnú tendenciu obhajovať skôr prístup „nech to beží tak, ako to je“, keďže ste sa domnievali, že súčasné opatrenia sú postačujúce. Parlament od vás teraz žiada prinajmenšom to, aby ste zmenili postoj. Či sa vám to podarí, neviem, ale myslím si, že je to nevyhnutné.

Pokiaľ ide o mňa, rád by som upozornil na tri otázky, o ktorých sa už zmienili iní rečníci, ale ktoré obzvlášť znepokojujú ochrancov životného prostredia. Vieme, že klimatický a energetický balík, ktorý je potrebné prijať, bude závisieť od udržateľnej úrovne investícií pri pomerne nízkej miere návratnosti s pomerne nízkymi ziskami, aby sme mohli poskytovať financovanie, ktoré potrebujeme.

Finančné nástroje, ako napríklad súkromné kapitálové fondy a hedžové fondy, nie sú vhodné a čakáme na európske bankové a menové orgány, aby prišli s iniciatívami na predloženie niektorých starých návrhov na nové prerokovanie: mám teraz na mysli návrhy Jacquesa Delorsa zo začiatku 90. rokov a znovu posilnenú úlohu Európskej investičnej banky, aby sme mohli zabezpečiť dlhodobé investície pri priemernej miere návratnosti.

Bude ťažké stabilizovať finančný systém, a v správe pána Rasmussena sa táto otázka spomína, bez rázneho útoku na zámorské finančné centrá a daňové raje a toto je ďalšia oblasť, kde Barrosova Komisia zlyháva pri preberaní vedúcej úlohy. Na záver, v súvislosti so správou a riadením spoločnosti, o čom sa zmienili aj iní rečníci, by sme sa mali oveľa prísnejšie pozrieť na príjmy manažérov a politiku odmeňovania v investičných fondoch. Sú neprijateľné a v skutočnosti predstavujú hrozbu pre ekonomiku všeobecne.

Konstantinos Droutsas, v mene skupiny GUE/NGL. – (EL) Vážený pán predsedajúci, otázka, či máme riešiť úverovú krízu v prísnom súlade s existujúcimi právnymi predpismi Spoločenstva alebo prostredníctvom nejakých nových prísnejších nariadení, je podľa nášho názoru nesprávnou dichotómiou. Ani jedna možnosť nemôže narušiť cyklický pohyb kapitalistického hospodárstva smerom ku kríze, ktorá má základ v nadmernej akumulácii kapitálu vo výrobe.

Úverová kríza je aj odzrkadlením tohto pohybu. Buržoázny manažment sa pokúšal vyriešiť problém nadmernej akumulácie tým, že podporoval nadmerné pôžičky a povzbudzoval všeobecnú spotrebu v hedžových fondoch a súkromných kapitálových fondoch ako spôsoboch obchodného financovania. Špecifické výbery manažmentu nielenže nemohli odvrátiť pohyb smerom k spomaleniu a recesii, ale, práve naopak, vytvorili bombu pripravenú vybuchnúť s nevypočítateľnými dôsledkami na príjmy ľudí.

Politika EÚ súčasne urýchlila úplnú liberalizáciu kapitálu v úverovom systéme v súlade s princípmi kapitalistického trhu. Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sú výsledkom tohto pohybu k liberalizácii.

Žiadny navrhnutý pokus o dosiahnutie väčšej transparentnosti a prísnejšej právnej regulácie vo vzťahu k pohybu kapitálu v úverovom sektore, teda vo sfére obehu, nemôže vyriešiť všetky nedôslednosti a rozpory vytvorené kapitalistickými výrobnými vzťahmi.

Zavedenie prísnejších podmienok poskytovania pôžičiek bude preto viesť k zníženiu všeobecnej spotreby a k veľmi rýchlym prejavom krízy. Nikto nedokáže uviesť jasnú definíciu ani spoločné charakteristické vlastnosti týchto systémov, ktoré získavajú v rámci globálneho hospodárstva čoraz väčšiu kontrolu (s výnimkou rýchleho zisku) systémov, ktoré vytvorila a ktoré využíva výlučne plutokracia s pomocou špecializovaných trhových organizácií.

Obeťami tejto politiky sú pracujúci, ktorí sa dívajú na to, ako sa bohatstvo, ktoré vyrábajú, hromadí v rukách malého množstva plutokratov, ako sú ich úspory v ohrození, že sa rozplynú, a ako sú ohrozené aj ich dôchodky.

Je typické, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sú oslobodené ešte aj od tých povinností, ktoré majú zamestnávateľia voči pracovníkom. To isté sa deje aj s verejnými a súkromnými dôchodkovými systémami meniacimi dôchodkové práva pracovníkov na korisť pre kapitál, ktorý sa čoraz väčší využíva v týchto programoch, v terminovaných investičných programoch, ktoré znásobujú riziká a oberajú pracovníkov o práva.

Možno uviesť veľa príkladov z nedávneho obdobia, keď sa v Spojených štátoch a Spojenom kráľovstve bezpečné úverové inštitúcie zosypali ako domček z karát a státisíce pracovníkov prišli o úspory a dôchodky.

Hospodárska kríza, ktorá v súčasnosti ničí trhy, neprišla ako blesk z jasného neba. Všeobecne sa očakávala – aj z hľadiska času, aj rozsahu. Možno aj opatrenia, ktoré sa dnes prijímajú, boli vopred naplánované. Pracujúci, ktorí v kapitalistickom systéme vykorisťovania svojou prácou a úsporami financovali nadmerné zisky plutokracie, sú dnes v mene stability ako daňoví poplatníci vyzývaní, aby financovali aj ich straty.

Pre pracujúcich a ľudové vrstvy sú ohlasované opatrenia na podporu transparentnosti nepresvedčivé, keďže možnosť ich uplatnenia a ich účinnosť sú otáznе. Nepresvedčivé sú pre nich aj opatrenia, ktoré ich vyzývajú, aby aj ďalej prispievali na záchranu kapitálových ziskov a na udržanie systému vykorisťovania. Prejavujú neposlušnosť a neochotu podriaďiť sa tomuto systému a stredopravicovým a stredolavicovým zoskupeniam, ktoré ho podporujú a udržiavajú pri živote. Bojujú proti nespravodlivosti, nerovnosti a vykorisťovaniu ľudu, ako aj za radikálne zmeny smerujúce k systému ľudovej moci, ktorá bude slúžiť záujmom pracujúcich.

John Whittaker, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predseda, nepreukáže sa napokon týmto všetkým, že toto rozsiahle uplatňovanie finančných nariadení EÚ sa výnimočne minulo cieľom? Vo svojej posadnutosti praním špinavým peňazí a úsilím o vytvorenie iluzórneho jednotného trhu finančných služieb sledovala EÚ nesprávne ciele. Priznajme si, že napriek predchádzajúcim ubezpečeniam pána Tricheta, pána Almunia a iných dôjde v Európskej únii k ďalším finančným zlyhaniam a reálne ekonomiky v EÚ zasiahne úverová kríza.

Takže teraz nemá veľký význam diskutovať o kapitálových požiadavkách a o tom, ako v budúcnosti zabránime tomu, aby sa takéto niečo zopakovalo. Máme problém a ten problém je tu teraz. Môžeme obviňovať Američanov, môžeme obviňovať hedgeové fondy, môžeme obviňovať investičných bankárov, môžeme obviňovať koho chceme, ale Komisia pána McCreevyho by mohla radšej využiť čas na diskusie s ministrami financií jednotlivých krajín o tom, ako sa toto bremeno rozdelí medzi krajiny, keď zistíme, že budeme musieť založiť finančné inštitúcie do výšky stoviek miliónov, ako sa to teraz deje v USA.

Ako budeme môcť poskytnúť pomoc Taliansku, Španielsku, Grécku a Írsku, domovine pána McCreevyho, keď tamojšiu zlú situáciu ešte zhoršuje kríza a keď tieto krajiny uviazli v eure a nemôžu urobiť nič, aby si pomohli samy?

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, ak európske banky znášajú súčasnú krízu relatívne dobre, je to jednoducho preto, lebo bankový dohľad v Európe je aspoň seriózny, aj keď ani zďaleka nie dokonalý. Prebiehajúce práce na smernici o finančných požiadavkách a na projekte Solventnosť II poskytujú možnosť zavedenia užitočných opatrení na zlepšenie finančnej bezpečnosti. Je úplne samozrejmé, že profesia bankára so sebou nesie potrebu riskovať, ale riziká musia byť kontrolované. Bankári by mali vždy vedieť, ako majú príslušné riziko zabezpečené. Niektorí neporiadni finanční operátori spustili zo zreteľa tento jednoduchý princíp a v ich prípade už samoregulácia nebude postačovať. Trhy derivátov sa postupne veľmi zahmlili a obchodníci nakupovali a predávali s rizikom, ktoré nemohol zvládnuť manažment inštitúcií, ktoré sú teraz najväčšími ohrozené.

Zotavenie z tejto krízy závisí od vytvorenia systému dohľadu schopného vzbudiť a znovu vybudovať dôveru. V súčasnosti existujú celé oblasti finančného priemyslu, ktoré sa nachádzajú mimo dosahu dozorných orgánov. Kto vykonával dohľad nad poskytovateľmi hypoték, keď tak veľkoryso požičiavali domácnostiam, ktoré nikdy nebudú schopné splatiť dlh? Kto vykonával dohľad nad investičnými bankami, ktoré si prehodili krízu z pleca na plece tým, že premenili nedobytný dlh na finančné produkty a ponúkali ich na predaj po celom svete? Existuje tu regulačné vákuum, ktoré zaplňajú aj podporovatelia úverov, ratingové agentúry a hedgeové fondy. Je neprijateľné, aby Európa musela pravidelne znášať dôsledky chybného amerického finančného systému.

V súvislosti s hedgeovými fondmi finančná „politika“ v Spojenom kráľovstve a v USA len dočasne zamedzila špekuláciám o poklese hodnoty majetku vo fondoch, a to celkom správne! Zlyhanie niektorých z týchto hmlistých operátorov by urýchlilo krízu v deregulovanom sektore. Nie všetky investičné fondy sú škodlivé a niektoré z nich sú vlastne potrebné, ale nemôžeme dovoliť, aby naďalej existovali finančné čierne diery. Kontroly sú užitočné a naozaj nevyhnutné, ale práve teraz potrebujeme činy! V tom je úderná sila dvoch správ, o ktorých diskutujeme.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážená pani predseda, napriek tomu, že rečník, ktorý hovoril pred mnou, je z inej politickej strany, úplne s ním súhlasím: nemôžeme nechať finančné trhy v rukách

finančných manažérov. Je to, ako keby sme spravili capa záhradníkom. Samoregulácia a dobrovoľné kódexy správania sú nepoužiteľné. Ako už povedal pán komisár McCreevy, pri záchrane európskych finančných trhov je dôležitá existencia nariadení, vnútroštátnych nariadení, pretože každá z našich krajín má nariadenia, ktoré fungujú a zabráňujú tomu, aby sa finančná katastrofa na trhoch v USA rozšírila do Európy.

Aké poučenie si z toho môžeme vziať? Že Európa nemôže napodobňovať Spojené štáty vo finančnej deregulácii. Ak je naším cieľom chrániť naše hospodárstvo a náš hospodársky a sociálny systém, musíme mať celoeurópske nariadenia, ale nesmieme nahrádzať vnútroštátne nariadenia nadnárodnou dereguláciou ako v Spojených štátoch, kde systém umožňuje podnikovým manažérom bohatnúť na úkor chudobných investorov, dôchodcov a ľudí, ktorí sú závislí od toho kapitálu.

Preto si myslím, že poučenie, ktoré si musíme vziať, nie je deregulácia, ale jej pravý opak: musíme prijať európske nariadenia vo všetkých týchto aspektoch. To je podľa môjho názoru podstata správy pána Rasmussena aj správy pána Lehneho: teda potreba vytvoriť európske finančné nariadenia.

Veľa sa hovorí o európskom pase, o tom, že je potrebné dať pas podnikom a umožniť im pohybovať sa po Európe celkom slobodne, ale ako môžeme poskytnúť pas podnikom, ak si nemôžeme byť istí, že ich činnosť sa podrobne reguluje v ich domovskej krajine? Keby sme to urobili, privolali by sme ďalšiu nadnárodnú finančnú katastrofu.

Nariadenia v správe pána Lehneho obsahujú množstvo indikácií alebo odporúčaní týkajúcich sa napríklad činností manažérov fondov. Mali by sme vedieť, ako sa tieto fondy manažujú; a predovšetkým by sme mali vedieť o ziskoch, ktoré zarábajú, napríklad, nákupom a predajom akcií. Myslím si, že toto je podstatné. Transparentnosť musí ísť ruka v ruke s veľmi prísnyimi nariadeniami, s možnosťou zásahu vo vhodnom čase bez čakania na zrútenie trhu, ako sme toho v súčasnosti svedkami v Spojených štátoch, pričom sa peniaze daňových poplatníkov použijú na nápravu všetkých škôd spôsobených ľuďmi, ktorí zneužili svoje postavenie.

Preto vás, pán komisár, vyzývam, aby ste využili svoje postavenie a pokúsili sa vytvoriť riadny systém Spoločenstva na reguláciu týchto sektorov, aby sme nekráčali po ceste samoregulácie alebo deregulácie.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, chcel by som vysloviť veľké poďakovanie pánovi Rasmussenovi a pánovi Lehnemu za ich dôležité správy. Ako už mnohí zdôraznili, správy nemohli prísť v lepšom čase.

Vývoj na americkom trhu s hypotékami mal v priebehu minulého roka závažné dôsledky pre celý globálny trh. Zlé pôžičky boli zoskupované do balíkov a šírili sa ďalej. Krátkozrakosť, zložitnosť a spleť mnohých nových nástrojov trhu viedli k vyššej neprehľadnosti trhu a k rýchlejšiemu pohybu na trhu. Premrštené odmeňovanie riaditeľov spoločností navyše vážne otriaslo dôverou – myslím, že na tomto sa dokážeme zhodnúť. Svetové finančné dozorné orgány taktiež nedokázali dostatočne posilniť svoju spoluprácu a okruh pôsobnosti. Boli zavedené nové nástroje, chýbala otvorenosť a transparentnosť. Východiskovým bodom by teraz malo byť rovnaké zaobchádzanie so všetkými aktérmi na finančných trhoch, to znamená zavedenie prísnejších kapitálových požiadaviek a regulácie aj pre hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy.

Pokiaľ ide o dozor, viedli sa diskusie o potrebe nových orgánov. V tejto súvislosti mnohí – Gordona Browna som videl len dnes – nástoja na spoločnom európskom, ba dokonca globálnom systéme finančného dozoru. Pretrvávajúce rozdiely medzi trhmi, na ktoré poukazuje vývoj v Spojených štátoch, podľa môjho názoru dávajú dôvod na starostlivé zváženie. Na druhej strane sú trhy prepojené globálne. Ako tiež uviedol náš výbor, existujúce európske výbory pre spoluprácu v oblasti financií, bankovníctva a poisťovníctva by mali byť významne posilnené. V tomto ohľade možno veľa vykonať – aj na globálnej úrovni. Ak máme obnoviť dôveru vo finančný trh, je potrebné dosiahnuť transparentnosť a prehľadný dozor. Verím, že v tejto otázke taktiež panuje úplný konsenzus.

Trhové hospodárstvo potrebuje jasné pravidlá vrátane jasných pravidiel hry. Ako liberál nemám vôbec žiadny problém s argumentáciou v prospech jasnejších predpisov a efektívnejšej legislatívy. Na druhej strane si musíme dať pozor, aby sme nezaviedli zákony a predpisy, ktoré neriešia aktuálne problémy a nezohľadňujú význam globálneho finančného trhu. Globálny prístup ku kapitálu zvyšuje potenciál rastu a vytvára nové pracovné príležitosti – na toto by sme nemali zabúdať. Európa potrebuje otvorený, efektívny finančný trh, ktorý ponecháva aj priestor na samoreguláciu a vnútorné nápravné opatrenia.

Výzvou je preto zabrániť ochromeniu našich systémov nadmernou reguláciou, ktorá by nám znemožnila zvládnuť či už rast, alebo nové krízy. Tento týždeň finančnú komunitu zachvátila panika. Nesmieme dopustiť, aby takáto panika určovala naše právne predpisy – prinajmenšom v tomto parlamente.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, táto rozprava sa uskutočňuje na pozadí rozsiahlej krízy finančného trhu spôsobenej rastúcim významom a podielom finančného odvetvia v rámci hospodárstva, neregulovanými špekuláciami a rozšírením finančných nástrojov a produktov, pričom nemenným cieľom boli a sú čoraz vyššie špekulatívne zisky. Toto je ďalšia zo stránok krízy kapitalizmu. Nejaký čas bolo zrejmé, že existuje ďalšia finančná bublina a že jedného dňa praskne nielen v Spojených štátoch, ale aj v Európskej únii. Ide aj o výsledok neoliberálnych politík, ktoré investorov podnecovali k tomu, aby sa usilovali o čoraz vyššie zisky, ktoré podporovali nedostatok transparentnosti a ktoré vytvorili daňové raje a umožnili im, aby ukrývali kapitál a prali špinavé peniaze pochádzajúce z tieňového hospodárstva, z vojnových ziskov, z obchodovania s ľuďmi a narkotikami.

Dnes sa verejné prostriedky, ktoré neboli dostupné na sociálnu politiku, na boj s chudobou a sociálnou izoláciou a na to, aby sa zabránilo smrti hladom miliónov ľudí vrátane detí a smrti z dôvodu nedostatku základnej zdravotnej starostlivosti, tak dnes, opakujem, sa verejné prostriedky používajú na to, aby sa zabránilo bankrotom a väčším stratám medzi finančnými skupinami. Zisky a výnosy boli sústredené v súkromných rukách len malej skupiny investorov a správcov s nemravnými vysokými platmi, avšak dôsledky budú znášať stále tí istí: pracujúci, ktorí stratia svoju prácu, široké masy, ktoré musia platiť vyššie úroky, aj tu v Európskej únii, najmä v krajinách so slabším hospodárstvom. Vezmime si ako príklad Portugalsko, kde sú pravidlom nízke mzdy a biedne starobné dôchodky a kde miera chudoby a miera nezamestnanosti patria k najvyšším v rámci EÚ. Keďže domácnosti majú jeden z najvyšších podielov dlhu, ktorý dosahuje približne 120 % HDP, a mikropodniky, malé a stredné podniky sú do veľkej miery závislé od úverov, zažívajú v súčasnosti stále väčšie problémy spôsobené výslednými vyššími úrokovými sadzbami, čo je obzvlášť vážny problém Portugalska i ďalších krajín so slabším hospodárstvom.

Niektoré opatrenia sú preto nevyhnutné okamžite, počnúc odstránením daňových rajov a utajenia, bez ktorého nemôže existovať transparentnosť. Avšak z toho, čo tu niektorí povedali, predovšetkým komisár Charlie McCreevy, podľa všetkého vyplýva, že to nebude cesta vpred. A to je neprijateľné. V tejto kriticknej situácii je nutné zrieknuť sa aj klamlivej nezávislosti Európskej centrálnej banky, aby sa zabezpečila zmena cieľov monetárnej a finančnej politiky. Na boj so špekuláciami na burze je potrebné urobiť ďalekosiahle opatrenia. Prioritou verejnej politiky musí byť podpora vytvárania pracovných príležitostí so zaručenými právami, výroba a znižovanie chudoby, čím sa zvýši kúpna sila pracujúcich a dôchodcov a podporia sa kvalitné verejné služby.

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Vážená pani predsedajúca, finančná kríza vrhá momentálne znepokojivé svetlo na hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy – a podobný vplyv má aj na ďalšie finančné inovácie, ako sú napríklad *štruktúrované* investičné nástroje (SIV), úveroví sprostredkovatelia a fondy peňažného trhu. Všetky tieto inovácie boli vymyslené presne za účelom obísť požiadavky na kapitálovú primeranosť a transparentnosť, ktoré sa uvažujú na banky. Na pôžičkách likvidných aktív na krátko, investíciách do nelikvidných aktív na dlho a nasadení minimálneho vlastného kapitálu sa dá značne zarobiť, ide však o nebezpečnú činnosť. Ako sme videli, likvidita i solventnosť môžu rýchlo zmiznúť. To je dôvod na prísne medzinárodné pravidlá v oblasti bankovníctva. Dnes pozorujeme kolaps medzinárodného nebankového systému. Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sú na rade ako ďalšie. Majú veľmi málo vlastného kapitálu a vysoký podiel cudzieho kapitálu (leverage). Kapitálové investičné fondy zahŕňajú mimoriadne veľké množstvo nákupov, ktoré sú vo veľkej miere financované úverom (leveraged buyouts – LBO) a ktoré sa uskutočnili s takmer nulovým vlastným kapitálom. Mali by sme vzhľadom na tieto skutočnosti v tejto historickej chvíli naozaj predkladať mdlé reformné návrhy, ako sú tieto v tejto oblasti? Ja si to v žiadnom prípade nemyslím.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). - (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, práve sme počuli všetko od odborníkov, ktorí správu vypracovali – pán Rasmussen, pán Lehne, pán Lauk, ďakujeme. Bola to vynikajúca práca, ktorá sa stretla s veľkým uznaním vo Výbore pre hospodárske a menové veci.

Pán komisár, v posledných troch rokoch sme neustále požadovali zavedenie pravidiel a žiadali sme, aby sa vzniesli otázky ako napríklad: ako môžeme dosiahnuť väčšiu transparentnosť pre hedžové fondy, kto poskytuje poradenstvo ratingovým agentúram a tak ďalej. Dnes tieto otázky prichádzajú z Írska, a preto prenasledujú odborníkov. Keď je plot vysoký, kone sa ho väčšinou boja preskočiť. Jednoducho povedané, boja sa preskočiť plot, ktorý už neexistuje! Teraz musíme – a toto ste naozaj sľúbili – stanoviť pravidlá a predkladať návrhy. Musíme preukázať, že sme sa zo všetkých týchto kríz poučili a razíme nové cesty. Predložili ste tento návrh. Verím, že v októbri od vás dostaneme usmernenia.

Pred pár dňami som sa zúčastnil na veľkej konferencii pri Ríme. Prvým bodom tamojších diskusií bola samozrejme otázka bánk. Vo štvrtok titulky novín hlásali: Morgan Stanley ponúka nádej. V piatok zneli nasledovne: Morgan Stanley požaduje ochranu. Ako sa také niečo môže stať za jediný deň? Nedostatky sa vyskytujú v transparentnosti a podobne. Ak sa po bankách Bear Stearns, Lehman Brothers a Merrill Lynch aj táto investičná banka potápa v chaose finančných trhov, mali by sa neodkladne podniknúť nápravné kroky.

Nedávno som bol v Číne. Číňania hovorili: náš vzor, Spojené štáty americké, sa zrútil. Spoločne – Európa, Čína a ďalší – musíme hľadať nové cesty. Mojou nádejou je, že spolu budeme mať silu raziť tieto nové cesty, a potom nielen víťazi, ale aj porazení budú zachránení spolu s nami.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, viem, že pán komisár rád stávkuje na dostihoch, takže mi prepáči použitie športovej metafory, keď poviem, že na dnešnom podujatí nie je práve favoritom. Na druhej strane, Poul Nyrup Rasmussen vyzerá ako veľmi dobrá stávka, takže si myslím, že by ste urobili dobre, ak by ste zvážili zmenu postoja, pán komisár. Pán Rasmussen nám práve načrtol a navrhol presne to, čo Európa potrebuje. Jeho návrhy sú dobré nielen pre Úniu, ale aj pre zvyšok sveta – a európska iniciatíva by na základe návrhov pána Rasmussena prehĺbila transatlantické partnerstvo, ktoré si tak vážite.

Zdá sa, že ste sa dostavili na nesprávnu rozpravu, pán komisár. Ponúkli ste nám prehľad o tom, ako sa kríza minulý rok začala, avšak otázky, o ktorých diskutujeme teraz, zamestnávali našu pozornosť dlho predtým, ako kríza v auguste vyplávala na povrch, pretože rozklad bol v tejto fáze už zjavne rozšírený a finančný svet bol iba krok od kolapsu. Nie sme beznádejne staromódni a neusilujeme sa odsúdiť, ani zakázať alternatívne či investičné fondy. Skrátka uznávame, že ak určité finančné nástroje uskutočňujú na medzinárodných trhoch také strategické funkcie a získali takú kľúčovú pozíciu, potom musia podliehať všeobecnej zásade regulácie. Aktéri, o ktorých je reč, nám to vskutku hovoria sami. Hovoria: „Áno, v poriadku, môžeme súhlasiť s reguláciou, len nechceme byť stigmatizovaní a nechceme špeciálny systém regulácie.“

Nuž dobre. Chceme, aby boli registrovaní, chceme, aby boli pod dozorom, chceme, aby boli platení v súlade s normálnymi zásadami, a chceme, aby podliehali pravidlám transparentnosti a pravidlám kapitálovej primeranosti. To sú fakty. Tieto štruktúry v súčasnosti zaujímajú také významné miesto na finančných trhoch, že nemôžu byť naďalej výnimkou zo všeobecných pravidiel. Toto je však základný bod, ktorý vy, pán komisár – bývalý írsky minister financií – odmietate pripustiť. To sú fakty. Hovoríte nám, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy „nie sú príčinou súčasných turbulencií“ a že vinu je potrebné pripísať regulovanému sektoru. Nechcem tu dávať hodiny ekonómie, ale veľmi dobre vieme, že banky mali pocit, že dokážu uniesť riziká, ktoré prevzali, práve pre súbežnú existenciu hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov, ktoré spracúvali finančné produkty urýchľujúce rozklad v sektore bankovníctva.

Pokiaľ ide o správu pána Rasmussena, rada by som vás vyzvala, aby ste na ňu reagovali z praktického hľadiska, bod po bode, pretože obsahuje množstvo legislatívnych návrhov, ktoré môžu zlepšiť vašu vlastnú správu na konci funkčného obdobia, keď odstúpi súčasná Komisia. Počúvala som, čo ste nám hovorili. Rozprávali ste o naskytnutej príležitosti na zvýšenie transparentnosti. Nuž, súhlasíme s vami a očakávame, že Komisia túto príležitosť využije. Kľúčom k dôvere medzi bežnými ľuďmi a aktérmi finančných trhov je transparentnosť. Momentálne je zjavné, že v oblasti alternatívnych fondov a investičných fondov neexistuje žiadna transparentnosť. My však potrebujeme práve transparentnosť.

Je samozrejmé, že podporujem mnohé návrhy v správe Poula Nyrupa Rasmussena, ale polemiku by som rada zaviedla o trochu ďalej. Ak chceme problém naozaj postihnúť v jeho jadre, musíme preskúmať koncept, ktorý ste popísali ako „akcionársku demokraciu“. Čo sa myslí pod akcionárskou demokraciou, ak je možné za niekoľko minút či dní ohroziť prácu takého množstva ľudí? Existuje tu skutočný problém, ktorý musíte riešiť a ku ktorému očakávame efektívne návrhy. Vzájomné požičiavanie cenných papierov ohrozuje pracovné príležitosti v Európe a je v rozpore s Lisabonskou stratégiou.

Poslednou vecou, ktorú predložili aj predchádzajúci rečníci, je problém, ktorý predstavujú zahraničné finančné centrá daňových rajov. Vy, pán komisár, ste horlivým obhajcom transatlantickej aliancie, tak mi dovoľte, aby som vás informovala, že na druhej strane Atlantického oceánu existujú demokrati, ktorí sú podobne ako my ochotní lobiť za rozsiahly útok na daňové raje. Aký má význam hrdinský boj v Afganistane alebo Iraku bez útoku na zlo, ktoré existuje na finančných trhoch – a zahraničné daňové raje sú zdrojom zla pre finančné odvetvie. Toto je ďalšia vec, ku ktorej od vás očakávame návrhy, pán komisár.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, k takémuto zlyhaniu finančných trhov nikdy doteraz nedošlo. Hlavnou príčinou bol obrovský nárast obratu a rozvoj nového systému finančného zisku mimo existujúceho bankového systému bez transparentnosti, akéhokoľvek účinného hodnotenia alebo

dohľadu. Nové investície a nástroje priniesli vysoké zisky, ale vyvolali aj rastúce hrozby ovplyvňujúce dokonca aj Medzinárodný menový fond.

Hoci návrhy pána Rasmussena a jeho výboru v oblasti transparentnosti a dohľadu, najmä v súvislosti s nadmerným zadlžením, sú správne a nevyhnutné, mali by sme zároveň za veľmi nebezpečný označiť názor Výboru pre právne veci, ktorý jednoducho požaduje, aby posúdenie primeranej miery rizika zostalo výlučne na subjektoch pôsobiacich na trhu. Výbor prehliadol fakt, že v minulom roku bolo zadlženie priemernej spoločnosti obchodujúcej s cennými papiermi 27 k 1 bez akejkoľvek regulácie alebo dohľadu. Tieto spoločnosti sa navyše regulovali úplne samy a dokonca aj veľkí veritelia ignorovali rozsah rizika, ktoré podstupovali.

Cena tohto zlyhania bude mimoriadne vysoká. Napríklad náklady pre Američanov sú strašné, okolo 1 000 miliárd USD. Bude to však mať ešte ďalší dodatočný efekt: účastníci finančných trhov sa nenaučia správať opatrne, pretože si zvyknú spoliehať sa na pomoc daňových poplatníkov. Môžeme si teda vybrať, či chrániť takmer úplnú slobodu voľby účastníkov finančného trhu pri podstupovaní rizika, alebo zaviesť jednoznačné povinnosti a obmedzenia, ktoré budú účinnou poistkou proti nadmerným otrasom a zabezpečia stabilný rozvoj finančných trhov.

Názor pána komisára dáva určitú nádej do budúcnosti, ale obávam sa, že úlohy, ktoré stoja pred Komisiou, sú nesmierne zložité a vyžadujú oveľa viac odvahy pri hľadaní nových metód a nových opatrení.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, najskôr by som rád povedal, že obe správy, správa pána Rasmussena a správa pána Lehneho, ako aj sociálny program s 19 bodmi, o ktorom sme diskutovali minule, a uznesenia Rady a Parlamentu o Gruzínsku ukazujú, čo dokážeme, keď napriek rozdielnym názorom spojíme sily.

Hovorím to preto, lebo som rád, že sme sa zaobišli bez socialistickej mašinerie volebnej kampane, plytkého populizmu a vzájomného obviňovania sa a že až do zajtra možno bude víťaziť demokratický parlamentarizmus, zodpovednosť za prijímanie potrebných opatrení a slobodná a realistická diskusia. Hovorím to aj preto, že predseda Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, pán Schulz, sa opakovane v pléne pokúšal vraziť klin medzi jednotlivé skupiny práve v týchto otázkach. Myslenie v štýle dobrý/zlý, ľavicový/pravicový, štátny/trhový nezodpovedá dnešnej realite života ľudí, ale vychádza zo starej volebnej rétoriky založenej na triednom boji, ktorá, ako som dúfal, bola už v EÚ porazená a, našťastie, dnešná rozprava to až doposiaľ tiež potvrdzuje.

Rozum víťazí, a preto môžeme postupovať realisticky, reagovať na finančné turbulencie a odpovedať na otázky ľudí. Máme tu dlhodobú finančnú krízu. Preto potrebujeme konať. Nemôžeme ignorovať program. Potrebujeme viac Európskej únie, viac transparentnosti, viac dohľadu, viac európskej a globálnej regulácie. Potrebujeme vlastný kapitál založený na riziku a musíme zabezpečiť, aby sme realizovali to, čo pripúšťame v týchto správach, a aby všetci zainteresovaní splnili to, čo v oboch správach požadujeme.

Udo Bullmann (PSE). - (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán Karras, ak som v uplynulých dňoch správne pochopil Morgan Stanley, oni sa menej boja smrtiaceho zovretia pána Schulza než hedžových fondov.

Pán komisár, ak som niečo pochopil z diskusie počas niekoľkých uplynulých dní, tak je to americký konsenzus v súvislosti s touto spoločnosťou, ktorá urobila mnoho chýb v nakladaní s majetkom a v prístupe k finančnej kríze, že už nechceme umožniť jednotlivým hazardným hráčom, aby tlačili celý finančný systém k múru a zneužívali pritom jeho pružnosť a nedostatok regulácie. Ako dlho ešte chceme vyčkávať? Kým nielen chorľavým, ale aj tým zdravým spoločnostiam zasvieti červená a potom hedžové a iné fondy stavia na ich pokles, aby ich neskôr opäť kúpili za nižšie ceny?

Toto zaostávanie je potrebné prekonať, a preto pochybujem, že to, čo ste tu urobili, bude stačiť. Teraz nie je čas na zadávanie ďalších štúdií. Toto nie je čas na ďalšiu kontrolu zainteresovaných. Je čas konať!

Minulý týždeň som sa pozrel na podnik vo svojom volebnom obvode, zdravý podnik vyrábajúci nové materiály, ktoré potrebujeme: závod na vákuové tavenie v Hanau neďaleko Frankfurtu. Veľmi dlho to bol zdravý podnik, kým ho neprevzal americký investor. Dlhy z tohto prevzatia majú vplyv na pracovnú silu, majú vplyv na podnik. Odvtedy sa podnik usiluje vyvliecť z kolektívnej zmluvy a naspäť ho k nej dotlačil až ostrý štrajk. Chceme, aby sa toto dialo v celej Európe? Naozaj chceme, aby bola sila európskeho hospodárstva založená na tomto druhu konfliktov, alebo dokážeme znovu dosiahnuť nejakú mieru porozumenia a vyplníme regulačné medzery európskou legislatívou?

Toto je náš program. Pán komisár, za ostatných deväť rokov v tomto Parlamente som nezažil diskusiu o hospodárskej politike, počas ktorej by sme vás boli žiadali o zásah tak jednoducho a v takej zhode.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Dámy a páni, pred šiestimi rokmi sme odštartovali globálnu harmonizáciu účtovných pravidiel a konkurenčnú súťaž v európskom bankovom sektore. Cezhraničná finančná integrácia v Únii nemá vo svete obdobu. Finanční výskumníci už dávno upozorňujú, že Európska únia vôbec nie je dostatočne vybavená na riešenie cezhraničných kríz, ktoré súvisia s rastúcou vzájomnou závislosťou európskych bánk a ich prepojením s globálnym finančným trhom. Centrálna európska banka zatiaľ dokázala udržať finančnú stabilitu eurozóny, ale rozdrobené národné regulačné orgány nemôžu efektívne riešiť cezhraničné bankové krízy, ktoré nás čakajú. Centralizovaný dohľad je skratka nutný. Namiesto všetko zahŕňajúceho finančného regulátora by sme však mali starostlivo vymedziť špecifické podmienky na zásahy celoeurópskeho regulátora. Štátna intervencia v investičných bankách, ako je AIG, vyvoláva tiež obavy, že tento precedens povedie k nezodpovednému správaniu sa bánk v budúcnosti.

Preto som presvedčená, že musíme prísť s takými kontrolnými mechanizmami, ktoré manažérom investičných a hedžových fondov zabránia nesprávne vyhodnocovať operačné a systémové riziká. Napríklad by nemalo byť možné, aby hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy zabezpečovali dlhodobé investície krátkodobými pôžičkami a nestanovili si minimálnu výšku základného kapitálu podľa rizikovosti svojho podnikania. Spôsob financovania hypoték nielen v USA, ale tiež v Spojenom kráľovstve a v Španielsku je varovaním, že európsky finančný trh čaká zásadná sebareflexia, ktorá, obávam sa, príde minútu po dvanástej. Aj keby Európska komisia prišla zajtra s konkrétnou záväznou legislatívou, jej uplatňovanie už bude prebiehať nie v pokoji, ale v rozbúrenej a možno aj hysterickej atmosfére. A otázka je, ako ju prijme Rada.

Kristian Vigenin (PSE). - Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi začať konštatovaním, že je vzácnou udalosťou, keď európska inštitúcia koná pred objavením sa problému a nie až po ňom. A hovoríme o obrovskom probléme, ktorého skutočné dôsledky sa ukážu v nadchádzajúcich mesiacoch.

Vďaka úsiliu spravodajcu Poula Rasmussena sa otázka regulácie hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov presunula z okraja do centra pozornosti finančných odborníkov a politikov. Bola to Strana európskych socialistov, ktorá nastolila potrebu lepšej regulácie činnosti hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov. Urobili sme to, pretože európske politiky potrebujú dlhodobé investície, ktoré si vyžadujú dlhodobé financovanie. Urobili sme to, pretože naším hlavným cieľom by malo byť zabezpečenie trvalo udržateľného rastu a tvorby pracovných miest, zaistenie predvídateľnosti a dlhodobého plánovania pre rodiny a podniky.

Vyzývam všetkých poslancov, aby podporili správu, ktorú schválila veľká väčšina vo Výbore pre hospodárske a menové veci. Bude to pre Parlament veľký krok, keď že budeme požadovať od Komisie viacero legislatívnych opatrení, ktorých cieľom je dosiahnutie transparentnosti a finančnej stability.

Toto nie je ľahká diskusia. Pravdou je, že táto správa je menej predvídavá, než sme pôvodne chceli. Zároveň však môžeme dosiahnuť viac, než sa pred niekoľkými mesiacmi zdalo možné. Uplynulé obdobie a vývoj na finančných trhoch potvrdzujú, že máme pravdu.

Pán komisár, určite vám nebudeme vyčítať, ak sa rozhodnete konať preventívne a do svojich legislatívnych návrhov zahrniete viac, než bude od vás požadovať Európsky parlament. Nie je vhodná doba na preteky v regulácii, keďže nadmerná regulácia nie je lepšia ako nedostatočná regulácia, ale je najvyšší čas konať a vy to viete.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). - (PL) Vážená pani predsedajúca, udalosti uplynulých rokov alebo dokonca mesiacov, ale aj úsilie jednotlivých krajín a regiónov ukazujú rastúci význam transparentnosti nielen pre jednotlivé firmy, ale aj pre rozvoj hospodárstva konkrétnych štátov.

Jednou bariérou priamej regulácie činnosti hedžových fondov je globálny charakter tohto odvetvia a možnosť fondov presunúť svoje sídlo do iného štátu, aby sa vyhli vnútroštátnym reguláciám. To je hlavný dôvod, prečo všetky medzinárodné inštitúcie zaoberajúce sa hedžovými fondmi sa pokúšajú ovplyvňovať činnosť týchto fondov prostredníctvom ich vzťahov so subjektmi, ktoré podliehajú regulácii, najmä s bankami.

Otázky transparentnosti v Európskej únii sa sústreďujú najmä na konvergenciu a harmonizáciu zákonov v členských štátoch. Problémové oblasti týkajúce sa jednotlivých aspektov transparentnosti možno zhrnúť takto: zjednotenie pravidiel zverejňovania informácií spoločnosťami ponúkajúcimi svoje akcie na burze, ako aj obchodného práva i zásad správy a riadenia spoločností vo vzťahu k otázke kolektívnej zodpovednosti orgánov za informácie obsiahnuté v správach spoločností, posilnenie úlohy nezávislých členov rád, normy

v oblasti zostavovania výborov v rámci rád, zverejňovanie informácií o náhradách pre členov rád a tiež zvýšenie ochrany investorov.

Zavedenie jednotných právnych predpisov, ktoré by vytvorili lepšie podmienky na činnosť a distribúciu hedžových fondov v rámci Európskej únie, by mohlo mať pozitívny vplyv na ich rozvoj v Európe, ale zavádzanie vlastných právnych predpisov pre tieto fondy v jednotlivých krajinách nepomáha vytvárať jednotný, spoločný európsky trh. Stanovenie spoločných a transparentných zásad by výrazne uľahčilo distribúciu produktov fondov.

V stanovisku Európskej komisie, ktorá dostala požiadavku na revíziu rámcových zásad vo vzťahu k neharmonizovaným produktom ako hedžové fondy so zreteľom na vytváranie celoeurópskeho trhu, sa nenachádzajú žiadne závažné argumenty v prospech prípravy právnych predpisov EÚ o hedžových fondoch. Niet väčšieho omylu! Podporujem požiadavku pána spravodajcu, aby Komisia predložila legislatívny návrh o transparentnosti hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - Vážená pani predsedajúca, na úvod by som chcel zablahoželať Poulovi Nyropovi Rasmussenovi k vypracovaniu správy založenej na takých hlbokých analýzach a na skvelej znalosti finančných trhov.

Oba typy alternatívnych finančných nástrojov, o ktorých diskutujeme, majú rastúci podiel aktív na globálnom trhu a podieľajú sa na vytváraní nových pracovných miest.

Avšak najdôležitejšou vecou tvárou v tvár finančnej krízy, ktorú v poslednej dobe sledujeme s veľkým znepokojením a s ktorou sa neúspešne pokúšame bojovať, je zabezpečiť finančnú stabilitu.

Podľa môjho názoru je najúčinnším spôsobom zvýšenia nielen finančnej stability, ale aj spravodlivej konkurencie medzi účastníkmi trhu primerane zlepšiť úroveň dohľadu a transparentnosti bez poškodenia modelu založeného na inovatívnych trhových stratégiách.

Aj nad vnútroštátnou a európskou úrovňou existujú normy pre finančné trhy, ktoré sa priamo a nepriamo uplatňujú v oblasti hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov. Napriek tomu by sme sa mali usilovať o koherentné, nediskriminačné a konzistentné zavedenie týchto právnych predpisov. Z toho dôvodu plne súhlasím s odporúčaniami Európskeho parlamentu adresovanými Komisii na zvýšenie aktivity a predloženie príslušných legislatívnych návrhov.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Rada by som poďakovala pánovi spravodajcovi Rasmussenovi a domnievam sa, že odporúčania obsiahnuté v prílohe tejto správy sú mimoriadne dôležité. Hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy zabezpečujú kapitál potrebný na uspokojovanie dopytu po financovaní dlhodobých investícií a inovatívnych, a často veľmi rizikových, projektov. Ich činnosť je, pochopiteľne, menej regulovaná než bankový systém. Stabilita finančných trhov si vyžaduje primeranú transparentnosť a prijímanie konkrétnych opatrení na predchádzanie nadmerným dlhom.

Počas uplynulých 10 rokov dôchodkové fondy a poisťovacie spoločnosti poskytli jednu tretinu sumy, ktorú zhromaždili kapitálové investičné fondy. Domnievam sa, že je potrebná väčšia transparentnosť, najmä v prípade dôchodkových fondov, aby boli schopné presne zhodnotiť mieru rizika rôznych investícií. Rada by som upozornila na fakt, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy sú založené na rastovej stratégii určenej na obdobie kratšie, než je dĺžka investícií, ktoré Európa potrebuje.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). - (ES) Vážená pani predsedajúca, finančná kríza ukázala, že existuje prepojenie medzi rozličnými finančnými operátormi. Ich správanie oslabilo finančné trhy a reálne hospodárstvo: rast a zamestnanosť.

Vznik otvorených, konkurencieschopných a spoľahlivých trhov nie je niečo, čo sa stane šťastnou náhodou. Dokazujú to skúsenosti v Európe. Krehkosť finančných trhov si vyžaduje politický zásah na európskej a medzinárodnej úrovni.

Musí nám byť jasné, že inovovať neznamena napodobňovať staré praktiky privatizácie zisku a zospoločensťovania strát, alebo že diverzifikovať znamená presúvať náklady súvisiace s rozhodnutiami niekoľkých ľudí na spoločnosť ako celok.

Európska únia jednoducho nemôže v terajšej kríze nerobiť nič. Pán spravodajca Rasmussen sa chopil iniciatívy a prišiel s predstavou návrhu, aby sa hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy, ktoré držia aktíva vo výške viac ako 4,5 % svetového HDP, nemohli vyhnúť zodpovednosti voči spoločnosti a povinne podliehali

rozumnej regulácii a dohľadu. Blahoželám mu k tomu a podporujem ho, rovnako ako aj pána Lehneho za jeho správu o transparentnosti.

Kostas Botopoulos (PSE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, v súvislosti s páčivým a tragicky aktuálnym problémom, o ktorom diskutujeme, by som sa chcel sústrediť na jednu otázku: existuje pravicové a ľavicové riešenie problému, ktorý posudzujeme? Existuje pravicová a ľavicová cesta von z tejto krízy? Mnohí by povedali, a niektorí z nás to dnes skutočne aj povedali, že neexistuje, že všetci sa tu musia zhodnúť v tých otázkach, ktoré sú technické a hospodárske.

Odhliadnuc od skutočnosti, že tí, ktorí to hovoria, sú takmer vždy napravo, chcem povedať, že deliace línie (a správy o ukazujú) sú veľmi zreteľné. Aký je pohľad ľavice? Vidí to tak, že trh nemôže regulovať všetko sám a je potrebná regulácia štátnou mocou, pričom regulácia znamená dokonca aj zákazy. Prečo by sme nemali uvažovať o tom, čo bolo už predtým uvedené v správe pána Katiforisa: že ratingové agentúry môžu iba vypracovávať ratingy a akúkoľvek inú činnosť by mali zakázanú; že transparentnosť je dôležitá nie pre trhy, ale pre občanov? Tu je potrebné uvážiť fakt, že dôchodkové fondy musia mať zvláštny dohľad.

Napokon, že je veľmi dôležité, aby štátny zásah neprišiel na konci, ako sa to teraz deje v Amerike a americkí občania na to dopĺňajú, ale aby prišiel vo vhodnom okamihu a kríze zabránil.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, z celého srdca súhlasím s tým, čo tu odznelo o príležitosti, ktorú poskytla skvelá správa Poula Rasmussena. Dodal by som však, že táto správa by bola ešte aktuálnejšia, keby bolo politicky možné predložiť ju pred šiestimi rokmi. Myslím, že Poul Rasmussen so mnou súhlasí. Pred šiestimi rokmi sa niektorí z nás pokúšali v Európskom parlamente otvoriť otázku regulovania hedžových fondov a väčšina tvorená liberálmi a PPE systematicky bránila Skupine socialistov zahrnúť ju do rôznych rozpráv.

Teraz zažívame krízu, štrukturálnu krízu, ako hovorí pán Almunia, krízu, ktorá skončí nevedno kde a pred ktorou nemôžeme zatvárať oči. Nemôžeme zaujať postoj ako pán komisár McCreevy. My musíme – a majú na pamäti poznámky pána Almunia chcem veriť, že Komisia je pripravená to urobiť – my musíme byť aktívni a musíme sa vzdať modelu finančného riadenia, ktorý reguloval európske a globálne hospodárstvo v uplynulých rokoch. To je to, čo pán Poul navrhuje vo svojej správe, a to je to, čo je Komisia povinná – opakujem, povinná – podrobne preskúmať a plniť.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, ľudia sa obávajú, čo sa stane s ich úsporami, ale zdá sa, že pána komisára to príliš nezaujíma. Zamestnancov presviedčali, aby sa zapojili do verejnoprávnych dôchodkových systémov, ktoré mali byť bezpečnejšie a efektívnejšie než štátne dôchodkové systémy. Ich peniaze sú teraz v týchto dôchodkových fondoch, ale ľudia už nemajú žiadnu istotu.

Aktuálne udalosti sú prehrou tých, ktorí veria v bezuzdné sily voľného trhu. Pán komisár je jedným z tých, ktorí veria vo voľný trh. Ako vlni povedal v tomto Parlamente, nedá sa očakávať príliš veľká regulácia. A dnes hovorí stále to isté. Nuž, nikdy nie je príliš neskoro, aby zmenil názor. Napokon, aké ďalšie kroky sú, podľa neho, potrebné v oblasti prevencie? Dôsledky neschopnosti konať v správnom čase budeme pociťovať mnoho rokov. Prevencia je lepšia než liečba.

John Purvis (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, zdá sa, že novým démonom je predaj nakrátko a myslím si, že pán komisár bude súhlasiť. Požiadal by som Komisiu, aby dala vypracovať štúdiu, ktorá v prípade banky HBOS porovná výskyt predaja nakrátko oproti predajom dlhodobých investorov – dôchodkových fondov, poisťovacích spoločností, súkromných investorov a ich správcov fondov – a vyberanie vkladov vystrašenými klientmi banky a inými bankami. Odporúčam, aby sme získali nejaké fakty prv, než dôjdeme k záveru, k pravdepodobne ďalšiemu mylnému záveru.

Pán Rasmussen vo svojej správe, ku ktorej, mimochodom, naša skupina významne prispela, a vo svojom vystúpení použil HBOS a Northern Rock ako dôvody na väčšiu reguláciu, ale HBOS a Northern Rock boli banky a nie hedžové fondy ani súkromné kapitálové fondy a v plnej miere podliehali existujúcemu prísnemu regulačnému systému pre banky vrátane požiadaviek na základný kapitál. Nie je ironiou, že kríza sa objavila a rozšírila v tej časti finančného odvetvia, o ktorej sa predpokladá, že je najviac regulovaná? Pozor na zákon Sarbanes-Oxley!

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Niekedy sme, najmä politici, v zajatí dogmatizmu, čo má katastrofálne následky. Pred niekoľkými rokmi by stúpenci liberalizmu a najmä neoliberalizmu považovali za nemožné, že by sme sa niekedy mohli stať svedkami nedávnych udalostí vo Washingtone. Odmietli by to na základe svojej doktríny a napriek tomu sa to stalo. V súvislosti s globalizáciou sa v dnešných dňoch následky prejavujú

rýchlo a postihnú každú krajinu a každé hospodárstvo. Správa pána Rasmussena hovorí o tom, že EÚ musí konať a ja som presvedčený, že výsledkom hlasovania Európskeho parlamentu bude výzva Európskej komisii, aby čelila tomuto problému, ktorý neovplyvňuje život len niekoľkých ľudí, ale život obyvateľov celej Európskej únie. A som presvedčený, že Komisia to urobí.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Vážená pani predsedajúca, pred nejakým časom sme mali ostrú diskusiu o investičných bankách. Teraz investičné banky odišli z trhu a my sme spokojní s platnými pravidlami pre bankový sektor. To isté platí pre hedžové fondy. Hedžové fondy v terajšom prostredí už viac nie sú udržateľné a ja si myslím, že jednoducho potrebujeme rovnaké pravidlá pre všetky investičné fondy namiesto osobitných pravidiel pre hedžové fondy. Týmito pravidlami, pán Rasmussen, v skutočnosti brzdiť reštrukturalizáciu finančného sektora a straty porastú. To znamená, že v konečnom dôsledku nebudete schopní ochrániť obyčajných ľudí, ktorých chcete ochraňovať.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, jeden z posledných rečníkov použil na podporu svojho tvrdenia argument, že ľudia by nemali byť zaslepení svojím vlastným dogmatizmom. Som si však istý, že ho nepoužil preto, aby som ho ja použil proti nemu.

Rizikom v tejto diskusii je hľadať a nájsť vyvážené riešenie problémov, ktoré teraz máme. Táto správa, výrazne pozmenená oproti pôvodným myšlienkam, ktoré predložil pán Rasmussen, sa v zásade skutočne pokúša, z môjho pohľadu, o vyvážený prístup k celej tejto problematike. Ale mnohí z účastníkov tejto rozpravy v Parlamente chcú nevyvážený prístup k tejto problematike, a to nie je odrazom toho, čo bolo v správe.

Niektorí (najmä mnohí rečníci z jednej strany diskusie) vidia terajší finančný zmätok a ťažkosti, ktoré tu nepochybne sú, ako veľkú príležitosť na úplné regulovanie všetkého a na vnútroštátnej a najmä na európskej úrovni sa stáva veľkým nebezpečenstvom veľmi nevyvážený prístup k tejto záležitosti.

Myslím si, že to vystihol pán Purvis, keď spomenul fakt, že najväčšou iróniou tejto konkrétnej finančnej krízy je to, že konkrétne banky boli tým najprísnejšie regulovaným sektorom, ktorý dostal seba a nás ostatných do značných ťažkostí, a že žiaden z týchto problémov vôbec nespôsobil činnosť súkromných kapitálových fondov ani hedžových fondov. V skutočnosti mnohé z nich utrpeli výrazné straty v dôsledku toho, čo sa odohralo v iných oblastiach.

Určite zoberiem do úvahy slová pána Purvisa o tom, ako prispel predaj nakrátko k zániku niektorých týchto inštitúcií v porovnaní s vplyvom dlhodobých predajov dlhodobými investormi. Tuším, že pán Purvis pozná odpoveď takmer rovnako dobre ako ja, teda že z dvoch prvkov, ktoré spomenul, nebudú za problém v tejto oblasti označení investori využívajúci spôsob predaja nakrátko: boli to dlhodobí investori, ktorí sa plným právom zbavovali dlhodobých pozícií, pretože cítili, že daná inštitúcia nestojí na zdravých finančných základoch.

Ale nech je, ako chce, myslím si, že správy pánov Rasmussena a Leinena, ako nám ich predložili, sú skutočným pokusom o vyvážený pohľad na všetky tieto oblasti. A ja som na to pripravený. Niekoľko mesiacov, teraz je to už takmer rok, som signalizoval, že sa chystám niečo urobiť v oblasti ratingových agentúr. Už vlani v novembri alebo decembri som tento postup začal listom Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov (CESR), v ktorom som členom výboru položil viacero otázok a v tomto roku som napokon dostal od nich správy. Písal som aj expertnej skupine pre európske trhy s cennými papiermi (ESME) a ďalším orgánom. Keď dostanem odpovede na všetky svoje listy, v nasledujúcich mesiacoch predložím Parlamentu a Rade návrh. Ratingové agentúry sa konkrétne spomínajú v správe pána Rasmussena.

Viac ako rok som sa tiež usiloval sformulovať návrh týkajúci sa kolégií orgánov dohľadu alebo lepšieho regulačného systému pre cezhraničné finančné inštitúcie.

Každý, kto sledoval túto rozpravu, si musí veľmi dobre uvedomovať, že medzi členskými štátmi nejestvuje všeobecná zhoda ani nič podobné. Návrh, ktorý má v súčasnosti na stole Výbor pre hospodárske a menové veci (ECON) a spravodajca Peter Skinner, konkrétne smernicu Solventnosť II, a myšlienky o cezhraničnom dohľade nad poisťovacími spoločnosťami a o výraznom pokroku v oblasti dohľadu, ktoré som v návrhu uviedol, narazili na značný odpor veľkého počtu členských štátov a veľkého počtu poslancov, ktorí ovplyvňujú názory dozorných orgánov v tomto Parlamente a vo svojich členských štátoch. A hoci vcelku znie v tomto Parlamente volanie po lepšom cezhraničnom dohľade, keď poslanci dostanú otázku, čo by mali urobiť pre to, aby sme mali koherentnejší prístup k cezhraničnému dohľadu, oni cítia a zastávajú svoje národné pozície.

Takže buďme trochu poctiví v tejto konkrétnej diskusii aj vo všetkých diskusiách na túto tému.

Ako budú určite vedieť ľudia, ktorí sa smernicou o kapitálových požiadavkách zaoberajú vo výbore ECON, odvtedy, čo sme presadili túto smernicu, zostalo nepokrytých viacero oblastí, o ktorých sme si povedali, že sa im budeme venovať v pozmenenej a doplnenej smernici o kapitálových požiadavkách na jeseň 2008. To bolo pred viac ako rokom, pred 18 mesiacmi.

Potom sme k tomu pridali ďalšie oblasti, ako je cezhraničný dohľad nad finančnými skupinami, o ktorom sme konečne pred niekoľkými mesiacmi dostali nejaké závery od Rady pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN), a ja som naznačil, čo mám v úmysle urobiť v otázke modelu „vytvoriť a distribuovať“. Je to veľký krok k tomu, čo som pred niekoľkými mesiacmi prezentoval ako svoje úmysly, k tomu, čo chcem urobiť, a predložil som nejaké návrhy. Tie sa odrážajú v správe pána Rasmussena, ktorá sa v tomto konkrétnom ohľade viac-menej zaoberá tou istou myšlienkou ako ja. Ale to vám oznámim predtým, než sa to dostane pred príslušný výbor: ak sa forma z minulosti zachová, poslanci Parlamentu budú zastávať pozíciu mnohých svojich členských štátov, ktorá je značne proti tomu, čo som v návrhu predložil.

Takže, ako sa hovorí, kvalita pudingu sa ukáže až pri jedení. Nemá zmysel podporiť správu pána Rasmussena v tejto konkrétnej oblasti a potom, keď sa tieto konkrétne otázky dostanú pred Parlament v podobe návrhu, ktorý tiež predložím v priebehu niekoľkých mesiacov a ktorý som avizoval už pred mnohými mesiacmi, poslanci Parlamentu zaujmú svoje národné pozície predstavujúce názory niektorých bankových spoločností v ich vlastnej krajine a niektoré názory vlád členských štátov. V tomto ohľade to nemusí byť práve najlepšia myšlienka.

Opäť žiadam o racionálny prístup a prinajmenšom nejakú koherenciu. Veľmi si vážim názory ľudí, ktorí sú v tomto všetkom dôslední: ľudia, ktorí povedia „nemyslím si, že je to zvlášť dobrý nápad“ a držia sa toho v Parlamente a aj vtedy, keď idú pred výbor, a ani tam nezmenia svoj postoj.

Ale problém mám s ľuďmi, ktorí sa v určitých oblastiach v zásade držia nejakého smeru, a potom, keď príde konkrétny návrh, cúvnu a viac-menej zastávajú pozície svojho členského štátu alebo inštitúcií vo svojom členskom štáte.

Ale toto mesto je zrejme centrálou svetového lobistického biznisu. V priebehu rokov som počul rozličné údaje o tom, či je viac lobistov tu alebo na Capitol Hill vo Washingtone, ale v žiadnom prípade nie je medzi nimi veľký rozdiel.

Takže ma bude zaujímať, keď sa niektoré z myšlienok, ktoré predkladám, ktoré som nejaký čas avizoval a ktoré sú teraz verejne známe (bola o tom porada, dokumenty sú zverejnené a každý pozná niektoré z týchto návrhov v oblastiach, o ktorých sa hovorilo), teda keď sa v najbližšej dobe tieto návrhy dostanú pred poslancov Európskeho parlamentu, či všetci poslanci, ktorí tak vehementne podporovali niektoré zmeny v širšej oblasti, budú v tom pokračovať a podporia ich, aj keď príde na jednotlivé aspekty.

Dobre sme si všimli argumenty uvedené v oboch správach pánov Rasmussena a Leinena. Ako som sľúbil vo svojich predošlých poznámkach, budeme na to podrobnejšie reagovať v kontexte, ktorý poskytuje rámcový dohovor. Pán Rasmussen ma požiadal, aby to bolo do konca tohto roka (myslím, že pred pár mesiacmi povedal, že možno budeme do konca roka schopní odpovedať), a ja som mu sľúbil, že budeme schopní odpovedať.

Ale aby som odpovedal pánovi, ktorý hovoril o tom, že nik by nemal byť zaslepený svojím dogmatizmom, myslím si, že by to mohol vziať hneď aj na druhú stranu diskusie. Žiadam ľudí na tej strane Parlamentu, aby ani oni neboli zaslepení svojím dogmatizmom.

Poul Nyrup Rasmussen, spravodajca. – Vážená pani predsedajúca, chcem poďakovať svojim kolegom a pánovi komisárovi za túto rozpravu.

Pokiaľ ide o môj názor na správu, pred zakončením tejto rozpravy chcem pánovi Purvisovi, svojmu kolegovi, povedať, že je síce pravda, že banky sú regulované, no produkty, ktoré zapríčinili celý tento problém, ktorý teraz máme, regulované nie sú. A nebolo regulované ani to, že sa mimo súvahy dalo evidovať toľko, koľko sa napokon aj evidovalo. Pán Purvis, odpoveď teda znie, že potrebujeme lepšiu reguláciu a potrebujeme reguláciu aj v oblasti produktov.

A pani Starkevičová chcem povedať, aby som sa vyhol prípadným nedorozumeniam, že nehovorím o regulovaní subjektov, ale o regulovaní správania. Vieme, že v reálnom živote hedgeové fondy a súkromné kapitálové fondy často menia svoj právny základ, a existuje toho mnoho príkladov. Veď samotné investičné banky vykonávali činnosti v oblasti kapitálových investičných fondov. A práve toto správanie musíme zmeniť. To je jadrom tejto správy.

Pánovi komisárovi McCreevymu chcem povedať, že existuje jedna základná vec, ktorú chcem zdôrazniť a ktorá nemá nič spoločné s dogmatizmom alebo čímkoľvek podobným. Je ňou to, že prvý odsek našej správy zdôrazňuje toto: regulácia musí zastrešovať všetkých účastníkov finančných operácií. Taký je základný zámer tejto správy. Po prvýkrát v histórii legislatívy Európskej únie chceme spoločnú celkovú reguláciu založenú na filozofii vytvorenia rovnakých podmienok, z ktorých nebude nikto vynechaný, ktorá však bude predstavovať jedinečnú reguláciu zastrešujúcu všetkých účastníkov finančných operácií. V správe sa výslovne dodáva: „vrátane hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov“. A potom mi vy, pán komisár McCreevy, a ostatní poslanci Európskeho parlamentu poviete: áno, súhlasím, ale nie s hedžovými fondmi ani so súkromnými kapitálovými fondmi. O čom tu teda hovoríme? Celé tri roky spolu diskutujeme o tom, či má regulácia postihovať aj súkromné kapitálové fondy alebo hedžové fondy, alebo nie. Pred finančnou krízou ste hovorili, že to nie je potrebné, že sa dajú regulovať lepšie než akákoľvek vláda, tak ich nechajme robiť svoju prácu. Teraz hovoríte, že nemajú podiel na finančnej kríze, preto nebudeme do regulácie hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov zasahovať.

Pán komisár, hovorili ste o lobingu tu v Európskom parlamente. Môžem potvrdiť, že mnoho zástupcov hedžových fondov, lobingových organizácií a organizácií podnikajúcich v oblasti kapitálových investičných fondov je tu každý deň, každú noc, stále. Myslím, že tento Parlament musí teraz trvať na tom, aby Komisia – a to ste vy – prišla do konca tohto roka s celkovou reguláciou. O tom hovorí prvý odsek zastrešujúci všetkých účastníkov finančných operácií.

(potlesk)

Klaus-Heiner Lehne, spravodajca. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, transparentnosť fondov je až taká veľká, že ani dobre vybavené ratingové agentúry, ešte lepšie vybavené rady bánk a ani skromnejšie vybavené regulačné orgány už nevedia, čo sa deje. Taká veľká je transparentnosť! Skutočnosť, že musíme konať, je úplne zrejmé a nepotrebuje žiadne ďalšie odôvodnenie.

Pán komisár, zaoberali ste sa otázkou pozície s ohľadom na krátke predaje. Nezáleží na tom, či účastníci krátkeho predaja napokon stratia. Ide o to, aké sily uvedú do pohybu a aké škody to môže spôsobiť. V skutočnosti ide o účinky ich konania na druhých. A presne preto reagovali regulačné orgány v mnohých krajinách.

Ako už spomenuli rôzni poslanci, ide o obyčajných ľudí, o dôchodcov a daňových poplatníkov. Musím znovu zdôrazniť aj to, že straty znášame, a to nie je správne.

Moja správa, rovnako ako správa pána Rasmussena, obsahuje množstvo veľmi konkrétnych návrhov. V mojom prípade súvisia najmä s problematikou práva obchodných spoločností. Je relatívne jednoduché vypracovať a realizovať návrhy v tejto oblasti. V zásade je potrebné urobiť len jedinú vec, a to doplniť existujúce pravidlá. V žiadnom prípade tu pritom nejde o diskrimináciu niektorých hedžových fondov alebo iných subjektov.

V Európe máme momentálne situáciu – a proti tomu nikto nenamieta – pri ktorej tieto alternatívne finančné nástroje reguluje vnútroštátne právo, no v niektorých prípadoch sú spôsoby ich regulácie veľmi rozdielne. Je teda úplne rozumné zlúčiť ich všetky do jedného európskeho finančného trhu a jednotne ich regulovať. Žiadať viac správ od odborníkov teraz, keď o tejto veci hovoríme, ako povedal pán Rasmussen, už tri roky, keď v tomto Parlamente už máme štúdie od odborníkov, keď Komisia vec rieši a keď sa už na túto tému konali vypočutia, je, domnievam sa, bezvýznamné a je to len strata času. Naozaj je potrebné prijať skutočné praktické opatrenia. Situácia vyžaduje konať.

Dovoľte mi ešte jednu poznámku, ktorá súvisí s vládnyimi fondmi. Úplne s vami súhlasím. Potrebujeme vládne fondy a z dlhodobého hľadiska budeme potrebovať aj vládne fondy z ostatných krajín, z krajín mimo EÚ. V opačnom prípade bude pravdepodobne nemožné dlhodobo financovať výdavky na infraštruktúru v Európe. V tejto oblasti si môžete byť istí aj podporou Výboru pre právne veci, aj keď sa to priamo nespája s témou, o ktorej dnes hovoríme. Vždy sme podporili iniciatívy, ktoré v tejto oblasti prijala Komisia, a budeme v tom aj ďalej pokračovať.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Corina Crețu (PSE), písomne. – (RO) O tom, že nedostatočná transparentnosť v oblasti hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov mala za následok vyvolanie súčasnej hospodárskej krízy, nemá zmysel diskutovať. Je to jeden z prvkov, ktorý spolu s inými viedol k súčasnej nemožnosti presne vyhodnotiť zostatok dlhov a úverov v mnohých finančných inštitúciách. Tieto finančné inštitúcie roky neustále ničili hospodárstva a realizovali agresívne prevzatia, pričom ignorovali nielen strednodobé a dlhodobé hospodárske následky, ale aj sociálne dôsledky svojej činnosti. Vábené vidinou krátkodobého zisku pripravili pád a predaj celých spoločností, narúšali národné hospodárstva a pohrávali sa s peňažnými trhmi úplne ignorujúc transparentnosť a pravidlá. Je jasné, že tieto fondy musia byť regulované a že je potrebné zaviesť primeranú úroveň transparentnosti. To je potrebné nielen z hľadiska stability, zdravia a správneho fungovania finančných trhov, ale aj v záujme zníženia rizika ohrozujúceho finančné trhy, ktoré sa nachádzajú vo svojich raných fázach v rozvíjajúcich sa krajinách, a preto im chýba stabilita. Kríza dokázala, aké nebezpečné sú následky voľnej ruky trhu a aké dôležité je zaistiť budúcu transparentnosť finančných činností.

Daniel Dăianu (ALDE), písomne. – (RO) Musím pochváliť spravodajcu za jeho húževnatosť pri presadzovaní témy napriek tvrdej opozícii opierajúcej sa o rôzne pevné záujmy. Prehlbovanie finančnej krízy má štrukturálne príčiny, ktoré sa spájajú s nadmernou expanziou finančných transakcií v priebehu posledného desaťročia. Tie sa opierali o chybný proces sekuritizácie, ľahkomyselné riskovanie, pád hĺbkovej previerky a nedostatočné chápanie systémových rizík. Problémom hedžových fondov je najmä to, že prispievajú k zvyšovaniu systémových rizík. Tvrdenie, že v stávke sú peniaze investorov, je len veľmi malou časťou celého príbehu. Veľmi vysoká miera špekulácií a zameranie sa na krátkodobé zisky zvyšujú mieru prekročenia možností. Čo je však ešte horšie, špekulatívna povaha takýchto operácií vytvára nestabilitu a dokáže poškodiť finančnú stabilitu, čo nám jasne ukázala súčasná kríza. Je rozumné previesť činnosť hedžových fondov (a súkromných kapitálových fondov) do oblasti regulovaných finančných subjektov. Špekulatívne investovanie by nemalo byť svojvoľné. Hedžové fondy by tiež mali poskytovať regulačným orgánom a orgánom dohľadu úplné informácie o svojich obchodoch.

20. Rokovania Výboru pre petície (2007) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0336/2008) pána Davida Hammersteina v mene Výboru pre petície o rokovaní Výboru pre petície počas parlamentného roka 2007 (2008/2028(INI)).

David Hammerstein, spravodajca. – (ES) Vážená pani predsedajúca, rád by som poďakoval všetkým členom Výboru pre petície, najmä všetkým tieňovým spravodajcom a nášmu predsedovi, pánovi Marcinovi Libickimu, za ich spoluprácu a každodennú prácu na petíciách.

Petície od občanov potrebujeme viac než kedykoľvek predtým, aby sme priniesli Európu do ulíc a bližšie ku každodenným problémom. Petície od občanov potrebujeme viac než kedykoľvek predtým, aby sme zaistili dodržiavanie a vykonávanie práva Spoločenstva.

Potrebujeme petície od našich občanov, aby sme mohli poskytnúť hmatateľný dôkaz, načo Európa slúži, aby sme dokázali, že Európa nie je nepriehľadnou inštitúciou, ale ovplyvňuje každodenné životy všetkých ľudí, a že dokážeme viesť dialóg s tisícami občanov.

Darí sa nám. V roku 2007 riešil Výbor pre petície o 50 % prípadov viac než v roku 2006. Tento úspech je odrazom našej práce. Je to úspech, ktorý všeobecne naznačuje cestu pre európske inštitúcie.

Moja krajina, Španielsko, je krajinou s najvyšším počtom petícií, ktoré Výbor pre petície riešil. Jedna tretina petícií týkajúcich sa životného prostredia Európskej únie pochádza zo Španielska. Je to odrazom dôvery v európske inštitúcie, ktorá v Španielsku existuje, a odrazom práce, ktorú sme v Španielsku vykonali. Zvyšuje sa však aj počet prípadov z nových členských štátov Európskej únie, ako napríklad z Rumunska či Poľska.

Úspech Výboru pre petície, úspech v oblasti počtu petícií, však zároveň spôsobuje množstvo administratívnych a politických problémov. Výbor nemá dostatok prostriedkov. Počet prípadov stále narastá, na sekretariáte však pracuje stále rovnaký počet ľudí. A ten istý počet ľudí pracuje aj v Európskej komisii na spracovaní petícií.

Tieto inštitúcie musia citlivo reagovať na obavy občanov. Potrebujeme dostatočné zdroje, aby sme petície dokázali riešiť rýchlo a vhodne. Niekedy sa petičný postup ťahá celé roky, pričom ak sa petícia nespracuje, stráca svoju platnosť a európske inštitúcie stratia úplne svoju spôsobilosť zasiahnuť.

Niekedy chýba aj vysoká právna a administratívna kvalita v pozornosti, akú petíciám venuje Európska komisia. Áno, existujú petície, ktoré mocných provokujú. Áno, existujú petície, ktoré provokujú úrady. Áno,

existujú petície, ktoré sú nepohodlné, pretože privedú do Európskeho parlamentu stovky či tisíce ľudí. No práve takto sa Európa môže posilniť.

V minulom roku sme vykonali šesť vyšetrovacích návštev v Nemecku, Španielsku, Írsku, Poľsku, Francúzsku a na Cypre a výsledkom každej z nich bola správa. Mimoriadnu pozornosť sme venovali petíciám, ktoré vyjadrovali obavy občanov v oblasti životného prostredia a jeho ochrany, a petíciám, ktoré súviseli so smernicami o vode, vlastníckych právach a právach menšín.

V mnohom sme zlepšili spoluprácu s Komisiou, ombudsmanom a inštitúciami ako SOLVIT s cieľom urýchliť reakcie na petície.

Petície často vyžadujú sprostredkovateľské snahy mimo súdov, nielen riešenie, ktoré spočíva v predložení veci na európske súdy.

Jedným z najdôležitejších prípadov za posledné roky, v roku 2007 a v predchádzajúcich rokoch, bola petícia týkajúca sa cesty Via Baltica, cesty, ktorá prechádza cez oblasť chránenú zákonom Spoločenstva. Európska komisia a Súdny dvor už konali exemplárnym spôsobom, aby zabránili nenapraviteľnej škode na životnom prostredí.

Medzi ďalšie veľmi dôležité prípady (a tu sa chcem poďakovať pánovi komisárovi McCreevymu, ktorý sa tu dnes nachádza) patrí zákon o urbanistickom rozvoji Valencie, kde pán McCreedy a jeho tím účinne obhajovali smernicu o verejnom obstarávaní. Ďalším prípadom bol prípad krízy spoločnosti Equitable Life, vyšetrovanie vo francúzskom departemente Loiret, ochrana kvality vody vo Francúzsku a chúlостivý prípad opatrovníctva detí v Nemecku.

V súčasnosti máme množstvo petícií, ako napríklad petíciu za jedno kreslo v Európskom parlamente, ktorú podpísalo jeden a pol milióna občanov: žiadame o právo spracovať túto petíciu, ktoré predsedníctvo Parlamentu neudelilo.

Napokon predkladáme niekoľko návrhov vrátane zmeny názvu petičného výboru na Výbor pre petície občanov, čím by sa objasnila podstatná funkcia a úloha európskych občanov vo výbore. Z rovnakého dôvodu žiadame, aby bol Parlament otvorený vo všetkých formách na internete, a žiadame o súčinnosť webových systémov Parlamentu. Tieto webové systémy momentálne zatvárajú dvere pred tisícami alebo miliónmi Európanov, ktorí nemajú typ softvéru potrebný na prístup na web, na ktorom sa práve teraz vysielala tento môj prejav v Parlamente.

PRESEDÁ: MAREK SIWIEC

podpredseda

Charlie McCreedy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, zúčastňujem sa tejto rozpravy v mene svojej kolegyne Margot Wallströmovej.

Práca Výboru pre petície je fascinujúcim zdrojom informácií o obavách a krivdách občanov vo vzťahu k európskym záležitostiam. Týkajú sa širokého rozsahu oblastí politik, aj keď veľmi často sa objavujú otázky plánovania využívania pozemkov a životného prostredia. Týkajú sa prakticky všetkých členských štátov a zahrnujú rozsiahly prierez občianskej spoločnosti, od práv jednotlivých občanov až po nadnárodné mimovládne organizácie. Domnievam sa, že váš spravodajca má pravdu, ak zdôrazňuje význam celej práce predstavovanej tisícikou, či ešte väčším množstvom petícií, ktoré každoročne dostanete.

Správa a uznesenie obsahujú dva aspekty, ktoré by som rád vyzdvihol. Prvým je posledný vývoj v oblasti návštev výboru priamo na miestach, ktoré sú predmetom sťažností, ktoré môžu mať značný dosah v médiách a bezpochyby zvýšia viditeľnosť vašej práce. Tieto návštevy prinesú so sebou okrem spravodajstva v tlači a médiách aj veľmi informatívne správy a podľa mňa by mohli byť veľmi kvalitné. Myslím, že ide o dôležité záznamy o vašej činnosti a že si zasluhujú širokú publicitu. Je to veľká investícia vášho času a prostriedkov, no som si istý, že táto investícia sa vyplatí.

Druhý bod, o ktorom chcem hovoriť, je orientovaný viac na budúcnosť. Chcem vás znovu ubezpečiť o našich plánoch vytvoriť čo najlepšiu spoluprácu medzi Komisiou a Parlamentom. Táto spolupráca nás vzájomne posilňuje, vstupuje lepšiu výmenu informácií, čoho výsledkom je lepší všeobecný štandard služieb pre našich občanov. Posledný nárast pracovnej záťaže v petičnej praxi, o ktorom hovorí správa, ešte viac poukazuje na význam potreby účinnej a efektívnej medziinštitucionálnej spolupráce. Chcem, aby ste vedeli, že urobíme, čo je v našich silách, aby to fungovalo.

Simon Busuttill, v mene skupiny PPE-DE. – (MT) Ďakujem, pán predseda. Rád by som začal zblahoželaním spravodajcovi, pánovi Hammersteinovi, k správe, ktorú vypracoval, a k práci, ktorú na nej odviezol. Posledný prieskum verejnej mienky Eurobarometra na úrovni EÚ ukazuje, že Európsky parlament je inštitúciou, ktorej verí najviac európskych občanov. V skutočnosti verí Európskemu parlamentu 52 % Európanov, čo je viac než percento, ktoré verí Európskej komisii (47 %), viac než percento, ktoré verí vlastnému národnému parlamentu (tu dôvera dosahuje len 34 %), a tiež viac než percento, ktoré verí vlastnej národnej vláde (tej verí len 32 % občanov EÚ). Myslím, že by sme mali zvýšiť dôveru, ktorú požíva Európsky parlament. Faktom zostáva, že Európsky parlament je inštitúciou s najväčšou dôverou občanov EÚ. Myslím, že to vyplýva zo skutočnosti, že poslancov Parlamentu priamo volia ľudia. Vyplýva to aj zo skutočnosti, že Zmluva uznáva práva občanov podať sťažnosť a podať tomuto Parlamentu petíciu na zváženie. Túto prácu v skutočnosti vykonáva Výbor pre petície, a preto ide o veľmi dôležitý výbor. Je hlasom ľudí a je preto výborom, spomedzi ďalších 20 výborov v tomto Parlamente, ktorý je blízky ľuďom. Čo môžeme urobiť, aby sme túto situáciu zlepšili? Myslím, že by sme mali zvýšiť informovanosť o tomto výbore a o možnosti občanov podať petíciu. V tomto bode nesúhlasím so spravodajcom, že je informovanosť dostatočná. Myslím, že 1 500 petícií je príliš málo, ak vezmeme do úvahy, že reprezentujeme kontinent s pol miliardou ľudí. Navyše musíme zvýšiť informovanosť a možnosť občanov podávať sťažnosti a petície. Musíme proces zjednodušiť, aby bolo pre občanov ľahšie podať sťažnosť. Práve preto v tejto správe žiadame generálneho tajomníka Európskeho parlamentu, aby s Európskou komisiou dohodol zjednodušenie podávania petícií. Zároveň požadujeme väčšiu efektivitu, pretože podľa nás dochádza pri posudzovaní sťažností k veľkým omeškaniam. Bez zveličovania, zaevidovanie petícií alebo sťažností nám trvá tri mesiace. Takéto oneskorenie je neprípustné. A napokon, chceme účinnejšie nápravné prostriedky. Chceme, aby existovala väčšia spolupráca ešte pred začiatkom právneho konania, a chceme, aby pri vypočutí sťažností našich občanov boli prítomní národní zástupcovia. Ďakujem vám veľmi pekne.

Victor Boştinaru, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predseda, rád by som zblahoželal spravodajcovi k vynikajúcej práci, ktorú odviezol, a k jeho konkrétnym návrhom. Text, ktorý tu dnes máme, vyjadruje potrebu, aby táto správa bola viac než len vymenovaním hlavných činností, ktoré vykonal Výbor pre petície v roku 2007.

Teší ma, že vidím v správe body, na ktorých sme trvali. Petície sú na to, aby vyšlo najavo nesprávne uplatňovanie legislatívy Spoločenstva alebo to, že nebola uplatnená vôbec. Petície sú o zaručení práv, ktoré Európska únia udelila svojim občanom. Nemôžem sa však vyhnúť tomu, aby som sa s vami nepodelil o svoj pocit, že tento jedinečný inštitucionálny nástroj nie je vždy účinný, aspoň nie v takej miere, v akej by mal či mohol byť. Pán Hammerstein ako spravodajca správne vyzdvihol určité nedostatky a chyby, ktoré existujú. A tie musíme riešiť.

Po prvé, sotva sa dá spochybníť, že počet petícií podaných do výboru sústavne narastá. Predkladatelia petícií niekedy čelia výrazným oneskoreniam, kým dostanú odpoveď alebo uvidia výsledky konania. Nástroje na vyvíjanie tlaku na členské štáty nie sú vždy uspokojivé. Rád by som vedel, čo môžeme robiť, aby sme dosiahli vyššiu účinnosť. Ako môžeme zaistiť efektívnosť a zároveň rýchlu reakciu? Potrebujeme lepšie pravidlá a prísnejšie časové rámce. Musíme zlepšiť vlastné nezávislé vyšetrovacie nástroje výboru a na to potrebujeme viac prostriedkov a právnické skúsenosti pre jeho sekretariát. Počet ľudí podávajúcich petície stabilne rastie. Je to hlas európskeho ľudu a nemôžeme si dovoliť ignorovať ho.

Po druhé, inštitucionálne komunikačné kanály s vnútroštátnymi úradmi nie sú dostatočné. Počet neprípustných petícií je výrazný. Musíme vytvoriť ďalšie koordinačné štruktúry s relevantnými úradmi na úrovni národných parlamentov a vlád.

Znovu blahoželám spravodajcovi k jeho práci a ďakujem jemu a kolegom z ostatných skupín za ich hodnotnú spoluprácu. Petície sú na to, aby občania mohli bojovať za svoje práva, za svoje európske práva. A my tu musíme byť, pripravení ich obhajovať. To je inštitucionálnou úlohou a povinnosťou výboru. Dlhujeme to našim európskym spoluobčanom a som si istý, že so mnou budete súhlasiť, že niet lepšej príležitosti, ako takto ukázať náš záväzok voči splneniu ich očakávaní.

Pán komisár, tento výbor nie je len o tom, ako sa zviditeľniť a ukázať svoju účinnosť v očiach európskych médií. A aj keď nejde o správu z roku 2007, chcem tu poukázať na veľmi úspešný spôsob, ako Výbor pre petície a európsky komisár László Kovács spolupracovali na obhajobe práv európskych občanov v mojej domovskej krajine, v Rumunsku, a chcem mu za to poďakovať.

Predseda. - Ďakujem vám veľmi pekne. Ľutujem, ale čas už vypršal.

Marian Harkin, *v mene skupiny ALDE*. – Vážení pán predsedajúci, v prvom rade chcem pánovi spravodajcovi Hammersteinovi povedať na jeho komplexnú a rozsiahlu správu, že odviedol dobrú prácu.

Veľmi ma zaujímal prečítať si v správe, že zatiaľ čo iné výbory nesú veľkú zodpovednosť za legislatívnu činnosť, Výbor pre petície tiež dokázal, že jeho úloha a funkcia sú nevyhnutné. Naozaj v plnej miere súhlasím s týmto názorom a presvedčila som sa o ňom ešte viac na každej schôdzi výboru, na ktorej som sa zúčastnila.

Našou primárnou úlohou v tomto Parlamente je úloha zákonodarcu. No ak chceme byť dobrým zákonodarcom, musíme si uvedomovať dosah našej legislatívy, aby sme mohli zlepšiť naše úsilie v Parlamente.

Podľa môjho názoru by mal každý právny predpis vychádzať z tohto Parlamentu určitým spôsobom zlepšovať kvalitu života občanov. A vo Výbore pre petície vidíme, že sa to vždy nedeje. Často je to tak v dôsledku nevykonávania právnych predpisov, ich neprimeraného vykonávania alebo v dôsledku špecifických okolností alebo situácií, ktoré daný právny predpis nerieši. Myslím, že pre nás všetkých je to poučná lekcia a že musíme počúvať a reagovať.

Pre mňa je však jadrom tejto správy spôsob, akým výbor odpovedá občanom. Ako som už povedala predtým, ak chceme odpovedať efektívne, musíme sa vžiť do kože predkladateľov petícií. Prichádzajú do styku s veľkou inštitúciou, často nemajú žiadne právnické ani politické vzdelanie, odrádza ich byrokracia a pravdepodobne sú veľmi frustrovaní zo situácie, v ktorej sa nachádzajú. Pre mnohých predkladateľov petícií sme posledným prístavom a je zásadné, aby sme reagovali efektívne a účinne.

A to podľa mňa začína jasnými a zrozumiteľnými informáciami pre občanov. My ako poslanci Európskeho parlamentu nie sme vždy tými najlepšimi sudcami. Domnievam sa, že všetky nami poskytnuté informácie, všetky nami navrhnuté webové stránky a všetky nami vytlačené brožúry by mal otestovať panel občanov.

Musíme byť veľmi opatrní, aby sme nesľúbili viac, než dokážeme splniť. V opačnom prípade budú občania úplne frustrovaní a napokon budú dávať vinu bruselskej byrokracii.

Ak použijem slovo sľúbiť, znamená to pre mňa toto: musíme chápať, že občania nevedia o obštrukciách vnútroštátnych úradov, že nevedia, ako systém funguje, a že máme voči nim povinnosť oboznámiť ich s tým, ako to je. Určite môžeme a mali by sme sa pokúsiť o zmenu a táto správa to určite robí, no nemôžeme dovoliť, aby sa občania ocitli medzi dvomi mlynskými kameňmi.

Až keď budú mať občania dobré, presné informácie a až keď si budú vedomí možností konať, môžeme im poskytnúť službu, ktorú potrebujú. Táto správa podrobne ukazuje, čo je potrebné. Sú to dostatočné prostriedky, aby sekretariát dokázal odpovedať načas. Je to väčšia angažovanosť Rady a členských štátov. A je to maximálna koordinácia s ombudsmanom a sieťou SOLVIT.

No táto správa navyše jasne naznačuje, že je potrebné lepšie prešetriť systémové slabosti. Stáva sa to v prípadoch, keď predkladatelia petícií nedokážu získať oprávnenú kompenzáciu a keď členské štáty robia prieťahy, aby sa vyhli dodržiavaniu právnych predpisov až do chvíle, keď im hrozia sankcie, a aj tak sa stále vyhýbajú zodpovednosti za úmyselné minulé porušenia právnych predpisov.

My ako zákonodarcovia spolu s Komisiou máme určite povinnosť konať v takýchto situáciách.

Marcin Libicki, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážení pán predsedajúci, v prvom rade chcem poďakovať spravodajcovi, pánovi Davidovi Hammersteinovi. Veľmi ma teší, že túto správu pripravil práve pán Hammerstein, pretože patrí medzi najodddanejších a najvýznamnejších členov Výboru pre petície. Je to človek, s ktorým som za posledné štyri roky mimoriadne rád spolupracoval. Chcem poďakovať aj všetkým ostatným členom Výboru pre petície, ako aj ostatným predošlým rečníkom a tiež tým, ktorí k tejto téme ešte prednesú svoj prejav, a tiež sekretariátu Výboru pre petície, ktorý odvádza výbornú prácu. Ako vyplýva zo správy, ktorú nám predstavil pán Hammerstein, počet petícií výrazne rastie. Je to práca, ktorá veľmi zaťažuje sekretariát.

Výbor pre petície je veľmi osobitým výborom, pretože, ako to už bolo spomínané, sa nepodieľa na práci na legislatíve tak ako ostatné výbory, no primárne pracuje na vytvorení komunikácie medzi európskymi inštitúciami, hlavne Európskym parlamentom, a našimi občanmi. Ako nám pripomenul pán Busuttill, Európsky parlament sa teší veľmi veľkej dôvere a táto dôvera je okrem iného založená na práci nášho výboru. Týchto 1 500 petícií nereprezentuje len 1 500 ľudí. Za týmito petíciami sú veľmi často stovky tisícov ľudí. Pripomeniem, že napríklad v otázke jedného kresla v Parlamente petícia obsahuje viac než milión podpisov. V otázke spomenutia Boha a kresťanstva v ústave petícia obsahuje viac než milión podpisov. V prípade rádia COPE v Barcelone bolo týchto podpisov 700 000. Desiatky tisícov podpisov boli na petíciách týkajúcich sa

územných plánov riadenia v Španielsku, spoločností Equitable Life a Lloyds. Milióny občanov EÚ vedia, že Výbor pre petície je súčasťou Európskeho parlamentu, a vedia, že veľmi často je to ich posledná možnosť na nápravu. Bohužiaľ, nemám už viac času, aby som o tom mohol ďalej hovoriť. Ešte raz chcem poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na dobrej práci Výboru pre petície.

Chcem ešte spomenúť to, že konferencia predsedov politických skupín zamietla správu Európskeho ombudsmana týkajúcu sa nevhodného riadenia Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF). Aká veľká hanba!

Konferencia predsedov zamietla aj správu týkajúcu sa diskriminácie detí z rozdelených rodín v Európe, ktorú sme nazvali Jugendamt, správa na tému Jugendamt. Bola o diskriminácii detí z rozdelených rodín v prípadoch, keď je jeden z manželov Nemec a druhý je inej národnosti. Je mi veľmi ľúto, že konferencia predsedov nepomohla občanom Európskej únie získať pomoc od Európskeho parlamentu.

Predsedaajúci. - Pán predseda, považujte to za malé gesto vďačnosti za vašu skvelú prácu. Budeme pokračovať v rozprave.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. - (DE) Vážený pán predsedaajúci, vystupujem tu ako osoba, ktorá nie je členom výboru. Petície sú priamym hlasom európskeho ľudu a v čase rastúceho euroskepticizmu v mnohých členských štátoch to považujem za veľmi zásadné a veľmi dôležité.

Samotné petície sa považujú za vážny a uznávaný nástroj. Prejavuje sa to v náraste ich počtu. Považujeme preto za rozhodujúce, aby sa všetky témy obsiahnuté v petíciách primerane riešili, aby sa nám podarilo zachovať dôveru verejnosti v inštitúciu Európskeho parlamentu. Nesmieme to spúšťať zo zreteľa.

Dovoľte mi uviesť tri príklady. Prvý, petíciu za jedno kreslo v Európskom parlamente podpísalo obrovské množstvo ľudí. Zdá sa však, že existuje odpor voči myšlienke viesť tu úprimnú rozpravu a poskytnúť jasnú odpoveď. Verejnosť si však zaslúži odpoveď a my jej ju musíme dať.

Druhým príkladom je projekt diaľnice Via Baltica so všetkými sprievodnými environmentálnymi problémami. V tomto prípade bola poskytnutá primeraná odpoveď, ktorú predkladatelia petície náležite uznali.

Mojím tretím príkladom je pripomenutie, že petície niekedy súvisia so zámermi, ktoré Európska únia verejne vyhlási, ale následne ich nerealizuje, tak ako v prípade iniciatívy Otvorený parlament. Hlavnou myšlienkou tejto petície je to, že od ľudí by sme nemali vyžadovať, aby si zakúpili jeden konkrétny program, ak chcú sledovať programy vysielané z Európskeho parlamentu, a aby nemuseli reagovať len v jedinom prípustnom formáte. Otvorený parlament znamená otvorené štandardy. Máme tu povinnosť a musíme v rámci nej konať.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. - Vážený pán predsedaajúci, považujem Výbor pre petície za najdôležitejší v tomto Parlamente. Je to fórum, v ktorom nám občania hovoria, koľko zo zákonov, ktoré riešime v iných výboroch, ich ovplyvňuje alebo neovplyvňuje. Bez tejto spätnej väzby sme odsúdení pracovať vo vákuu. Ale pokiaľ ide o prácu tohto výboru pri zastupovaní európskych občanov, niečo v tomto procese chýba, a to prítomnosť Rady a stálych zástupcov členských štátov. Ako môžeme vystupovať ako sprostredkovateľ občanov v sporoch s ich krajinou bez prítomnosti tejto krajiny vo Výbore pre petície?

Írsky ľud sa obrátil na Výbor pre petície s tromi petíciami v súvislosti s našou najhodnotnejšou a najcitlivejšou archeologickou lokalitou: s kopcom Tara, domovom írskych vládcov a svätého Patrika. Výbor pre petície zaniepokojený reagoval a vyzval na zastavenie zničenia tejto lokality a naliehavo žiadal Komisiu, aby pokračovala v tomto prípade s írskymi úradmi. No napriek tomu sa nič nezmenilo. Zničenie je takmer dokonané. Čoskoro bude na mieste, kde stál kedysi domov vládcov, stáť mýto. Írsky ľud, pochopiteľne, neprekoná svoje rozčarovanie.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Vážený pán predsedaajúci, správu Výboru pre petície za rok 2007 som čítal so zmiešanými pocitmi. Najskôr to boli pozitívne pocity, pretože je samozrejmé, že naši občania majú nárok na riadne uplatňovanie legislatívy. Prirodzene, nemám žiaden problém s tým, že sa ľudia obracajú na rôzne organizácie, samozrejme vrátane Európskeho parlamentu, ak chcú dosiahnuť vykonávanie týchto zákonov v prípade, že to vnútroštátny alebo miestny úrad odmieta. Správa za rok 2007 je plná ukážok prípadov, kde Výbor pre petície celkom správne konal.

Moje pocity však boli zmiešané, pretože na druhej strane som mimoriadne opatrný a mám mimoriadne obavy z rastúceho zasahovania európskych zákonov, zo stále častejšieho miešania sa a z pletenia sa Európy do vecí, ktoré sú podľa mňa nepochybne vecou decentralizácie, a naozaj by ich bolo lepšie ponechať na členské štáty. V mojom vlastnom regióne, vo Flámsku, napríklad vidíme, ako sa Európa stále viac mieša do

vecí, ktoré sa nás veľmi dotýkajú. Myslím tým najmä na obranu nášho holandského jazyka, našej kultúry a identity v našom hlavnom meste Bruseli a v oblasti Flámska okolo Bruselu, v oblasti *Vlaamse Rand*. A v takýchto otázkach tu máme eurokratov, ktorí o tom vedia veľmi málo, ale ktorí nám tu veľmi všeobecne kážu a hovoria nám, čo máme robiť. Mimoriadne nás to hnevá a je to neprijateľné.

Vidím tiež, že sa správa opakovane odvoláva na postupy stanovené v Lisabonskej zmluve. A musím znovu zdôrazniť, že po hlasovaní v Írsku s výsledkom „nie“ je Lisabonská zmluva politicky a právne stratená. My vo Výbore pre petície musíme azda ešte viac než ostatní poslanci tohto Parlamentu ukázať, že rešpektujeme zákonnú skutočnosť a demokraticky vyjadrený hlas ľudu, v tomto prípade írskeho, ktorý poslal Lisabonskú zmluvu do koša histórie.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, náš kolega, pán Hammerstein, vždy pamätá na veci, ktoré občanov trápia. Sama som mala príležitosť vidieť to, keď som bola členkou delegácie vo Výbore pre petície. V spôsobe, akým chce predstaviť prácu Výboru pre petície v správe, preukázal aj veľkú citlivosť. Odvážim sa povedať, že táto správa je priekopnícka. Nie je totiž rovnaká, ako predstavujeme každý rok. Pokúša sa zdôrazniť určité prípady, na ktorých sa výbor zúčastnil. Zámerom tohto snaženia je určite zlepšiť účinnosť Výboru pre petície tak, aby spĺňal očakávania európskych občanov. Zmyslom tohto snaženia je zaistiť, aby občania dôverovali spôsobu, akým sa ich prípady riešia, a verili, že existuje rozdiel medzi právom predložiť petície Európskemu parlamentu a predkladaním sťažností Európskej Komisii a iným orgánom.

Je veľmi dôležité, aby občania chápali rozdiel medzi postupmi. Naším cieľom nie je viac petícií. Naším cieľom sú petície, ktoré majú význam a ktoré sú apolitické. Chceme preto bezúhonný sekretariát, taký, ktorý sa nebude zapájať do politických sporov ani rozhodovať v petičnom postupe na základe politického vývoja v krajine.

Podobne je to aj v prípade súdnych rozhodnutí. Nechceme, aby sa Výbor pre petície zapájal do právneho vývoja, a chceme, aby rešpektoval rozhodnutia Európskeho súdneho dvora. Nevidíme žiadne výhody zo zvýšenia počtu členov výboru z 25 na 40. Pozrite sa na výsledky hlasovania. Koľko členov hlasuje? Nikdy nie ani 25, ktorí spoiatku tvorili Výbor pre petície.

Mimosúdne konanie je pre občanov hodnotnou cestou a našťastie máme sieť SOLVIT pre prípady týkajúce sa vnútorného trhu, prostriedok, ktorý by občania mali využívať. Napokon, všetko by sa malo vykonávať transparentným a nezávislým spôsobom, aby sme dostali svojej úlohe.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v roku 2007 prijal Európsky parlament viac než 1 500 petícií, čo je o 50 % viac než počas predchádzajúceho roka. Jednoznačne to ukazuje na rastúcu informovanosť našich občanov o tom, že sa môžu domáhať svojich práv na európskej úrovni.

Počas schôdzí Výboru pre petície sa diskutovalo o viac než 500 petíciách, pričom pri 159 z nich boli prítomní aj predkladatelia petícií. Okrem toho sa v roku 2007 uskutočnilo 6 vyšetrovacích návštev v Nemecku, Španielsku, Írsku, Poľsku, Francúzsku a na Cypre a na základe nich sa vypracovali odporúčania pre všetky zúčastnené strany.

Obavy občanov EÚ obsiahnuté v ich petíciách sa vo veľkej miere zameriavajú na tieto otázky: životné prostredie a spôsoby jeho ochrany, vlastnícke práva, právo na slobodu pohybu a zamestnanecké práva, uznávanie odbornej kvalifikácie a diskriminácia. Proces predkladania petície môže mať priaznivý vplyv na proces tvorby dobrých zákonov, najmä prostredníctvom identifikácie oblastí, na ktoré upozorňujú predkladatelia petícií, v ktorých je právo Európskej únie ešte stále slabé a neúčinné. Práve preto by mali príslušné legislatívne výbory pri príprave a rokovaní o novej alebo aktualizovanej legislatíve venovať mimoriadnu pozornosť problémom opísaným v petíciách.

Ak vezmeme do úvahy, že členské štáty nie vždy prejavujú politickú vôľu pri nachádzaní praktických riešení problémov opísaných v petíciách, Výbor pre petície by mal smerovať cestou zvyšovania efektívnosti svojej práce s cieľom lepšie slúžiť občanom a naplňovať ich očakávania. Lepšia medziinštitucionálna koordinácia by mala urýchliť proces posudzovania sťažností, ako aj systém podávania petícií, ktoré príslušné vnútroštátne úrady považujú za neprípustné. Skutočnosť, že činnosť Výboru pre petície je efektívna, dáva obyvateľom jasný signál, že ich oprávnené obavy sa efektívne prešetia, čo vytvára skutočné prepojenie medzi občanmi a Európskou úniou.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, toto je ďalšia správa o bežnom fungovaní a činnosti Výboru pre petície a pravdou je, že musíme uznať, že Výbor pre petície a Európsky ombudsman sa od správy

k správe ukazujú ako vynikajúce nástroje, ktoré môžu európski občania použiť na označenie prípadov chybného uplatňovania európskeho práva a žiadať riešenie v týchto prípadoch. Je preto rozhodujúce, aby tieto návrhy naďalej utvrdzovali vedúcu úlohu európskych občanov, aj keď niekedy možno veci neprebehli tak hladko, ako mali.

Niekedy, hlavne v poslednej dobe – a musím priznať, že som vinná tak ako hocikto iný – majú vedúca úloha poslancov Európskeho parlamentu a ich politické rozpravy, dokonca aj na vnútroštátnej alebo miestnej úrovni, taký veľký vplyv v procesoch, že v prípadoch, keď sa nevyužili národné nápravné prostriedky, môžu u občanov vyvolať falošné nádeje, že Európska únia dokáže vyriešiť všetko. Preto je potrebné ukázať, že rozhodujúci je princíp decentralizácie, s cieľom zaistiť, aby všetky orgány, či už na štátnej, miestnej, regionálnej alebo európskej úrovni, čelili svojim povinnostiam.

Preto by som chcela, aby občania znovu získali svoju vedúcu úlohu a aby to mohli urobiť prostredníctvom väčšieho množstva rozsiahlejších informácií o všetkých možnostiach práva na petície, o tom, že existujú a že je ich viac než kedykoľvek predtým, a informácií o tom, ako fungujú iné prostriedky pomoci, či už miestne, regionálne alebo národné, tak, aby bola táto pomoc z Európskeho parlamentu, využitie petície, naozaj primeraná a efektívna a aby napokon nevedla k frustrácii.

Domnievam sa tiež, že niektoré z návrhov predložených spravodajcom si vzájomne odporujú. Počuli sme, že prostriedky nestačia, že dochádza k oneskoreniam, odpovede sú nejasné, prípady sa opakujú, no medzi návrhmi je napríklad prevod registra petícií na sekretariát. Myslím, že by to degradovalo petície a...

Predseda júci. - Na zozname rečníkov určených predseda júci m – podľa postupu „catch-the-eye“ – nie je momentálne nikto. Pravidlo je pravidlo. Môžete teda dokončiť svoj prejav!

Inés Ayala Sender (PSE). - (ES) Ďakujem, pán predseda júci. Ak je to ďalší aspekt flexibility, som vám za to vďačná.

Domnievam sa preto, že by mal register petícií zostať u predsedníctva. Zastávam názor, že by sme nemali degradovať pozíciu petícií, pričom vedenie registra u predsedníctva by poskytlo a dokonca aj zachovalo viditeľnosť petícií v našej poslaneckej snemovni, pretože prístup k nim by nebol obmedzený len pre Výbor pre petície.

Rovnako ma tiež trápi a rada by som si vypočula stanovisko Komisie – pána McCreevyho, ktorý sa tu nachádza – na návrhy spravodajcu na revidovanie konania o porušení právnych predpisov. Bola by som rada, ak by nám to objasnil.

A napokon ma trápi aj úloha vyšetrovania a presvedčivého dôkazu, o ktorých sa diskutuje. Domnievam sa, že úlohou Výboru pre petície a jeho povinnosťou je zachovať postavenie politikov a občanov a žiadať ďalšie sily, ďalšie inštitúcie, aby konali tak, ako majú.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predseda júci, chcel by som len poďakovať pánovi Hammersteinovi za jeho správu a tiež predsedovi výboru, pánovi Libickimu, a podpredsedom za všetku prácu, ktorú odvedli za tie roky v spolupráci s nami. Verím, že tento duch spolupráce bude pokračovať až do konca tohto funkčného obdobia.

David Hammerstein, spravodajca. – (ES) Vážený pán predseda júci, chcel by som vyjadriť svoju vďaku za všetky príspevky, ktoré som sa pokúsil zahrnúť do správy.

Pripomienky k pomalosti procesu majú opodstatnenie. Jedným z jej príčin je register petícií. Neexistuje žiaden dôvod, prečo by mal predkladateľ petície čakať tri až štyri mesiace len na to, aby dostal číslo svojej petície. To je príčinou ich prenesenia do Bruselu na predsedníctvo a registrovanie petícií tu s pomocou sekretariátu Výboru pre petície. Absolútne nejde o otázku degradácie petícií.

Viac pripomienok tu odznelo na tému slabého vykonávania práva Spoločenstva alebo jeho nedodržiavania v mnohých prípadoch. V petičnom výbore sledujeme toto nedostatočné vykonávanie. V žiadnom prípade nepovažujeme za našu úlohu zasahovať. To, že predseda Komisie, Poliak, navštívi Španielsko, nie je zasahovanie. Je to vec európskeho práva.

Petičný výbor ponúka občanom pomoc vo forme prostriedkov práva Spoločenstva v prípade, že sa nápravné prostriedky v ich krajine vyčerpali. Domnievam sa, že v žiadnom prípade nedošlo k politickému ovplyvňovaniu prípadov, v žiadnom prípade. Dôležité prípady, ktoré sa dostali do pozornosti petičného

výboru, boli tie, v ktorých mnoho rokov dochádzalo k opakovanému porušovaniu práva Spoločenstva. Dostali sa teda na správne miesto, do Výboru pre petície.

Prostriedky sekretariátu petičného výboru sú dôležité v záujme zachovania jeho autonómnosti a nezávislosti. Dám vám príklad. Ak považujeme spôsob obstarávania služieb výpočtovej techniky, ktorú Parlament ani Rada nedokážu prevádzkovať, a konanie Komisie za nesprávne, ako máme práve túto Európsku komisiu požiadať o jej stanovisko k jej spôsobom obstarávania, ak nemáme prostriedky viesť autonómne, nezávislé vyšetrovanie? Jednoducho nemôžeme.

Práve preto potrebujeme väčšie kapacity. Všetkým členom petičného výboru je zrejmé, že sekretariát je preťažený a potrebuje ďalšie prostriedky.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok, 23. septembra 2008.

21. Európsky rok tvorivosti a inovácie (2009) (rozprava)

Predseda júci. - Ďalším bodom je správa (A6-0319/2008) pani Kateriny Batzeliovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady týkajúceho sa Európskeho roka tvorivosti a inovácie (2009) (KOM(2008)0159 – C6-0151/2008 – 2008/0064(COD)).

Katerina Batzeli, *spravodajkyňa.* – (EL) Vážený pán predseda júci, pán komisár, vyhlásenie nasledujúceho roka za Európsky rok tvorivosti a inovácie je úplne v súlade so zámermi a prioritami EÚ rozvíjať európsku znalostnú spoločnosť ako kľúčovú reakciu Európy zloženej z 27 štátov na hospodárske a spoločenské výzvy globalizácie. Táto globalizácia sa očividne snaží do centra rozvoja umiestniť také hospodárstvo, ktoré je v skutočnosti veľmi často nedovoleným rozdeľovaním ziskov.

Ak sa má globalizácia rozvinúť na spravodlivú rozvojovú politiku schopnú prinášať hospodárske a sociálne výhody pre všetky regióny, musí byť jej centrom človek. Musí poskytovať rovnocenné príležitosti prístupu pre všetkých občanov v každom kúte sveta.

Rozhodli sme sa správne, keď sme zvolili kombináciu inovácie a tvorivosti za kľúčovú dimenziu Európskeho roka 2009. Takzvaný znalostný trojuholník – vzdelávanie, výskum a inovácia spolu s tvorivosťou – tak posúvajú občana do pozície ústredného piliera rozvojového modelu EÚ.

Zvolenie roka 2009 za rok tvorivosti a inovácie je okrem toho z pohľadu politiky jasným rozšírením Európskeho roka medzikultúrneho dialógu. Dovoľte mi dodať, že za vašej účasti, pán Figel', sa ukazuje ako veľmi úspešný.

Mobilita znalostí a tvorivosti je neoddeliteľnou súčasťou otvoreného medzikultúrneho dialógu. Cieľom tohto dialógu je obsiahnuť kultúrnu rozmanitosť, partnerstvá v podnikaní, profesionálnu spoluprácu, sociálnu konvergenciu a väčšie zladenie v oblasti vzdelávania medzi občanmi EÚ.

Je preto rozhodujúce, aby existoval jasný záväzok a mobilizácia všetkých sociálnych partnerov, malých a stredných podnikov, vzdelávacích a profesionálnych orgánov, ako aj Spoločenstva, národných a regionálnych úradov.

Hlavnou hnacou silou všetkých akcií v roku 2009 bude zahrnúť do tohto roka vzdelávacie programy na vnútroštátnej a európskej úrovni, programy Spoločenstva v oblasti celoživotného vzdelávania, akcie prepojené so školeniami a vzdelávaním s využitím sociálneho aj ostatných štrukturálnych fondov, ako aj národné vzdelávacie programy.

Zahrnuté sú oblasti kultúry, komunikácie, pracovného trhu, mládeže, žien, prisťahovalcov, miestnych a regionálnych subjektov, kultúrneho sektora a malých a stredných podnikov.

Rozhodlo sa, že by sa táto spolupráca mala opierať o viacročné a jednoročné programy s definovaným financovaním projektov, aj keď Parlament by uprednostnil, aby mal tento rok svoj vlastný rozpočet tak, ako je to v prípade Roka medzikultúrneho dialógu. Parlament predložil pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré zaistia minimálne to, že tento rok nebude financovaný primárne prostredníctvom programov Spoločenstva v oblasti celoživotného vzdelávania, ale prostredníctvom jednotlivých programov a akcií na základe sektorov. Podľa tohto návrhu nebude inovácia a tvorivosť predstavovať prekážku pre vzdelávacie programy, ale bude tvoriť ústrednú časť všetkých politík Spoločenstva.

Dovoľte mi zakončiť poďakovaním pánovi komisárovi, útvarom Komisie a slovinskému a francúzskemu predsedníctvu za otvorený dialóg a spoluprácu, ktorá medzi nami prebehla.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, chcem vyjadriť svoju vďaku pani Batzeliovej, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a všetkým poslancom za ich podporu a za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a zlepšenia pôvodného textu zamerané na posilnenie a zdôraznenie niekoľkých aspektov potenciálu Európskeho roka tvorivosti a inovácie.

Komisia môže text v jeho súčasnej podobe bezvýhradne podporiť. Táto iniciatíva je reakciou na výzvy Parlamentu a členských štátov na posilnenie prepojení medzi vzdelávaním a kultúrou. Zameraním sa na tvorivosť a ľudský talent chce Komisia zdôrazniť, že aj keď môžeme čerpať inšpiráciu z minulosti a učiť sa z nášho bohatého európskeho a svetového dedičstva, byť súčasťou kultúry by malo byť predovšetkým skúsenosťou, ktorá pomáha odhaľovať vrodené schopnosti ľudí a aktívne ich zapájať. Tvorivosť a inovačné nadanie sú prepojenými schopnosťami, ktoré musíme v maximálnej možnej miere rozvíjať prostredníctvom celoživotného vzdelávania.

Tvorivosť a inovačné schopnosti sú v každom z nás a každý má talent na niečo iné, či už sú to profesionálni umelci alebo amatéri, učitelia alebo podnikatelia, ľudia z bohatých či chudobných rodín.

Rozvíjanie tohto potenciálu môže pomôcť pri riešení spoločenských výziev a zároveň formovať budúcnosť Európy v globalizovanom svete, ako práve povedala pani Batzeliová. Európsky rok poskytne príležitosť poukázať na to, že Parlament spolu s Radou a členskými štátmi už vypracovali chartu vyváženého prístupu k vzdelávaniu vo forme odporúčaní o kľúčových schopnostiach pre celoživotné vzdelávanie. Túto chartu sme prijali v decembri 2006 a počas celého roka sa ňou budeme riadiť. Jednou z jej neobyčajných vlastností je definovanie schopností ako „znalostí, zručností a postojov“ a tento rok plánujeme využiť hlavne na zdôraznenie otázky postojov, čo je pravdepodobne myšlienka, na ktorej musí Európa pracovať najviac.

Keď sa prvýkrát veľmi neformálne diskutovalo o návrhu tohto európskeho roka spolu s Výborom pre kultúru, pani Packová zdôraznila, že ide o európsky úspech, ktorý je vhodné ukázať voličom vo volebnom roku – 2009. V záujme toho naliehavo žiadam Parlament a všetkých z nás, aby sme sa stali ozajstnými vyslancami tvorivosti a inovácie, a to nielen v roku 2009, ale aj po jeho skončení.

Mihaela Popa, v mene skupiny PPE-DE. – (RO) Ako viete, návrh Komisie, že rok 2009 by mal byť Európskym rokom tvorivosti a inovácie, je súčasťou iniciatívy na zdôraznenie významu rôznych tém tak, že sa priradia k jednotlivým rokom. Európa musí zdôrazniť tvorivosť a inovačnú schopnosť, aby dokázala zvládnuť mobilnú Európu, a zvolenie tejto témy za európsky rok je dobrou príležitosťou informovať verejnosť o osvedčených postupoch v danej oblasti a podnietiť politickú rozpravu.

Všeobecným cieľom európskeho roka 2009 je propagovať tvorivosť ako hnaciu silu inovácie a kľúčový faktor v rozvoji osobných, odborných, podnikateľských a spoločenských zručností počas života. Tvorivosť a inovačná schopnosť predstavujú dve hodnoty, ktoré svojím využívaním naberajú na vzácnosti. Čím viac ich využívame, tým sú účinnejšie. Vrcholová výkonnosť však vyžaduje špeciálnu pozornosť a priaznivé podmienky.

V roku 2009 bude veľmi dôležité, aby každý členský štát v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality podporoval činnosti, do ktorých sú zapojení mladí ľudia, muži aj ženy, keďže vieme, že ženy sú v rámci vedy a výskumu zastúpené nedostatočne. Do týchto činností by sa mali zapájať aj zdravotne postihnuté osoby s vyšším tvorivým potenciálom.

Európska ľudová strana podporuje európske inovácie a za prioritu považuje zriadenie Európskeho inovačného a technologického inštitútu. Domnievame sa však, že spoliehať sa na vrodennú tvorivosť a inovačnú schopnosť ľudí nestačí. Mali by sme organizovať aktivity a pripravovať akcie. V tejto súvislosti podporujeme prijatie návrhu správy o Európskom roku tvorivosti a inovácie, o ktorom rokovala aj Európska komisia a Rada. Navyše je rozhodujúce, aby sme zaviedli množinu následných opatrení, ktorých účelom bude pokračovať v týchto snahách aj po skončení roka. Ako spomínal pán komisár, v rámci našej funkcie poslancov Európskeho parlamentu by sme naozaj mali konať ako vyslanci tvorivosti.

Christa Prets, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážení pán predsedajúci, pán komisár, ešte stále tu máme Európsky rok medzikultúrneho dialógu a rozmyšľame o roku tvorivosti a inovácie, čo je dobré, pretože tieto dve témy sa navzájom dopĺňajú. Je to veľmi dôležité, pretože zabezpečiť medzikultúrny dialóg, uplatňovať ho a urobiť z neho súčasť našich životov vyžaduje veľkú dávku tvorivosti a inovácie. Mali by sme ho uplatňovať v praxi, aby sme sa potom mohli bez prerušenia presunúť do ďalšieho roka a k novým požiadavkám, pretože na

tvorivosť sa musíme pozerieť ako na hnaciu silu inovácie a kľúčový faktor rozvoja osobných, odborných, podnikateľských a spoločenských schopností.

Mimoriadny význam má v tejto súvislosti celoživotné vzdelávanie. Európa sa musí stať tvorivejšou a inovatívnejšou, ak sa chce postaviť výzvam globálnej konkurencie a prispôbiť sa prudkým technologickým zmenám a rozvoju a reagovať na ne. V tomto smere je stále ešte veľa toho, čo je potrebné urobiť. Ak vezmeme do úvahy program výskumu a rozvoja a rozpočet, ktorý má každá krajina zabezpečiť, konkrétne 3 % HDP, nedá sa nevidieť, že sme stále veľmi ďaleko od cieľa. Ak sa pozrieme na iné krajiny, ako napríklad Spojené štáty a Čínu, ktoré investujú do výskumu a vývoja omnoho viac, vidíme, kde má Európa medzery, ktoré sa musia vyplniť.

Vytvorenie finančných balíkov tiež vyžaduje veľkú dávku tvorivosti a inovácie. Tento program by si bol určite vystačil s jedným. Bohužiaľ, musel si poradiť bez finančných prostriedkov. Členské štáty – a aj organizácie a inštitúcie – musia teraz samy vypracovať plán, v akých oblastiach stanovia svoje priority a ako ich budú financovať, a na tento účel budú musieť samozrejme využiť príslušné podporné programy EÚ. Na ďalšie inovácie a činnosti by sa nám však bolo zišlo dodatočné financovanie. To bolo určite podstatné.

Rovnako dôležité je vytvoriť úzke prepojenie medzi umeleckou tvorbou a školami a univerzitami. Aj umenie a kultúra potrebujú podporu a povzbudenie, ak majú byť tvorivé. Nápady veľmi často sú, no peniaze na ich realizáciu chýbajú. Veľmi dôležité je aj to, aby sme v súvislosti s rokom medzikultúrneho dialógu, rokom mobility a všetkými vecami, ktoré sú v skutočnosti prepojené, nezanedbali vyhodnotenie, aby sme na konci vedeli, aké výhody z toho vyplývajú pre populáciu a ako našim občanom jasne a zrozumiteľne povedať, že všetky tieto priority im nakoniec prinášajú osobný úžitok, a ako podporovať vývoj Európskej únie.

Hannu Takkula, v mene skupiny ALDE. – (FI) Vážený pán predsedajúci, mám mimoriadnu radosť z toho, že tu dnes vystupujem, pretože zasadnutiu dnes predsedá najlepší podpredseda Parlamentu, Marek Siwiec, a je tu aj vynikajúci pán komisár, Ján Figel', a pretože téma je veľmi zaujímavá: tvorivosť a inovácia. Aj keď pri diskutovaní o takýchto veciach sa vždy niekto môže opýtať, čo to vlastne tvorivosť a inovácia je.

Často sa zdá, že sú to len slová bez veľkého obsahu. Ak by som mal odpovedať na otázku, čo je to tvorivosť, poznám aspoň jednu odpoveď, ktorá sa prisudzuje fínskemu skladateľovi Sibeliovi. Podľa neho bola tvorivosť bolesť.

Samozrejme, my v Európe nemáme strach z bolesti, ak prináša pridanú hodnotu, niečo, čo nás ako skupinu národov a Európu ako celok posunie dopredu. Práve tak vidím ja hlavný účel tohto európskeho roka: priniesť pridanú hodnotu do európskej reality.

Ako chceme propagovať tvorivosť a inováciu? Ako pán predsedajúci vie, vaša krajina, Poľsko, bude mať Európsky inovačný a technologický inštitút. V tejto oblasti je toto určite faktor, ktorý povzbudí členské štáty Európskej únie k vytváraniu novej pridanej hodnoty a inovácií pomocou rôznych stimulov.

Vieme však, že inováciu a tvorivosť nevyvolávajú vládne rozhodnutia. Nech sa už tu rozhodneme o čomkoľvek, tvorivosť a inovácia nevyplývajú z našich rozhodnutí. Namiesto toho potrebujeme prostriedky a správne podmienky na univerzitách, školách a v rôznych sektoroch našej spoločnosti, aby sa ľudia mohli sústrediť na vytváranie niečoho nového a na výmenu osvedčených postupov, aby sa mohli oslobodiť od stereotypného myslenia, ktoré im bráni pristúpiť k veciam novým spôsobom.

Myslím, že je to veľká výzva. Všetci totiž vieme, že v mnohých prípadoch sa vzdelávacie inštitúcie v našich vlastných krajinách vyvinuli ako výsledok veľmi dávnych tradícií. Učia sa určité tradície, určitá pravda, no je potrebné do istej miery spochybňovať záležitosti a skúmať ich z viacerých uhlov. Musíme si uvedomiť, že ak budeme kritickí a nebudeme súhlasiť, ak budeme pochybovať o paradigmách a istých „pravdách“, môžeme uspieť vo vytváraní novej pridanej hodnoty.

Viem, že pán komisár bude určite naliehať na všetky členské štáty, aby predložili národné inovačné stratégie, akým spôsobom budú pomáhať študentom prinášať nové nápady a poskytovať priestor novým spôsobom myslenia už od ranného školského veku až po univerzitu na základe programu celoživotného vzdelávania.

Táto problematika je dôležitá. Myslím, že hlavný prínos tohto európskeho roka bude spočívať v tom, že tvorivosť, inovácia a nové spôsoby myslenia sa stanú jadrom rozpravy. Možno povedie k inovácii a novej pridanej hodnote a možno bude jeho výsledkom tvorba komplexných produktov, pretože hospodárstvo Európskej únie je dôležitá vec. Ďakujem vám, pán predsedajúci.

Mieczysław Edmund Janowski, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, Paul Gauguin povedal: „Zavieram oči, aby som videl“. Chceme lepšie vidieť, lepšie rozumieť a lepšie konať. Musíme prebudiť talent, ktorý tkvie v nás samých. Je dôležité využiť všetky tvorivé sily, ktoré má európska spoločnosť, aby sme dokázali čeliť výzvam, ktoré nám svet prináša. Tvoríme menej než 8 % populácie našej planéty. Ostatní nie sú ani pasívni, ani menej nadaní. Práve preto by som chcel v mene skupiny Únie za Európu národov podporiť ustanovenie Európskeho roka tvorivosti a inovácie.

Nechcel by som však, aby z toho bola činnosť len preto, aby sme niečo robili. Musíme urobiť všetko preto, aby sme zabránili mrhaniu príležitostí a schopností, ktoré máme na vytvorenie nových a pozitívnych hodnôt vo všetkých oblastiach: v technológii, podnikateľskom sektore, vo finančníctve, ako aj v spoločenskej oblasti a iných. Nemôžeme si dovoliť plytvať zručnosťami, schopnosťami a veľkou pracovitosťou talentovaných Európanov, mladých či starých, ani zdravotne postihnutých. Musíme urobiť všetko v záujme zjednodušenia postupov zavádzania inovatívnych riešení. Využime na tento účel ciele siedmeho rámcového programu.

Mikel Irujo Amezaga, v mene skupiny Verts/ALE. – (ES) Chcel by som začať blahoželaním Komisii k jej návrhu a spravodajkyni, pani Batzeliovej, k správe, ktorá má takmer jednohlasnú podporu s tradičnou výnimkou jedného člena nášho výboru za celú správu.

Na jednej strane by som chcel poznamenať, že môj región, Baskicko, tento rok usporadúva Rok inovácie. Prebieha pritom na základe kritérií schválených v roku 2007 a domnievam sa, že by sa aspoň z niektorých z nich malo dať čerpať.

Konkrétne, jedným kritériom by mohlo byť propagovanie kritických a slobodných myšlienok v spoločnosti. Tento rok by mal obsahovať takýto aspekt. Myšlienok, ktoré poháňajú vedeckého ducha vpred a rozvíjajú schopnosť uvažovať s cieľom umožniť zmenu v organizáciách a inštitúciách na našom území, ako aj to, aby prispievali k výstavbe moderného, solidárneho, otvoreného a inovatívneho kontinentu.

Na druhej strane, rok tvorivosti a inovácie by mal podporovať myšlienku otvorenej inovácie. Inovácie, ktorá je založená na vnútorných schopnostiach, no zároveň začleňuje všetky možné zdroje – používateľov, dodávateľov a siete – a ktorá smeruje nad rámec produktu a technológie a zahŕňa nehmotné a všeobecne rozmanité aspekty vedúce k tvorbe hodnoty.

Tento rok by mal tiež priniesť inováciu do všetkých sfér: inováciu, ktorá sa dostane do všetkých vlád – a nehovorím len o vládach členských štátov – regiónov a neštátnych orgánov, ktoré majú počas roka veľa čo povedať. Chcel by som požiadať Komisiu, aby zohľadnila aj tieto skutočnosti.

Inovácia by sa mala rozšíriť aj do všetkých organizácií a inštitúcií, či už verejných alebo súkromných, ziskových alebo neziskových, a do všetkých aspektov života. Mala by propagovať hlavne sociálnu inováciu a inováciu pri podpore trvalej udržateľnosti životného prostredia.

PRESEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

Vladimír Železný, v mene skupiny IND/DEM. – (CS) Vážený pán predsedajúci, do Európskeho parlamentu som bol zvolený v bývalej komunistickej krajine. To, o čom sme boli presvedčení, že je už dávno za nami, prekvapivo zažívame opäť tu v EÚ. Je to podivná *dějů* *vu*. Prežil som úplne celú komunistickú éru vo svojej krajine a náš život bol starostlivo rozdelený na roky, mesiace, týždne a dni, ktoré boli zasvätené niekomu alebo niečomu. Mali sme rok ľudovej kultúry, mesiac knihy, mesiac československo-sovietskeho priateľstva, mali sme týždeň vesmíru, deň baníkov, kedykoľvek sme sa ráno prebudili, patrila náš deň, týždeň alebo mesiac niekomu inému než nám. Naše životy plynuli ako jedna veľká nekonečná kampaň. Kampane mali zastrieť nedostatok slobody, aj nedostatok pomarančov a mäsa. V Európskej únii máme dostatok pomarančov i mäsa, ale Únia aj napriek tomu prepadá rovnakému pokušeniu dosahovať výsledky nie pomocou trpezlivej a pokojnej práce, ale pomocou kampaní.

Ako hodlá Európska únia vykreslať viac tvorivosti, ktorej zdrojom je invencia, talent, geniálny alebo aspoň dobrý nápad? Jediné, čo dosiahneme, bude spokojnosť stoviek ďalších mimovládnych organizácií. Mimovládne organizácie, táto podivná choroba našej demokracie, keď nevolení a nikým neautorizovaní môžu čerpať naše peniaze, pretože predsa konajú všeobecné dobro. Radi spotrebujú rozpočet na túto ročnú kampaň. Spotrebujú peniaze daňových poplatníkov na tisíce letákov, množstvo plagátov, akcií a seminárov. Len tvorivosť zostane po tom roku rovnaká, ako bola. Pán predsedajúci, mám návrh. Poďme namiesto roka inovácie a tvorivosti vyhlásiť rok obvyčajnej, žiadnou kampaňou nerušenej práce. Rok bez kampaní a bude to úľava. Ďakujem.

Thomas Wise (NI). - Vážený pán predsedajúci, všeobecným cieľom európskeho roka 2009 je „propagovať tvorivosť pre všetkých ako hnacu silu inovácie a ako kľúčový faktor rozvoja osobných, odborných, podnikateľských a spoločenských schopností prostredníctvom celoživotného vzdelávania“. No vždy hovoríme o novej legislatíve. Antagonistický štát zapadnutý do legislatívy a byrokracie potláča tvorivosť a podnikanie medzi svojimi ľuďmi. V Belgicku by napríklad asi nikdy nevyrástol Joe Meek či Richard Branson a buďme úprimní, Singing Nun sa nikdy nedala porovnať s The Beatles alebo Rolling Stones.

A ako sa Komisia ponára do pominuteľnosti, pred tým, než sa stratí v temnote, veľké diela európskej kultúry zostanú ako postavené majáky. Nežadujeme našich umelcov ďalšou legislatívou. Ako raz zanariekal veľký Ral Donner: „Nevieš, čo máš, až kým to nestratíš!“

Pál Schmitt (PPE-DE). - (HU) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, Európsky rok tvorivosti a inovácie je výbornou príležitosťou upriamiť pozornosť občanov na aktivity Únie v oblasti vzdelávania a výskumu, najmä s ohľadom na program celoživotného vzdelávania.

Celoživotné vzdelávanie je neoddeliteľnou súčasťou lisabonského programu a medzi jeho najdôležitejšie ciele patrí rozvoj znalostnej spoločnosti, zvýšená konkurencieschopnosť, stimulácia hospodárstva a vytváranie pracovných miest.

Ak hovoríme o tvorivosti, máme sklon myslieť výlučne na vedcov, inžinierov, staviteľov alebo remeselníkov. Myšlienka tvorivosti má však okrem hospodárskej a technologickej inovácie aj inú, jednoduchšiu interpretáciu, ktorá je nám azda aj bližšia, a to tvorivosť v umeleckom zmysle slova.

Umelci, ktorí nás oslňujú, do veľkej miery opakovane prispievajú k tomu, aby boli naše životy úplné, či už je to maľba, sochárstvo, literatúra, piesne, divadlo, grafika, fotografia, dizajn alebo aj film, ktorý oslovuje obrovské masy ľudí. Umelci a nimi vytvorené diela definujú našu kvalitu života.

Rok tvorivosti ponúka dobrú príležitosť vyjadriť uznanie a ocenenie týmto ľuďom, vďaka ktorým je naše bezprostredné okolie obývateľné a ktorí pozitívne ovplyvňujú vkus, posudzovanie hodnôt a požiadavky mladých Európanov.

Uvedomujem si, že existuje veľká potreba inovatívnych a tvorivých technológií, ktoré prinášajú revolučné zmeny. Oslňujú nás rozprávkové autá, zázračné spôsoby komunikácie a výsledky inovácie, vedeckého výskumu, akú cenu by mal však život bez nádherných umeleckých diel, sôch, grafických, textilných či tvorivých diel v oblasti hudby a literatúry, ktoré nás obklopujú?

Dúfam, že programy Európskej únie budú obsahovať etické a materiálne ocenenie kultúry, najmä diel, ktoré prispievajú k pocitu hrdosti na európsku identitu a v dôsledku ktorých môžeme byť o niečo radšej, že sme Európania.

Aj keď som doteraz hovoril o umení, dovoľte mi na záver vyjadriť svoju nádej, že Európsky inovačný a technologický inštitút, ktorý bol nedávno otvorený v Budapešti, účinne prispeje k úspechu tohto roka. Ďakujem za vašu pozornosť.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, rast spotreby, ako aj nárast prostriedkov na hospodársky rast, zdravotnú starostlivosť a kultúru v nastupujúcom procese globalizácie v čoraz väčšej miere závisí od efektívnosti vzdelávania, od aktivít na podporu každodennej tvorivosti a inovácie ľudí, od vytvárania lepších organizačných a finančných modelov na zavádzanie inovácií a od nápadov, ktoré zvyšujú produktivitu, zlepšujú kvalitu, vytvárajú pracovné miesta, znižujú náklady a zlepšujú konkurencieschopnosť.

V tomto celom procese je dôležitý rozvoj vzdelávania. Patrí doň aj povinné vzdelávanie, ktoré by malo podnecovať tvorivé myslenie. Aj médiá by mali podporovať inovatívne myslenie ukazovaním úspechov a úcty voči ľuďom zodpovedajúcim za tieto úspechy. Inovácia v hospodárstve, na rôznych úrovniach miestnych vlád a podobne, by mohla rozpútať veľkú mieru angažovanosti, ak sa nám podarí odstrániť administratívne bariéry a dosiahneme úplnú sociálnu integráciu, čo do veľkej miery závisí od politikov.

Rok 2009, Európsky rok tvorivosti a inovácie, by nemal byť rokom myslenia, ale rokom konkrétnej a tvorivej činnosti. Návrh smernice je dôležitým dokumentom a predložené zmeny nemenia jeho podstatu. Ďakujem, pani Batzeliová, za vašu správu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, tvorivosť a inovácia predstavujú kľúčové faktory hospodárstiev založených na znalostiach a európske hospodárstvo k takým určite patrí. Čeliť výzvam globalizácie a využiť príležitosti, ktoré predstavuje, si vyžaduje inovatívny a tvorivý prístup.

Hospodárska činnosť je len jednou z oblastí, v ktorej sú tvorivosť a inovácia dôležitými faktormi úspechu a v ktorej často poskytujú rozhodujúcu konkurenčnú výhodu. Bez nich je len ťažké prestať si produkty alebo služby, ktoré by naplňali rastúce požiadavky spotrebiteľov. Práve preto sa domnievam, že by sa v plánoch Európskej komisie mal klásť veľký dôraz na zvýšenie angažovanosti medzi spoločnosťami, hlavne z pohľadu ich skúseností pri využívaní potenciálu, ktorý ponúkajú ľudské inovácie a tvorivosť.

Tvorivosť a inovácia sú schopnosťami, ktorým je ťažké naučiť sa, no určite je možné ich podporiť. Veľmi dôležitým faktorom pri podnecovaní ich rozvoja je vzdelávanie. To by sa však nemalo obmedzovať len na vzdelávanie na školách či v akademických inštitúciách. Dôležité je, aby sa tvorivosť a inovácia propagovali na každej úrovni vzdelávania, počínajúc rôznymi formami vzdelávania cez profesionálny život človeka až po dôchodok. Pri podpore inovácie a tvorivosti je vhodné využiť výhody v podobe skúseností získaných z existujúcich programov v oblasti vzdelávania, ako aj z ostatných iniciatív, hlavne z iniciatív s cezhraničným charakterom.

Verím, že vyhlásenie roka 2009 za Európsky rok tvorivosti a inovácie pomôže účinne zvyšovať povedomie ľudí, rozširovať informácie o dobrých postupoch a podnecovať výskum a tvorivosť a že predovšetkým podnieti diskusiu o politike a zmenách, ktoré by sa mali iniciovať, aby tvorivosť a inovácia získali väčšiu podporu zo strany spoločností, európskych inštitúcií aj členských štátov.

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, je pre mňa naozaj zriedkavým javom, ak poviem, že súhlasím so všetkými, ktorí hovorili pred mnou. Všetci ste jasne a presvedčivo vysvetlili, prečo je tento rok dôležitý. Pán Janowski to vysvetlil obzvlášť výrečne len pred niekoľkými minútami. Súhlasím však zároveň aj s tými, čo hovoria, že by to mohol byť len ďalší z rokov, ktoré nepriniesli žiadne reálne výsledky. Ak teda nechceme skonštatovať práve toto o rok či dva, musíme pripraviť konkrétne kroky.

Jedným konkrétnym krokom by bolo vyhlásiť, že si uvedomujeme, čo je našou hlavnou prioritou. A tou je lisabonská stratégia. Nepočul som, že by to bol niekto spomenul. Ide o mimoriadne dôležitú otázku. V lisabonskej stratégii sme po prvýkrát prepojili technologické a hospodárske otázky s umeleckými. Ak teda máme hovoriť o konkrétnych krokoch, domnievam sa, že by sme tak mali urobiť na dvoch úrovniach.

Prvou úrovňou (využívam to, že pán komisár Figel' je tu s nami a že zodpovedá za vyučovanie a vzdelávanie) je vzdelávanie. Mali by sme zanalyzovať situáciu v Európskej únii. Predstavuje maturitná skúška na našich stredných školách naozaj základ kreatívneho myslenia u mladých ľudí, ktorí túto skúšku podstupujú? Musí to byť pravdivý prehľad toho, čo sa deje v Európe. Na jednej strane estetická citlivosť a na druhej matematické schopnosti a veda – práve toto nám chýba. Tradičné humanitné predmety to neumožňujú. Asociácia európskych univerzít často o tejto problematike hovorí.

A ešte posledná otázka, ktorá je veľmi dôležitá. Ak máme hovoriť o prostriedkoch, musíme hovoriť o pridelení určitých prostriedkov na úrovni Európskej únie. Musíme sa pokúsiť vytvoriť takú situáciu, aby sme na konci tohto roka mali nejakú správu, nejaké konkrétne údaje o situácii v jednotlivých členských štátoch, o tom, čo chýba, ako sa dá porovnávať. Tento typ porovnávania sme totiž na európskej úrovni nikdy nerobili, aspoň nie správne. Pomôže nám to s lisabonskou stratégiou.

Zita Pleštinová (PPE-DE). - (SK) Vážený pán komisár Figel', teším sa vašej prítomnosti na dnešnej diskusii, pretože nás spájajú spoločné príbehy v rôznych oblastiach života.

Vychádzajúc z vlastných umeleckých skúseností môžem konštatovať, že zacielenie európskych rokov na určitú tému prispieva nepochybne k zvyšovaniu informovanosti a k aktivizácii verejnosti.

Keďže Európa musí v súčasnosti reagovať na výzvy a príležitosti globalizácie posilnením svojich tvorivých a inovačných schopností, vítam rozhodnutie Komisie, aby sa rok 2009 stal rokom tvorivosti a inovácie.

Hybnou silou inovácie sú ľudia, ich odborné, podnikateľské a spoločenské zručnosti, z tohto dôvodu je potrebné, aby sa oblasti celoživotného vzdelávania venovala osobitná pozornosť. Vítam opatrenia navrhované na podporu tvorivosti a inovačných schopností vo všetkých etapách celoživotného vzdelávania počas pracovného života až po dôchodok.

Aby sa cieľ roka 2009 v prospech inovatívnej Európy naplnil, som presvedčená, že súbor opatrení musí byť v súlade s ďalšími politikami, ktoré by mali platiť aj po skončení roka tvorivosti a inovácie.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Vyhlásenie roka 2009 za Európsky rok tvorivosti a inovácie sa stalo naším pevným záväzkom. 42 % podnikov v priemysle a službách v rámci EÚ vykázalo inovačné činnosti. V roku 2003 inovovalo 65 % nemeckých spoločností a bolo udelených 312 patentov na 1 milión obyvateľov

v porovnaní s európskym priemerom 128 na 1 milión obyvateľov. V Rumunsku inovuje jedna pätina spoločností. V roku 2006 dosiahli európske investície do výskumu a inovácií len 1,84 % HDP, pričom cieľom podľa lisabonskej stratégie sú 3 %.

Investície do výskumu a inovácií sa nezvyšovali rovnakým tempom ako HDP Európy. Domnievam sa, že výskumy, prieskumy, konferencie a informačné kampane nestačia. Európsky rok tvorivosti a inovácie musí byť rokom, v ktorom sa budú plniť sľuby. Zvyšovanie tvorivosti si vyžaduje primeranú podporu z rozpočtu Spoločenstva, ako aj národných rozpočtov. Vážený pán komisár, spolu s nami, s Európskym parlamentom a členskými štátmi, sa zaväzujete zvyšovať tvorivosť a inováciu v Európe v roku 2009.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Ďakujeme všetkým tým, vďaka ktorým jedna krajina strednej a východnej Európy oslavovala tvorivosť už o rok skôr. Budapešť je naozaj hlavným mestom tohto nového európskeho trendu tvorivosti a inovácie. V rámci tohto cieľa navrhujeme, aby mali popredné univerzity príležitosť propagovať európsku politiku pomocou organizovania špeciálnych akcií minimálne na jednej univerzite v každej krajine z posledných dvoch vln rozšírenia EÚ a aby na týchto akciách mohli vystúpiť znalci a odborníci. Zároveň navrhujeme, aby dvaja alebo traja najlepší výskumníci v krajinách z dvoch posledných vln rozšírenia mali možnosť prezrieť si päť najlepších univerzít a výskumných centier v Európe.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, určenie roka 2009 za Európsky rok tvorivosti a inovácie poskytuje príležitosť propagovať kultúrnu, vedeckú a hospodársku spoluprácu, možnosti rozvíjať vlastný národný program na podporu tvorivého potenciálu u ľudí, ktoré sa otvárajú každej krajine.

Rovnaký význam ako celoživotné vzdelávanie má aj tvorivosť, ktorá je základom každej inovačnej politiky a je rozhodujúca pre tvorbu novej pridanej spoločenskej hodnoty. Táto politika dokazuje, že počítame s ľudskými zdrojmi a rozvíjame ich a že sú stredobodom nášho záujmu. Dôležité je vytvoriť priamu väzbu medzi vzdelávaním, kultúrou a vedou. Dôležité je, aby inštitúcie navzájom komunikovali s cieľom rozšíriť svoj záber. Tvorivosť a inovácia sa vzťahujú na každý vek. Dôležité je tiež prideliť primerané prostriedky a získať verejnú podporu na povzbudenie talentu. Talenty sa rozvíjajú, no potrebujú podporu, pretože hnacou silou v spoločnosti sú práve schopné a talentované tvorivé osobnosti.

Ján Figel', člen Komisie. - (SK) Chcem veľmi pekne poďakovať za veľmi zaujímavú reflexiu, diskusiu, ktorá je potvrdením záujmu o inovácie, o tvorivosť a podpory zo strany Parlamentu pre túto agendu. Všimol som si, že dominovali poslanci z nových členských krajín, čo je tiež taký príspevok a možno dobrý signál, že rozširovanie Únie vlastne znamená aj pohľad na nové témy a reálne aj v globálnom svete, ale aj v lokálnych potrebách.

Americký sociológ Richard Florida povedal, že pre inovatívnu spoločnosť je potrebné kombinovať tri T, a to je: talent, technológia, tolerancia. Talent má každý v rôznej miere, v rôznom zábere alebo charakteristike. Technológia, to je počítač alebo hudobný nástroj, možno invalidný vozík, aby sme mohli niečo rozvíjať. A to tretie je tolerancia, umožniť všetkým, aj tým okrajovým, aj tým slabším, účasť na procesoch, ktoré vedú k zlepšeniam, k sociálnej inklúzii, k novým poznaniam.

Som rád, že zaznela kontinuita s rokom 2008, lebo práve o to ide, aby z kultúrnej rozmanitosti a dialógu medzi kultúrami sme rozvinuli aj ďalšiu dimenziu kultúrnej agendy, ktorou je kreatívny priemysel, tvorivý priemysel. Pomáha to vidieť kultúru ako tvorivú súčasť spoločnosti, nie ako konzumenta, nie ako niečo, niekedy, ale permanentnú účasť aj na formovaní ekonomiky. Kultúra prináša. Kultúra, to nie je spotreba. A keď budeme takto vnímať kultúru, tak sa bude dať aj našim tvorivým priemyslom, ktoré produkujú dobré zamestnanie, výrazný hospodársky rast, a to je vlastne lisabonská stratégia. Takže nie dichotómia – buď biznis, alebo kultúra, ale spojenie, samozrejme vyvážené, rozumné.

Po ďalšie, čo je veľmi dôležité pre vzdelávanie, je prenos poznatkov do praxe. Naše vzdelávanie je často izolované, roztrieštené a málo relevantné pre potreby reálnej praxe. Nechcem veľa hovoriť, zaznelo tu konkrétne povzbudenie pre podnikateľskú sféru, pre vzdelávanie k podnikaniu, pre zodpovednosť nielen Európskej únie, ale aj členských štátov propagovať, podporovať talenty a inovácie. To všetko je o modernizácii školstva, o celoživotnosti vo vzdelávaní.

A čím chcem uzavrieť: inovácie, to nie sú natoľko len výsledné produkty, alebo nové služby, ale hlavne nové prístupy, nové postupy, inovatívna mentalita, a o to ide pri roku 2009, aby to menilo naše vnímanie dôležitosti inovácií a hodnoty talentov a kreativity. Takže ďakujem veľmi pekne. a teším sa na spoluprácu.

Katerina Batzeli, *spravodajkyňa*. – (EL) Vážený pán predseda, myslím, že všetci tu, v Parlamente, jednohlasne a na základe politickej dohody podporujeme názor, že rok 2009 by mal byť rokom tvorivosti a inovácie. Pokúsili sme sa podporiť našu dôveru v úspech programu roku 2009 a to sa nám podarilo ešte viac vďaka spolurozhodovaciemu postupu. Európsky parlament trval na tom, aby sa takýto postup stal politikou na základe medziinstitucionálnej dohody, a to nielen pri rozhodovaní, ale aj pokiaľ ide o vykonávanie a účinnosť programu.

Dovoľte mi zdôrazniť, že Komisia musí zohľadňovať obavy všetkých našich poslancov týkajúce sa vykonávania programu a jeho úspechu počas sledovania a predkladania návrhov vnútroštátnymi orgánmi a zapojenými stranami. Táto kreativita a inovácia sa naozaj stanú hlavnou myšlienkou všetkých politik. Rovnako napomôžeme mobilite medzi umelcami, v rámci kultúrneho sektora, medzi pedagógmi a učiteľmi.

Vyžaduje si to oveľa rozsiahlejší audit než počas roka medzikultúrneho dialógu, keď bolo financovanie jasné a zaručené v rámci ročného rozpočtu Európskych spoločností. Ak zohľadním odkaz pána komisára Figel'a a ostatných poslancov, že by sme mali sledovať vykonávanie programu, chcem v tomto Parlamente poukázať na to, že medzikultúrny dialóg a rok tvorivosti a inovácie musia byť vzhľadom na európske voľby vedúcou silou našej komunikačnej politiky. Takto môžeme aspoň trochu prispieť k mobilizácii našich občanov smerom k podnikaniu, kreativite a kultúre.

(potlesk)

Predseda. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bogdan Golik (PSE), *písomne*. – (PL) Pred tým, než som sa stal poslancom Európskeho parlamentu, mal som tú možnosť dozvedieť sa o zásadách fungovania vzdelávacieho systému a súkromných spoločností. Získané skúsenosti mi ukázali, že Európa potrebuje rozvíjať svoje tvorivé a inovačné schopnosti ako zo spoločenských, tak aj z hospodárskych dôvodov.

Nadchádzajúci rok tvorivosti a inovácie mi pripadá ako skvelá príležitosť zlepšiť konkurencieschopnosť EÚ v globalizovanom svete. Projekty súvisiace s pokračujúcim rastom spolupráce medzi členskými štátmi v oblasti vzdelávania, výmeny osvedčených postupov, ako aj Európy znalostí a inovácií, podporuje poľská vláda aj orgány EÚ. Veľmi ma tešilo posilnenie myšlienky Európskeho technologického inštitútu (ETI) prostredníctvom zriadenia jeho centrál v Budapešti v júni 2008.

Ak chceme naplno využiť schopností ľudí a v plnej miere využiť nápady ako napríklad ETI, potrebujeme nielen dobre rozvinutú infraštruktúru, ktorá podporí tvorivosť ľudí, ale aj podporný systém, ktorý zaistí dobré pracovné podmienky umožňujúce osobný rozvoj. Chcel by som využiť túto príležitosť a upozorniť vás na iniciatívu z Poľska, konkrétne z mesta Lodž, kde sa nachádza jedna z pobočiek ETI. Lodž v Európe vyniká vďaka svojej inovácii a výnimočným zručnostiam v oblasti moderného vzdelávania a myšlienok zavedených do podnikania. Dobré využitie priaznivých okolností, ako napríklad roka tvorivosti a inovácie, ako aj nedoceneného potenciálu miest ako Lodž by mohlo priniesť výhody nám všetkým!

Zita Gurmai (PSE), *písomne*. – (HU) Tvorivosť a inovácia hrajú mimoriadne dôležitú úlohu v schopnosti Európy efektívne reagovať na výzvy a príležitosti globalizácie. Efektívnejšie využívanie znalostí a rozvoj inovácií sú hlavnými prvkami európskeho hospodárstva, preto na ne potrebujeme klást' zvýšený dôraz. Európsky rok, ktorý sa zameriava na rozvoj tvorivosti a inovácie, chce upozorniť práve na tieto skutočnosti.

Dynamika európskeho hospodárstva vo veľkej miere závisí od jej inovačnej schopnosti. Európa sa musí sústrediť na svoje tvorivé a inovačné schopnosti ako zo sociálnych, tak aj z hospodárskych dôvodov. Práve preto sa domnievam, že je veľmi dôležité, aby sa v rámci európskeho roka hovorilo aj o praktických opatreniach a podpore rozvoja inovácií.

O výsledkoch kreativity a inovácie sa musí dozvedieť širšia verejnosť. Práve preto sa kladie osobitná požiadavka na začatie informačných a propagačných kampaní, na konanie akcií na spoločnej európskej úrovni, na úrovni členských štátov a na regionálnych a miestnych úrovniach, na ktorých sa bude formulovať kľúčový odkaz a informovať o osvedčených postupoch.

Musia sa podporovať siete zoskupení, ktoré sú uznávané ako hnacia sila inovácie, ako aj vytváranie znalostných trojuholníkov a napredovanie v rámci rôznych foriem vzdelávania. Ak chceme podporovať inováciu, členské

štáty sa musia sústrediť na rozvoj dosiahnutý v oblasti služieb na podporu inovácie, hlavne na účely prevodu technológií, na vytváranie inovačných skupín a sietí prostredníctvom kontaktov s univerzitami a podnikmi, na prevod znalostí a lepší prístup k financovaniu.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Rozmanitosť je jedným zo zdrojov inovácie a politika rozširovania EÚ priniesla do Európy niekoľko nových zdrojov rozmanitosti, a teda nových zdrojov inovácie. Bohužiaľ však cena za účasť v programe Erasmus bráni mnohým študentom v Rumunsku a Bulharsku zúčastniť sa ho, čo znižuje ich mieru zapojenia.

Program Erasmus bol vytvorený v roku 1987 s cieľom poskytnúť študentom európsku mobilitu a možnosti lepšej kariéry. O 21 rokov neskôr program nielenže prilákal 2 milióny študentov a 3 100 vyšších vzdelávacích inštitúcií, no zároveň aktívne prispel k zlepšeniu akademického života študentov tým, že im pomohol získať medzinárodné schopnosti a sebadôveru.

A aj keď to nepatrilo medzi jeho zjavné ciele, program Erasmus uspel v tom, že študenti začali chápať samotnú podstatu Európskej únie: slobodu pohybu v rámci tejto rozmanitej, aj keď spojenej rodiny.

Preto sa na základe blížiaceho sa roka tvorivosti a inovácie domnievam, že by pridelenie dodatočných finančných prostriedkov do rozpočtu pre študentov pochádzajúcich z najnovších členských štátov viedlo k zvýšenej účasti v programe a následne k zvýšeniu rozmanitosti ako zdroja inovácie a kreativity.

22. Prispôsobenie niektorých aktov rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES – prispôsobenie regulačnému postupu s kontrolou – druhá časť – Prispôsobenie právnych aktov novému rozhodnutiu o komitológii (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o nasledujúcich správach:

– A6-0100/2008 pána Józsefa Szájera v mene Výboru pre právne veci o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – druhá časť (COM(2007)0824 – C6-0476/2007 – 2007/0293(COD)), a

– A6-0345/2008 pána Józsefa Szájera v mene Výboru pre právne veci s odporúčaniami Komisie o prispôsobení právnych aktov novému rozhodnutiu o komitológii (2008/2096(INI)).

József Szájer, spravodajca. – (HU) Ľudstvo má dlhodobú skúsenosť s tým, že rozhodovací orgán, a hlavne orgány v situáciách vykonávania predpisov, nemôžu postupovať bez parlamentného monitorovania. Dnes, hlavne v spojitosti s prípravou Lisabonskej zmluvy, veľmi často počúvame o takzvanom demokratickom deficite Európskej únie, a vo veľmi veľkej miere aj o byrokracii v Bruseli.

Je zaujímavé, že Lisabonskú zmluvu dnes nepodporujú presne tí, ktorým by táto zmena priniesla najviac, a tí, ktorí sú naďalej presvedčení, že Lisabonská zmluva zaisťuje práve efektívnejšie monitorovanie výkonného orgánu, Európskej komisie, a takzvanej európskej byrokracie. Chcem, aby si to uvedomili všetci tí, podľa ktorých Lisabonská zmluva nie je potrebná.

Som presvedčený, že zabezpečením širších právomocí pre Európsky parlament, ktorý volia priamo občania, v porovnaní s Európskou komisiou, budeme slúžiť tomuto cieľu. Obzvlášť, ak Parlament a Rada alebo iný zákonodarný orgán delegujú stále viac právomocí na výkonný orgán v Európe, pre Európsku komisiu to znamená, že bude musieť stále vo viacerých ohľadoch stanovovať podrobné pravidlá.

Keďže vo veľkom množstve prípadov musíme konať okamžite, ak komplikovaný európsky legislatívny mechanizmus nefunguje, ak sa Rada a Parlament nemôžu stretnúť, v takom prípade nemáme inú možnosť, ako poveriť týmito vecami Komisiu v záujme rýchleho a účinného konania.

Také veci sa stále stávajú. Tieto dve správy sa týkajú toho, že v rámci dohody, ktorú v roku 2006 uzatvorili Európsky parlament a Komisia, sa rozsah pôsobnosti a právomocí Európskeho parlamentu rozšíri aj na monitorovanie konania Komisie v oblasti vykonávania a legislatívy. Až doteraz mal túto možnosť len jediný zákonodarný orgán, a to Rada.

Európska komisia vytvorila štyri balíky, z ktorých sme počas nášho letného zasadnutia prijali dva. Tretí prichádza teraz a moja správa z vlastnej iniciatívy hovorí o zásadách, prostredníctvom ktorých sa tento proces musí vykonávať, a akým spôsobom sa musí zaznamenávať toto monitorovanie.

Zároveň by som chcel uviesť, že diskusia viedli k dobrému kompromisu, no v mene Parlamentu chcem v plnej miere objasniť, že to nepovažujeme za precedens ani z pohľadu postupov Výboru, ktoré sa momentálne riešia, ani z pohľadu budúcnosti.

Tieto monitorovacie právomoci budú povinnosťou Parlamentu bez ohľadu na Lisabonskú zmluvu. Inými slovami, Lisabonská zmluva, ktorá zaručuje podobné právomoci, trochu pokročila a my už tieto právomoci uskutočňujeme v jej rámci.

Pre Parlament to predstavuje obrovské množstvo práce, a preto na to musí mať zaručené potrebné nástroje. A práve preto som konal aj vo vzťahu k rozpočtu, aby sme ho oslobodili od byrokracie a dokázali pre Parlament zabezpečiť príležitosti, ktoré sú potrebné na dokončenie tejto novej úlohy. Inými slovami, aj Parlament sa musí pripraviť na dokončenie tejto úlohy. Myslím, že týmto krokom sa Európska únia stane demokratickejšou a transparentnejšou. Inými slovami, podnikneme významný krok smerom k tomu, aby bola výkonná moc monitorovaná zákonodarnou mocou, a to pri nezávislosti európskych inštitúcií. Ďakujem za vašu pozornosť.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, v mene Komisie vítam dve správy od pána Szájera. Veľká vďaka spravodajcovi za jeho prácu. *Köszönöm szépen Jóska.*

Na základe dosiahnutia dohody v prvom čítaní o takzvanom druhom omnibuse dôjde k prispôbaniu ďalšej množiny legislatívnych aktov revidovanému rozhodnutiu o komitológii. Vedie to k silnejšej funkcii Parlamentu – vás – a užšej demokratickej kontrole. Komisiu naozaj teší, keď vidí, že práca pokračuje celkom dobrým tempom a že sa dosahujú spravodlivé riešenia medzi tromi inštitúciami – Radou, Parlamentom a Komisiou.

V rámci druhej správy Parlament vyzval Komisiu, aby predstavila nové návrhy na prispôbienie ďalšieho obmedzeného počtu aktov. Môžem vás ubezpečiť, že Komisia plánuje dôkladne preskúmať odporúčania uvedené v správe. Po dokončení tohto hodnotenia budeme môcť rozhodnúť, ako najlepšie reagovať na odporúčania Parlamentu.

Dovoľte mi na záver vyjadriť nádej, že aj preskúmanie ďalšieho omnibusu Radou a Parlamentom bude prebiehať rýchlo a bez problémov.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

23. Koncentrácia a pluralizmus médií v EÚ (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom je správa (A6-0303/2008) pani Marianne Mikkovej v menej Výboru pre kultúru a vzdelávanie o koncentracii a pluralizme médií v Európskej únii (2007/2253(INI)).

Marianne Mikko, spravodajkyňa. – Vážení páni predsedajúci, počet členských štátov EÚ sa od začiatku roka 2004 takmer zdvojnásobil. Jednou z hlavných výziev po rozšírení EÚ je zaistenie konvergencie noriem na ochranu demokracie a základných slobôd smerom k vyšším existujúcim úrovňam. V tejto súvislosti správa víta všetky iniciatívy zamerané na ochranu demokracie a poukazuje na to, že médiá zostávajú vplyvným politickým nástrojom, o ktorom by sa nemalo uvažovať len z hospodárskeho hľadiska.

Správa uznáva rozhodnutie Európskej komisie poveriť konzorcium troch európskych univerzít určením spoľahlivých a nestranných ukazovateľov pluralizmu médií.

Táto správa navyše zdôrazňuje potrebu zaviesť systémy monitorovania a vykonávania na základe takto určených ukazovateľov. Správa uznáva aj trvajúce snahy zástupcov vydavateľov a novinárov o vytvorenie charty slobody médií. Okrem toho podčiarkuje potrebu spoločenských a právnych záruk pre novinárov a redaktorov.

Správa obhajuje názor, aby nadnárodné podniky prijali osvedčené postupy na zaistenie redakčnej a novinárskej slobody v každej krajine, v ktorej fungujú. Vyjadruje obavy z nižších noriem uplatňovaných v členských štátoch, ktoré vstúpili do EÚ v rokoch 2004 a 2007.

Rozvoj a prijatie nových technológií viedli k vzniku nových mediálnych kanálov a nového druhu obsahu. Vznik nových médií priniesol viac dynamiky a rozmanitosti do oblasti médií. Správa vyzýva na zodpovedné používanie nových kanálov.

Webové blogy: chápem a nechápem obavy webových blogérov. Môj vstup do kybernetického priestoru vyvolal prudkú reakciu u mnohých blogérov. Musím ujasniť, že nikto nemá záujem regulovať internet. Práve preto ako spravodajkyňa podporujem kompromis, ktorý získal všeobecné pochopenie v skupinách PSE, ALDE a Verts/ALE a ktorý zdôrazňuje toto: „nabáda k otvorenej diskusii o všetkých otázkach týkajúcich sa stavu webových blogov“ – bodka. Pri tom končíme.

Správa berie na vedomie problémy, ktorým čelia tlačené médiá v dôsledku migrácie reklamných príjmov na internet, no zdôrazňuje, že novému prostrediu komerčných médií dominujú tradiční verejní a súkromní poskytovatelia obsahu. Zastáva tiež stanovisko, že koncentrácia vlastníctva médií dosahuje úroveň, pri ktorých sily voľného trhu nedokážu zabezpečiť pluralizmus médií, hlavne v nových členských štátoch.

Správa uznáva, že verejné médiá si na splnenie svojho poslania vyžadujú značný a stabilný trhový podiel. Poukazuje na to, že aj keď sú na určitých trhoch verejné médiá hlavným účastníkom trhu, vo väčšine prípadov trpia v dôsledku nedostatočného financovania a politického tlaku.

Správa uznáva potrebu zvýšiť mediálnu gramotnosť v EÚ, odporúča zahrnúť mediálnu gramotnosť do deviatich základných spôsobilostí a podporuje rozvoj európskeho základného študijného programu v rámci mediálnej gramotnosti.

Znovu zopakujem, že správa víta všetky iniciatívy zamerané na ochranu demokracie a poukazuje na to, že médiá sú aj naďalej vplyvným politickým nástrojom, o ktorom by sa nemalo uvažovať len z hospodárskeho hľadiska. Jadrom mojej správy je sloboda prejavu – a za tým si naozaj stojím.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, v prvom rade chcem zablahoželať pani Marianne Mikkovej k jej skvelej správe. Komisia zdieľa mnohé zo stanovísk vyjadrených v tejto správe. Sme presvedčení, že toto uznesenie vysiela veľmi pozitívny signál v prospech pluralizmu médií všetkým zúčastneným stranám vrátane členských štátov a európskych inštitúcií vrátane Komisie.

Ochrana demokracie a plurality prejavu – ako ste spomenuli – je základom. Musíme zachovať rovnováhu medzi cieľom zabezpečiť rozmanitosť hlasov v médiách a zároveň konkurenčnú silu média. Skoršie a intenzívne konzultácie však naznačili, že by harmonizácia pravidiel vlastníctva médií alebo pluralizmu médií zo strany Komisie a Európskej únie bola politicky nevhodná. Decentralizácia je v tomto prípade účinným prostriedkom a opatrenie alebo model typu jedna veľkosť pre všetkých by v mnohých situáciách nevyhovovali.

Práve preto myslím, že by bolo chybou nadmieru regulovať veľmi živú oblasť blogov. V každom prípade však s vami súhlasím v tom, že webové stránky musia v každom prípade rešpektovať určité právne povinnosti vzťahujúce sa na tlač, ako napríklad dodržiavanie autorských práv alebo práva na odpoveď. Rovnaké postavenie stránok s obsahom generovaným používateľom a ostatných foriem verejného prejavu nám pripadá ako potrebný zámer. A naopak, vytvorenie pevného a špeciálneho stavu pre blogy považujeme za kontraproduktívne a v rozpore s pravým duchom internetu.

Komisia súhlasí s Parlamentom v tom, že konkurenčné pravidlá Európskeho spoločenstva dokážu len čiastočne zabezpečiť pluralizmus médií. Práve preto sa pluralizmus médií podľa článku 21 nariadenia ES o fúziách považuje za legitímny verejný záujem. Členské štáty teda môžu prijať vhodné opatrenia na ochranu pluralizmu médií uplatnením ďalších pravidiel nad rámec nariadenia o fúziách. Musia však uplatňovať vnútroštátne zákony a zákony ES.

Avšak pokiaľ ide o konkurenčné pravidlá, rád by som trochu upravil vaše vyhlásenie o škodlivom vplyve koncentrácie vlastníctva na pluralizmus médií. Mediálne spoločnosti Európy vrátane písanej tlače musia byť dostatočne silné, aby odolali konkurencii na globálnej, medzinárodnej úrovni. Sme proti prehnane reštriktívnym pravidlám o vlastníctve médií, ktoré by mohli znížiť konkurencieschopnosť európskych spoločností. Situácia v jednotlivých členských štátoch sa nedá porovnávať. Je veľmi rôznorodá.

Som samozrejme za väčšiu transparentnosť vlastníctva a za prístup verejnosti ku všetkým informáciám týkajúcim sa zámerov a pozadia vysielateľov a vydavateľov. Je to podmienkou *sine qua non* na získanie autoritatívnejších a spoľahlivejších médií.

Ako hovoríte vo svojom uznesení, verejní vysielatelia sú nenahraditeľným prvkom plurality médií. Práve preto sa Komisia domnieva, že musia mať jasne definované verejné poslanie a zabezpečené financovanie, v opačnom prípade by nastala veľká neistota.

Dámy a páni, v tomto smere sa všetci zhodneme, že rozhodnutie o definovaní verejných kompetencií je v zásade záležitosťou členských štátov, nie Komisie. Členské štáty rozhodujú aj o spôsobe financovania verejného vysielania, ako to uvádza amsterdamský protokol. V tejto súvislosti je úlohou Komisie minimalizovať skreslenie konkurencie medzi všetkými typmi médií. Komisia si tiež cení vaše stanovisko ku kódexom správania a samoregulácii ako nástrojom na podporu pluralizmu médií.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 25. septembra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Katerina Batzeli (PSE), písomne. – (EL) Koncentrácia a pluralizmus budú aj naďalej ústrednou témou rozpravy na vnútroštátnej úrovni aj úrovni Spoločenstva. Dnešná spoločnosť a občania získavajú informácie naživo a môžu si pozrieť diskusie v médiách. Na tomto pozadí je potom primárnym cieľom vyjasniť a definovať hranice, v rámci ktorých môžu verejné a súkromné médiá spolupracovať a zasahovať. V každom prípade sa musí zaistiť, aby informácie neboli zmanipulované. Nezávislosť od politickej moci, finančná nezávislosť médiá, transparentné financovanie médiá, ochrana pracovných podmienok novinárov a kvalita a rozmanitosť spravodajstva – to všetko musí byť zaručené.

Otváraním demokratického dialógu prostredníctvom médií sa rozvíja aj nová forma komunikácie: blog. Vďaka nemu sa uplatňuje individuálny prístup k výmene názorov. V mnohých prípadoch sa však táto forma prejavu zmenila na „kolektívny protest“, ako napríklad v prípade rozhodujúcich problémov týkajúcich sa životného prostredia a spoločnosti.

V tomto stave by mohli kódexy samoregulácie vytvoriť primeraný základ vzájomného rešpektu medzi používateľmi a čitateľmi. Nepredstavujú žiadne obmedzenie práva na vyjadrenie a odpoveď z druhej strany. Médiá a výmena informačných fór online sa rozširujú, hodnotia a regulujú stále so zreteľom na zásadu demokratického vyjadrenia sa a účasti a s ohľadom na ľudské práva.

Ivo Belet (PPE-DE), písomne. – (NL) Pluralizmu v médiách prikladáme veľký význam a schvaľujeme všeobecné zásady uvedené v správe. Je však škoda, že nemôžeme súhlasiť s každým jej záverom.

V plnej miere súhlasíme s tým, že verejní vysielatelia musia dostať priestor, aby mohli plniť svoju úlohu v prostredí digitálnych, interaktívnych médií, samozrejme, v rovnováhe s komerčnými vysielateľmi.

Mala by sa podporiť otvorená rozprava o webových blogoch. Blogy a iný obsah generovaný používateľmi živo prispievajú k rôznorodej atmosfére médií a majú rastúci vplyv pri podávaní správ a aktuálnych udalostí.

Kvalita blogu však stojí alebo padá v závislosti od jeho autora, pričom nie všetci blogéri majú rovnako početné zámery.

Ak nechceme, aby sa blogy zvrhli na anonymné zdroje krivých obvinení, musíme porozmýšľať o spôsoboch, ako napríklad riešiť porušenie ochrany súkromia a práva na odpoveď. Parlament však v žiadnom prípade nesmie byť prehnane paternalistický.

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Chcem zdôrazniť, že Európska únia potrebuje zabezpečiť rovnováhu medzi súkromnými a štátnymi médiami v Európe. Zasahovanie do informačného obsahu zo strany vlastníkov televíznych alebo rozhlasových staníc je porušením demokratických noriem. Pochádzam z krajiny, v ktorej súčasná vláda ničí nezávislosť médií. Prijíma sa celý rad opatrení, vďaka ktorým majú štátne médiá slúžiť vládej elite.

Rád by som vyjadril svoju podporu každej iniciatíve, ktorá sa zameriava na ochranu verejných masmédií, keďže sú silným politickým nástrojom. Verejní vysielatelia potrebujú dodatočnú ochranu v dôsledku nedostatku financií a politických tlakov, ktorým podliehajú, najmä v nových členských štátoch.

Hélène Goudin (IND/DEM), písomne. – (SV) Zdá sa, že parlamentný Výbor pre kultúru a vzdelávanie má problém s nedostatočným využívaním zamestnancov a vo svojej horlivosti nájst témy, ktoré by ho zamestnávali, vytvára správy, bez ktorých by sa svet celkom dobre zaobišiel.

Správa o koncentracii a pluralizme médií v Európskej únii je toho príkladom. Ide o správu výboru z vlastnej iniciatívy a spravodajkyňa vo svojom pôvodnom texte navrhla nepovinnú klasifikáciu blogov na základe odbornej a finančnej zodpovednosti a záujmov autora a vydavateľa. K tejto myšlienke existuje mnoho pripomienok, ktoré sa týkajú jednak vykonateľnosti, ale aj, a to je ešte dôležitejšie, možného vplyvu na slobodu vyjadrovania.

Aj keď sa návrh správy počas svojej cesty výborom zmenil a doplnil, stále obsahuje veľa prvkov, ktoré sú nepotrebné a škodlivé.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Chcem poďakovať pani Mikkovej za jej správu o pluralizme v médiách. Pre európsku spoločnosť je to chýlostivá téma: aká je naša úloha a náš vplyv? História nám celkom jasne ukázala, že koncentrácia moci nikdy nerobí dobro. Ľudia vždy negatívne hľadajú na moc bez ohľadu na formu, v akej je prítomná. A z koncentrovanej moci je slabá celá spoločnosť. Platí to aj pre masmédiá.

Medzi hlavné funkcie Únie patrí zaručiť konkurenciu na jednotnom trhu. Prečo by to nemalo platiť aj pre masmédiá? Koncepcia správy o vzájomnom prepojení právnych predpisov o hospodárskej súťaži a právnych predpisov o médiách s cieľom zabrániť konfliktu záujmov medzi koncentráciou vlastníctva médií a inými formami moci v spoločnosti má svoje opodstatnenie.

Napriek tomu ma však viac trápí schopnosť médií strážiť to, čo je v spoločnosti dobré, pretože záujmy oboch strán sa stále viac orientujú výlučne na zisky.

Cirkev už dlho nekŕmi ľudí morálkou. Je to práca určitého druhu tlače, pretože hriech, hanobenie a odsúdenie sú oblasti, z ktorých má úžitok. Tento typ žurnalistiky dokáže dômyselným spôsobom kombinovať obdivovanie nemorálnosti s mimoriadnou úzkoprsosťou a urobiť z toho výnosné podnikanie: provokovať, odsudzovať a zarábať.

„Lebo pre svoje slová budeš ospravedlnený a pre svoje slová budeš súdený.“ Tieto slová odrážajú dobrú znalosť ľudskej mysle. Kedy si médiá samy položia otázku, či výsledkom ich konania je spoločenské zlo alebo spoločenské dobro?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písomne. – (RO) Ako sme sa všetci zhodli, pluralizmus by mal byť podstatným prvkom masmédií. Pluralizmus musíme podporovať a prijatie správy pani Mikkovej predstavuje významný krok týmto smerom.

Členské štáty by mali uznať a podporiť potrebu vyváženého mediálneho trhu a mali by sa samy, jednotlivo aj kolektívne, zaviazat k tomu, aby európskym občanom poskytli príležitosť získať presné a rozmanité informácie.

Kultúrna rozmanitosť, ako aj stále rastúca potreba integrácie prisťahovaleckej populácie a menšín a dôležitosť poskytovania kvalitných informácií aktívnej populácii, to všetko sú prvoradé dôvody na vypracovanie charty slobody médií. Chcem vyjadriť svoju plnú podporu odporúčaniam Európskeho parlamentu, že by sa malo podporiť to, aby služby verejných médií fungovali ako alternatívni poskytovatelia informácií popri poskytovateľoch, ktorí sú založení výlučne na základe komerčných kritérií.

Aktívne uplatňovanie práv a povinností európskych občanov a ich informovanosť a možnosť pochopiť a posudzovať poskytovanie informácií je nevyhnutnosťou, ktorá by sa mala zohľadniť v každom opatrení, ktoré v budúcnosti prijmu či už európske inštitúcie alebo jednotlivé členské štáty.

Toomas Savi (ALDE), písomne. – Správa pani Marianne Mikkovej veľmi správne vyjadruje všeobecné tendencie v médiách v Európskej únii a v odseku 35 poukazuje na mimoriadne dôležitý aspekt týkajúci sa služieb verejného vysielania.

V záujme zachovania dostatočného pluralizmu a rozmanitosti v médiách musia verejní vysielatelia zabezpečovať aj programy, ktoré možno nezískavajú najvyšší rating či reklamné príjmy. Vždy som bol presvedčený o tom, že ak sa verejný vysielateľ stane u ľudí mimoriadne obľúbeným a pre štát ziskovým, nemusí to vôbec byť verejný vysielateľ.

Účelom verejného vysielateľa je starať sa aj o rôzne potreby a záujmy ľudí nepatriacich medzi nenárodné publikum súkromných vysielateľov, ktorí majú sklon pohybovať sa v rámci hlavného prúdu. Verejní vysielatelia v Európskej únii by nemali zanedbávať programy vysokej kvality v záujme konkurovať vysielateľom v súkromnom vlastníctve.

Jednou zo zásad poskytovania verejných statkov je solidarita. Služby verejného vysielania by mali fungovať v solidarite s divákmi, ktorých vkus je náročnejší.

Inger Segelström (PSE), písomne. – Táto správa sa týka dôležitej témy, rozmanitosti médií, čo je dôležitým prvkom pri zabezpečení demokracie a práva občanov na prístup k spoľahlivým a nezávislým médiám. Krajiny, v ktorých hospodárske, náboženské alebo politické záujmy ovládajú médiá, majú problém ponúknuť svojim občanom rôzne prostriedky zhromažďovania informácií, čo vytvára veľkú medzeru v ich schopnosti prijímať informácie a zaručiť slobodné a nestranné voľby.

V Európskom parlamente teraz hlasujeme o správe, ktorá sa týka týchto dôležitých otázok. My, sociálni demokrati zo Švédska, sme naozaj dúfali, že budeme môcť hlasovať za túto správu. Ale pri jej terajšej podobe to neurobíme. Dosiahnutý kompromisný návrh má veľký zmysel, zostalo však niekoľko nejasností, hlavne v otázkach ovplyvňujúcich stav webových blogérov. Nechceme spochybňovaním stavu webových blogov a diskusiami, ktoré obsahuje návrh, prispieť k tomu, aby Európsky parlament dával webové blogy a tradičné médiá na rovnakú úroveň. Od ostatných skupín sa to nežiada, prečo teda od webových blogérov? Zdieľame však názor, že v prípade webových blogov by malo byť porušovanie a urážanie trestné v rovnakej miere ako v prípade iných médií. Budeme preto hlasovať proti tejto správe.

Daniel Stroj (GUE/NGL), písomne. – (CS) Správa o koncentrácii a pluralite médií v Európskej únii, ktorú Európsky parlament predkladá na základe vlastnej iniciatívy, je veľmi závažná, potrebná a na mnohých miestach presne opisuje situáciu, ktorá už mnoho rokov panuje v Českej republike. Dôrazne z tohto miesta upozorňujem predovšetkým na dva aspekty, ktoré správa oprávnené všeobecne kritizuje a žiada nápravu. Tým prvým je takmer úplná koncentrácia dennej tlače v rukách zahraničných, konkrétne nemeckých koncernov, ktorých hospodárske a politické záujmy sú očividne v rozpore s objektívne daným záujmom Českej republiky, predovšetkým v oblasti názorovej plurality a nezávislosti médií. Tá sa stala v českom prostredí čistou fikciou. Realitou je, naopak, radikálna pravicová tendencia a bezbrehá manipulácia. Druhým aspektom je konanie verejnoprávnej televízie, ktorá slúži výhradne záujmom súčasnej pravicovej vlády a ktorej spravodajstvo a publicistika sú natoľko tendenčné, že sa o takzvanej verejnoprávnosti už nedá hovoriť. Odporúčam preto orgánom a inštitúciám, ktoré sa zaoberajú otázkami koncentrácie a plurality médií v Európskej únii, aby venovali zvýšenú pozornosť najmä situácii v Českej republike.

24. Opatrenia v nadväznosti na konferenciu o financovaní rozvoja, ktorá sa konala v Monterrey v roku 2002 (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. - Ďalším bodom je správa (A6-0310/2008) pána Thijsa Bermána v mene Výboru pre rozvoj o nadviazaní na Monterreyskú konferenciu z roku 2002 o financovaní rozvoja (2008/2050(INI)).

Thijs Berman, spravodajca. – (NL) Vážený pán predsedaajúci, OSN v súčasnosti vedie v New Yorku rozpravu o miléniových cieľoch. Ak sa niečo nezmení, do roku 2015 tieto ciele nedosiahneme. Znamená to, že sa chudoba nezmenší o polovicu, že sa miera úmrtnosti matiek výrazne nezníži a že nie všetky deti budú mať prístup k základnému vzdelaniu. Sem-tam dokonca počujeme výzvy, aby sa miléniové ciele odsunuli. Nefungujú. Problémom je únava z poskytovania pomoci. To je však len ďalší výraz pre cynizmus a krátkozraké vlastné záujmy. Nedostatočná pomoc zaručene povedie k nedosahovaniu výsledkov. Áno, programy pomoci často zlyhávajú. A to je problém. Malá pomoc nefunguje. Je to akoby futbalový tréner dal svojmu mužstvu kopačky len na pravé nohy. Po približne tucte zápasov by povedal: „Stále to pokazíte, nikdy nebudete dobrí. Odchádzam. Nechajte si kopačky, ale odteraz ste na to sami.“

Existuje množstvo krajín, kde pomoc priniesla výsledky. Dôležitý je rozsah pomoci. Rwanda dostala po genocíde výraznú pomoc. Krajina sa obdivuhodne obnovila. Voči prezidentovi Kagamemu možno vzniesť veľkú dávku kritiky, ja sám mám veľa kritických poznámok, no po terore v roku 1994 ponúka Rwanda lekcii života celému svetu. Bez pomoci by bol však jej hospodársky rast menej pôsobivý. Aj v Mozambiku pomoc priniesla výsledky a existuje aj veľa ďalších príkladov. Od formulovania cieľov milénia dostalo 29 miliónov detí možnosť získať základné vzdelanie. Ak by svet dodržal svoje sľuby, nebola by žiadna potravinová kríza. Ak by každá prosperujúca krajina použila 0,7 % svojho HDP na rozvojovú pomoc, nedošlo by k opätovnému rastu počtu podvyživených detí po jeho niekoľkoročnom poklese.

Táto správa je teda ostrou pripomienkou Európskeho parlamentu, aby členské štáty dodržiavali svoje sľuby, hlavne tie členské štáty, ktoré robia drahoty – Francúzsko, Nemecko, Spojené kráľovstvo a Taliansko – ak mám spomenúť len tie najväčšie. Do roku 2015 musia zvýšiť svoju pomoc v rámci jasného časového rámca a s pravidelnými prírastkami. Žiadne sústredenie platieb na neskôr, pretože neskoršie prudké zvýšenie po

sérií malých nárastov by znamenalo, že chudobné krajiny by na takejto pomoci odtiaľ do roku 2015 stratili 17 miliárd eur.

Jedna vec nám musí byť jasná: samotné verejné fondy nestačia na to, aby vývoj pokračoval a nezastal. Chce to viac. Európska únia musí pokračovať v investovaní do mieru a bezpečnosti, do dobrého riadenia a rešpektovania ľudských práv. Vďaka tlaku Európy to v Keni zabralo a Raila Odinga je teraz premiérom. Vo východnom Čade má misia EUFOR oveľa ťažšie časy. Je však nevyhnutné využiť na verejné ciele aj súkromné fondy. Kľúčom je možnosť požičať si peniaze. Najchudobnejší majú len zriedka možnosť zobrať si úver a to sa musí zmeniť. Ak je cieľom rozvoj, musí sa zabezpečiť rovnaký prístup pre ženy i mužov, úrokové miery nesmú byť represívne, musia sa zabezpečiť investície do príležitostí pre malých zamestnávateľov, ktorí sú veľmi dobrí v budovaní sietí, a to všetko v spolupráci s miestnymi organizáciami. Súkromné banky neuvažujú o týchto podmienkach automaticky a ženám požičiavajú len s ťažkosťami. Európska únia by tu prostredníctvom úverových záruk dokázala urobiť veľmi veľa. A Európska investičná banka musí požičiavať inštitúciám poskytujúcim mikroúvery v oveľa väčšej miere než momentálne. Tieto veci dávajú ľuďom reálnu šancu ukázať, čo v nich je, a posilniť ich vlastnú existenciu ako nezávislých, sebestačných občanov. Chudobné krajiny musia mať tiež väčšie slovo v rámci Medzinárodného menového fondu.

Viac peňazí je potrebných aj na riešenie následkov klimatickej zmeny pomocou systému obchodovania s emisnými kvótami. Platiť má znečisťovateľ, pričom za globálne otepľovanie nie sú zodpovedné chudobné krajiny. Na tomto mieste sa pomoc musí sústrediť na udržateľné formy energie.

Rozvojová politika je ústredným záujmom Európskej únie. Európska únia musí byť na svetovej scéne silným hráčom, pričom každý členský štát by prispieval svojím spôsobom, no stáli by spoločne a spolu by prispievali vo výške 0,7 % HDP. To je ôsmy cieľ milénia a jeho dosiahnutie prispeje k tomu, aby sme mali bližšie aj k realizácii ostatných cieľov.

Na záver: počas trvania môjho prejavu zomrelo 80 ľudí na vyhľadovanie a 50 detí vo veku do 5 rokov zomrelo na chorobu, ktorá sa dá ľahko vyliečiť.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vyjadriť vďaka najmä pánovi Thijsovi Bermanovi za jeho správu. Je veľmi dôkladná a perspektívna.

Myslím, že správa je veľmi príhodná a môže mať vplyv najmä v dvoch oblastiach. Jednou z nich sú rokovania OSN v New Yorku o výslednom dokumente z konferencie o preskúmaní financovania rozvoja v Dauhe, ktorá by mala začať koncom novembra. Druhou je pozícia EÚ na rokovaní v Organizácii Spojených národov a spôsob, akým dokáže Európa sama prispieť k úspešnému výsledku konferencie v Dauhe. Táto pozícia sa momentálne rozvíja.

Ako ste spomenuli, Monterreyská konferencia z roku 2002 bola úspešná, rozvinuté a rozvojové krajiny spojili svoje sily a zaviazali sa splniť konkrétnu skupinu akcií, takzvaný Monterreyský konsenzus. Pozícia Európskej únie bola silná a rozhodujúca v záujme dosiahnutia úspešného výsledku. Myslím, že Európa skutočne postupovala podľa záväzkov z Dauhy a Komisia každoročne vyhodnocovala pokrok v našich členských štátoch. V roku 2005 EÚ preskúmala a ešte viac posilnila svoje záväzky.

Najvýznamnejšími záväzkami EÚ sú časovo viazané ciele zvýšiť objem oficiálnej rozvojovej pomoci z pohľadu výdavkov do roku 2015 na 0,7 % hrubého národného dôchodku EÚ. Myslím, že všetci viete, že sme sa rozhodli dostať sa k tejto hodnote postupne s prvým bezprostredným cieľom pre rok 2006 spoločne dosiahnutým Európskou uniou. Ďalšou lehotou je rok 2010, kedy by mala spoločná pomoc dosiahnuť úroveň 0,56 % HDP.

V júni tohto roka (2008) Európska rada znovu dôrazne potvrdila tieto záväzky, čo bolo vítaným a rozhodujúcim dôkazom, pretože úrovne pomoci EÚ v minulom roku poklesli, prvýkrát od konferencie v Monterrey. Bol to dosť negatívny signál. Na základe týchto skutočností však Komisia verí, že sa úrovne pomoci od Európskej únie znovu zvýšia od roku 2008, teda od tohto roka. V tejto súvislosti sú dôležitým nástrojom viacročné postupné časové harmonogramy zobrazujúce spôsob, akým chcú jednotlivé členské štáty EÚ dosiahnuť dohodnuté cieľové hodnoty. Je potrebné vidieť celkový obraz, ale aj mozaiku zloženú z jednotlivých štátov.

Od konferencie v Monterrey dosiahla Európska únia pokrok aj v rámci svojich ostatných záväzkov. Zámerom konferencie v Dauhe je zhodnotiť dosiahnutý pokrok, znovu potvrdiť svoje záväzky, identifikovať prekážky, ale aj nájsť spôsoby, ako ich prekonať. Malo by sa hovoriť aj o nových výzvach, napríklad o klimatickej

zmene a o vysokých a nestálych cenách potravín, paliva a komodít vo vzťahu ku globálnemu hospodárskemu spomaleniu, a dokonca aj vo vzťahu finančnej krízy.

Komisia dúfa, že medzinárodné spoločenstvo v Dauhe znovu potvrdí svoje globálne partnerstvo pri financovaní rozvoja na základe zdieľanej zodpovednosti medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami. Nejde preto o jednosmerný, ale o dvojsmerný proces.

Konferencia v Dauhe by mala viesť k perspektívnemu výstupu orientovanému na konanie, ktorý umožní efektívne vykonávanie Monterreyského konsenzu vo všetkých smeroch vrátane mobilizácie domácich zdrojov, priamych zahraničných investícií do rozvoja, medzinárodného obchodu, vonkajšieho dlhu rozvojových krajín, finančnej a technickej spolupráce globálneho riadenia.

Správa, ktorú sa chystáte prijať, sa zaoberá mnohými otázkami v tejto oblasti a tvorí vítaný príspevok v medzinárodnej rozprave. Ďakujem za vašu správu a za vašu pozornosť.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (Rule 142)

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, chcela by som poďakovať pánovi Bermanovi za jeho vynikajúcu správu, ktorá veľmi dobre sumarizuje smerovanie rozvojovej politiky EÚ. K rozvoju už došlo, no stále je čo robiť.

Len nedávno EÚ zverejnila dokument týkajúci sa prieskumu plnenia cieľov milénia s názvom Rozvojové ciele milénia – polovica obdobia na ich dosiahnutie, ktorý sa zameria na vykonávanie cieľov milénia a úlohu Únie pri ich dosahovaní. Záverom správy bolo, že došlo k pozitívnemu rozvoju, ešte stále však existujú oblasti, v ktorých sa vyžaduje zlepšenie.

EÚ je najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci na svete. Prispieva vo výške 60 % z celkovej sumy pomoci. V roku 2006 EÚ dosiahla svoj oficiálny cieľ prerozdeliť 0,31 % svojho spoločného HDP na rozvojovú pomoc.

Aj napriek dosiahnutiu cieľovej hodnoty pre rok 2006 suma pomoci nestačí a predpovede na rok 2007 ukazujú, že sa alarmujúco znižuje. Väčšina zo štátov EÚ nezvýšila objem rozvojovej pomoci, ktorú poskytli počas predchádzajúceho roka, a v niektorých štátoch sa jej objem dokonca znížil o viac než 100 %. Štáty EÚ, ktoré sa zaviazali plniť rozvojové ciele milénia, sa preto majú v čom zlepšovať.

Podľa určených cieľov EÚ sa má percento pomoci do roku 2015 zvýšiť na 0,7 % HDP. S touto sumou sa však ešte rozvojové problémy a chudoba automaticky neodstránia. Naliehavo je potrebné plánovanie, organizovanie a monitorovanie. Bez peňazí sa však nestane nič a je mimoriadne dôležité, aby sme sa tohto cieľa a nášho sľubu držali.

25. Hodnotenie výsledkov vnútorného trhu (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom je správa (A6-0272/2008) pani Charlotte Cederschiöldovej v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o hodnotení výsledkov vnútorného trhu (2008/2056(INI)).

Charlotte Cederschiöld, spravodajkyňa. – (SK) Vážený pán predseda júci, s mimoriadnym potešením oznamujem, že od prijatia našej správy o vnútornom trhu vo výbore sa dosiahol veľký pokrok. Z nového hodnotenia výsledkov vnútorného trhu predloženého v júli vyplýva, že členské štáty dosiahli doteraz svoj najlepší výsledok, pokiaľ ide o transpozíciu pravidiel vnútorného trhu do vnútroštátnej legislatívy. Cieľ, ktorý si stanovili hlavy štátov a vlád, a to dosiahnuť v priemere 1 % úroveň deficitu v transpozícii, bol splnený a máme víťaza s 0 % omeškaním v transpozícii: Bulharsko. Výborne! Dúfame, že tento pozitívny trend bude pokračovať a naši občania budú v budúcnosti naplno využívať náš vnútorný trh.

Musíme klást väčší dôraz na správne vykonávanie. V našej správe vyzývame poslancov Európskeho parlamentu a Komisiu, aby zaviedli nové a dokonalejšie nástroje a ukazovatele, ktoré prinesú viac podrobnejších informácií, s cieľom poskytnúť verejnosti prostriedky na meranie a nápravu strát, ktoré jej a priemyslu môžu vzniknúť preto, lebo vlády členských štátov nie vždy včas alebo správnym spôsobom robia to, čo sa od nich očakáva.

Musíme predovšetkým pripraviť monitorovanie a hodnotenie vykonávania tak, aby boli v súlade s vnútroštátnym procesom vykonávania. Určite by každý iba získal, ak by sa týmto spôsobom dalo zabrániť súdnym konaniam. Musíme nájsť spôsoby, ako zabrániť vzniku prípadov porušenia, a ak by mali ísť pred súd, ako to urýchliť. Prostredníctvom pracovných skupín a sietí v oblasti vykonávania je možné predchádzať rozdielom pri vykonávaní a zbytočnému „pozlacovaní“. Pomocou efektívnej práce siete SOLVIT a odvetvových prieskumov, ktoré uskutočňuje Komisia, možno včas odhaliť všetky zvyšné problémy. Sieť SOLVIT je nástrojom, ktorý by sa mal a aj sa bude posilňovať.

K dôležitým otázkam, o ktorých sa rokuje tu v Parlamente, patrí súvislosť s hodnotiacou tabuľkou spotrebiteľských trhov. Chcela by som využiť túto príležitosť na to, aby som tu a teraz zdôraznila, že v tomto štádiu by sme nemali naliehať na prijatie rozhodnutia. Ako sme zaznamenali, hodnotenie výsledkov vnútorného trhu spĺňa svoju funkciu prostriedku vyvíjania nátlaku a ešte má značný potenciál rozvoja. Okrem toho je potrebné ponechať tieto dva nástroje rásť samostatne tak, aby rozvíjali svoje vlastné kvality. Potom môžeme preskúmať, či by sa ich oplátilo zlúčiť, čo sa môže skutočne stať. Hodnotiaci tabuľka spotrebiteľských trhov je napokon ešte stále veľmi nezrelým produktom, zatiaľ čo jej náprotivok pre vnútorný trh už zohráva dôležitú úlohu pri presadzovaní harmonizovaných právnych predpisov ES. Napriek jej sile v tejto súvislosti sú k nej členské štáty veľmi pozitívne naklonené. Inými slovami, je mimoriadne účinným nástrojom, ktorý musíme ponechať, ale možno aj transponovať ďalej, nižšie do iných odvetví.

Musím taktiež spomenúť odvetvia, v ktorých sa vyskytujú najväčšie problémy. Patria k nim životné prostredie, dane, clá, energetika a doprava. Myslím, že tu by sme mali vyskúšať nové modely a prípadne prevziať model smernice o službách, kde je pri vykonávaní potrebná mimoriadne úzka spolupráca s Komisiou. Toto by sa malo odporúčať. Dúfam, že v budúcnosti bude viac príležitostí na prerokovanie tejto nesmierne dôležitej záležitosti na každoročnom fóre vnútorného trhu a prostredníctvom posilnených sietí, dohôd o administratívnej spolupráci a možno novej Rady pre vnútorný trh v Rade ministrov; čo by som veľmi ocenila. Koniec koncov pravidelná aktualizácia je tou metódou, ktorá napomáha rozvoj tejto oblasti. Chcela by som sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli prácou v tejto veci, a som presvedčená, že sme ňou položili základ spolupráce EÚ v tejto oblasti.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, máme celý rad správ v rámci tohto nového systému a je mi potešením, že môžem zablahoželať pani Charlotte Cederschiöldovej k jej správe, pretože je to oblasť, ktorá sa nehodnotí ľahko. Správa je veľmi dôležitá z hľadiska informácií, ktoré obsahuje, a aj ďalších krokov do budúcnosti, ktoré sa v nej navrhujú. Je to správa o hodnotení výsledkov vnútorného trhu, aj keď pani Cederschiöldová práve hovorila o iných oblastiach a správa obsahuje mnohé veľmi zaujímavé a užitočné myšlienky o obsahu a zameraní hodnotenia v nadchádzajúcich rokoch.

Neskorá alebo nesprávna transpozícia právnych predpisov EÚ členskými štátmi pripravuje našich občanov a podniky o ich práva, ktoré majú v rámci práva Spoločenstva. Znižuje to taktiež spoľahlivosť a dôveryhodnosť EÚ ako spoločenstva založeného na právnom poriadku. Z tohto dôvodu je včasná a správna transpozícia a uplatňovanie práva EÚ v našich štátoch mimoriadne dôležitá. Táto správa potvrdzuje a posilňuje význam, ktorý sa prikladá tejto otázke, čo Komisia veľmi víta.

Odpočet činnosti členských štátov v oblasti včasnej a správnej transpozície práva EÚ sa v posledných rokoch výrazne zlepšil, čo je dobrá správa. V súčasnosti už 18 členských štátov splnilo cieľ na rok 2009 dosiahnuť 1 % alebo nižšiu úroveň deficitu v transpozícii, ktorý dohodli naše hlavy štátov a vlád v marci 2007. Ďalšie členské štáty sú veľmi blízko tohto cieľa dosiahnuť maximálne 1 %. To znamená, že priemerný deficit v transpozícii je už na úrovni 1 %, čo je vo veľkom predstihu pred termínom stanoveným na rok 2009. Je to veľmi pozitívny vývoj a Komisia verí, že v roku 2009 sa tento trend ďalej potvrdí.

Hodnotenie výsledkov vnútorného trhu už zohráva veľmi dôležitú úlohu v podpore úsilia členských štátov. Bude to takto pokračovať aj v budúcnosti. Je to impulz a toto hodnotenie vytvára tlak zo strany členských štátov na zlepšenie výkonu.

Avšak tak, ako povedala spravodajkyňa, dobré vykonávanie práva EÚ sa nekončí včasnou a správnou transpozíciou smerníc. Orgány musia tieto smernice v praxi efektívne uplatňovať. Okrem toho národné orgány musia zabezpečiť, aby si občania a podniky mohli účinne a efektívne uplatňovať svoje práva podľa samotnej zmluvy.

Súhlasím s pani Cederschiöldovou, že prišiel čas preskúmať, či by sa rozsah hodnotenia mohol rozšíriť, a pozrieť sa na iné aspekty uplatňovania práva EÚ nad rámec samotnej transpozície.

Posledné hodnotenie z júla 2008 tým, že sa vo zvýšenej miere zameriava aj na iné porušenia práva Spoločenstva ako neskorá transpozícia vrátane väčšieho množstva informácií o jednotlivých odvetviach, znamená prvý krok týmto smerom a my začíname vnímať veci v širších súvislostiach. Komisia v súčasnosti skúma, či je možné predkladať viac kvalitatívnych údajov o uplatňovaní práva EÚ, prípadne s konkrétnym zameraním na odvetvia, kde sa problémy správneho uplatňovania práva EÚ javia ako najkritickejšie vrátane, ako bolo uvedené, odvetví energetiky a dopravy.

Máme v pláne uverejniť ešte podrobnejšie hodnotenie v prvom štvrťroku 2009. Myslím si, že to je úplne v súlade s návrhmi pani Cederschiöldovej v jej správe.

Zaregistroval som aj rozhodnutie prijaté a predložené v správe o vzťahu medzi hodnotením výsledkov vnútorného trhu a hodnotiacou tabuľkou spotrebiteľských trhov a že hodnotenia by sa mali viesť samostatne.

Ďakujem ešte raz za správu a za vašu pozornosť.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa bude konať zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Nevyhnutným predpokladom účinného fungovania vnútorného trhu je kvalita právnych predpisov Spoločenstva a ich včasné vykonávanie. Správna transpozícia a správne uplatňovanie smerníc v oblasti vnútorného trhu ovplyvňujú konkurencieschopnosť, hospodársku a sociálnu rovnováhu v EÚ.

Smernica o stavebných výrobkoch, ktorú by sme mali nahradiť nariadením, na ktorom v súčasnosti pracujem ako tieňová spravodajkyňa EPP-ED, bola napríklad transponovaná takým spôsobom, že označenie CE je v 4 členských štátoch nepovinné a v ostatných povinné. Vo výrobnom odvetví táto situácia spôsobuje veľké problémy.

Nejasné ustanovenia a nesprávne vykonávanie sekundárnych právnych predpisov veľakrát končí podaním na Európsky súdny dvor.

Za veľmi dôležitý krok pokladám zriaďovanie jednotných kontaktných miest, kde európski občania dostanú pomoc v prípade akýchkoľvek právnych a praktických záležitostí, ktoré súvisia s ich pohybom na vnútornom trhu.

V záujme otvoreného a konkurenčného vnútorného trhu sú potrebné cielenejšie a prísnejšie nástroje na skvalitnenie boja proti falšovaniu a pirátstvu. Dávam do pozornosti písomné vyhlásenie č. 67/2008, ktoré sme pripravili spolu s kolegyňami, aby sme upozornili na falšovanie a pirátstvo, ktoré predstavujú čoraz väčšiu hrozbu v oblasti európskeho hospodárstva, zamestnanosti a tvorivosti.

Našou prioritnou úlohou musí byť ochrana spotrebiteľov, ktorí si často omylom zakúpia napodobeniny výrobkov, mysliac si, že sú pravé, čím môžu ohroziť svoje zdravie a bezpečnosť.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Včasné vykonávanie, presná transpozícia a príslušné presadzovanie smerníc o vnútornom trhu sú základnými predpokladmi efektívnej práce vnútorného trhu a ochrany spotrebiteľov s účinkami na konkurencieschopnosť a hospodársku a sociálnu rovnováhu EÚ.

Hodnotenie je dôležitým nástrojom pri príprave politiky; preto žiadame Komisiu, aby rozšírila rozsah informácií a ukazovateľov, ktoré hodnotenie obsahuje, tak, aby sa doň okrem iného zahrnuli kvalitatívne a sociálne podmienky zamestnancov, ako aj environmentálny vplyv a zmena klímy.

Rumunsko je siedmou krajinou EÚ, pokiaľ ide o transpozíciu smerníc o vnútornom trhu, s priemernou úrovňou deficitu v transpozícii 0,8 % v decembri 2007 v porovnaní s cieľom 1 %, ktorý stanovili hlavy štátov a vlád na rok 2009. V správe sa taktiež zdôrazňuje, že omeškania alebo nesprávne presadzovanie európskych predpisov ovplyvňuje spotrebiteľov a podniky, a od členských štátov sa vyžaduje, aby zvýšili úsilie na podporu siete SOLVIT (sieť na riešenie problémov, ktorú používajú členské štáty na mimosúdne riešenie akýchkoľvek problémov, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku nevhodného presadzovania právnych predpisov vnútorného trhu).

Rada by som poblahoželala aj spravodajkyňi k jej práci.

26. Zlepšovanie kvality vzdelávania učiteľov (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom je správa (A6-0304/2008) pani Marie Badiovej i Cutchetovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o zlepšovaní kvality vzdelávania učiteľov (2008/2068(INI)).

Maria Badia i Cutchet, spravodajkyňa. – (ES) Vážený pán komisár, verím, že môžeme súhlasiť s tým, že prijatie správy o takejto aktuálnej a dôležitej otázke, akou je kvalita vzdelávania učiteľov, je dobrou správou vzhľadom na to, že cieľom vzdelávania učiteľov je celkom jednoducho zlepšovať vzdelávanie žiakov a poskytovať im vedomosti, ktoré im zabezpečia intelektuálnu vyspelosť a kritické postoje, a zároveň im poskytnúť potrebné zručnosti, aby sa dokázali zapojiť do spoločnosti, v ktorej prevláda čoraz väčšia konkurencia a ktorá je čoraz náročnejšia.

Majú na tom záujem mnohé zainteresované strany, počnúc žiakmi a končiac ich rodičmi vrátane učiteľov a lídrov v oblasti obchodu. V Európe je v súčasnosti viac ako 6 miliónov učiteľov, ktorí plnia svoju úlohu v rozvíjaní vedomostí a zručností najmladších členov spoločnosti a rozhodujúcim spôsobom prispievajú k zlepšovaniu príležitostí pre hospodársky rast a väčšiu konkurencieschopnosť.

Súčasné pracovné podmienky v tomto odvetví sú stále zložitejšie a náročnejšie: triedy sú čoraz rôznorodejšie pokiaľ ide o sociálne i kultúrne hľadisko, výučba sa sústreďuje na individuálne vzdelávanie, z autoritatívnych učiteľov sa stávajú manažéri triedy; požaduje sa dobrá znalosť cudzích jazykov a informačných a komunikačných technológií (známych ako IKT) nielen ako prostriedku na prenos poznatkov, ale aj z hľadiska ich využitia ako vyučovacích nástrojov.

Z údajov, ktoré máme k dispozícii, vyplýva, že v kvalite vyučovania sa vyskytujú nedostatky. Je to v súlade so zvyšujúcou sa zložitou uvedeného povolania, a preto sú väčšie investície do vzdelávania učiteľov mimoriadne dôležité tak v počiatočnej odbornej príprave, ako aj v ich vzdelávaní popri zamestnaní. Upozorňuje to na potrebu väčšej podpory v prvých rokoch učiteľskej kariéry.

Je potrebné vziať do úvahy aj celý rad súvisiacich otázok: značné rozdiely v mzdách medzi krajinami a rozdiely vo vzťahu k priemernému platom v rámci tej istej krajiny, vysoký podiel starších pracovníkov, v niektorých prípadoch demotivujúce pracovné podmienky, nízky počet záujemcov o učiteľské povolanie a pod.

Z týchto súvislostí sa vychádzalo pri príprave tejto správy. Sú v nej navrhnuté rôzne odporúčania, ktoré teraz zhrniem:

po prvé, musíme do tohto povolania prilákať najlepších kandidátov, čo je faktor, ktorý úzko súvisí so zlepšovaním spoločenského štatútu a odmeňovaním učiteľskej profesie. Patrí k tomu zlepšovanie pracovných podmienok učiteľskej profesie pomocou prípravy návrhov na podporu učiteľov v prvých rokoch ich pôsobenia v práci; mladí učitelia by sa mohli učiť z poznatkov starších kolegov, ktorí by mohli znížiť počet hodín strávených so žiakmi a venovať viac času aplikovanému výskumu a prenosu poznatkov.

Zahŕňa to aj investície do počiatočného vzdelávania učiteľov, ako aj ich vzdelávanie popri zamestnaní, aby vysokoškolské vzdelanie bolo zlučiteľné s profesionálnym rozvojom a umožňovalo zlepšovanie kvalifikácií a zručností súčasných učiteľov.

Po tretie, podporovanie výmeny osvedčených postupov posilňovaním programov mobility, najmä v rámci programu Comenius, ktorý taktiež pozitívne prispieva k zlepšovaniu jazykových schopností.

Po štvrté, podpora zvýšenia miery rozhodovania na úrovni škôl; inými slovami, väčšia samostatnosť pri zohľadnení rôzneho prostredia jednotlivých škôl a rôznych zainteresovaných strán nachádzajúcich sa v každej školskej komunite: rodičia, miestne kultúrne zariadenia a pod.

Vážený pán komisár, táto správa v súlade s ustanoveniami článku 149 Zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú vzdelávania a odbornej prípravy, nebude záväzná pre vlády členských štátov. Napriek tomu je uznesením, ktoré by sa malo v každom prípade zohľadniť.

Hlavné otázky, akými sú otázky týkajúce sa vzdelávania, sa taktiež úzko spájajú s hodnotami budúcej Európy a európskeho občianstva, a preto prosím Komisiu, aby podporila túto správu Výboru pre kultúru a vynaložila čo najväčšie úsilie na obhájenie návrhov, ktoré sú v nej uvedené, v Rade.

Dámy a páni, v našich rozhovoroch často pozorujeme, že prikladáme význam tomu, akú krajinu chceme zanechať našim deťom. Mali by sme myslieť aj na to, akých občanov chceme zanechať našim krajinám, a toto je tá oblasť, v ktorej musí vzdelávanie zohrávať rozhodujúcu úlohu.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, ctené dámy a páni, vrelo vítam túto správu, najmä preto, lebo som komisár zodpovedný za vzdelávanie. Chcel by som sa poďakovať pani Marii Badiovej i Cutchetovej a Výboru pre kultúru a vzdelávanie za ich prácu.

Tak ako vy, aj Komisia je presvedčená, že všetky členské štáty stoja pred významnými úlohami, keďže vyvíjajú úsilie na zlepšovanie svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy predovšetkým s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitu. Už sme niekoľkokrát hovorili – a pripomínam to opäť – o význame kľúčových kompetencií, ako aj o spravodlivosti a účinnosti našich systémov. Tieto úlohy nie je možné úplne splniť alebo zohľadniť bez vysokej kvality učiteľskej profesie, čo je pre toto všetko rozhodujúce. Kvalita učiteľov je rozhodujúcim faktorom pri modernizácii nášho vzdelávacieho systému a dosahovaní spravodlivosti a účinnosti. Bez takýchto učiteľov sa ťažko dosahuje akékoľvek zlepšenie.

Ku konkrétnym výzvam, ktorým čelia učitelia, patrí, že hospodárske, sociálne a vzdelávacie súvislosti sú neustále zložitejšie a školy a triedy sú rôznorodejšie a rozmanitejšie. V rozprave k prvej správe tohto večera sme hovorili o kreativite a inováciách. Väčšiu mieru kreativity a inovácií u žiakov môžeme dosiahnuť iba vtedy, ak na našich školách budeme mať kreatívnych a inovatívnych učiteľov.

Je potrebné, aby sme do učiteľskej profesie prilákali tých najlepších kandidátov. Musíme im poskytnúť čo najlepšiu prípravu pre ich povolanie a – čo je najdôležitejšie – musíme pokračovať vo vzdelávaní a rozvoji našich učiteľov počas ich kariéry. Toto sa týka – ako ste pani Badiová i Cutchetová povedali – náboru a plátov učiteľov.

Každý učiteľ sa musí aj samostatne vzdelávať, neustále hodnotiť spôsob, akým vyučuje, učiť sa od svojich kolegov a hľadať nové cesty, ako rozvíjať poznatky a zručnosti a plniť individuálne potreby žiakov. Každý učiteľ sa musí celý život vzdelávať. Nemôže učiť o celoživotnom vzdelávaní, keď to sám nerobí. Počiatočné troj- alebo štvorročné vzdelávanie nikdy nemôže učiteľovi stačiť na to, aby mohol po celý život učiť. Učitelia môžu poskytovať pri vyučovaní relevantné vedomosti svojim žiakom jedine vtedy, ak sa ďalej vzdelávajú a aktualizujú svoje poznatky.

S potešením som zaznamenal, že v týchto otázkach panuje veľký súlad – taký, aký skutočne panoval aj v Rade medzi ministrami minulý rok v novembri.

Teraz musíme začať stavať na týchto dobrých úmysloch a na tomto súlade, aby sme skutočne dokázali zaviesť zlepšenia vo vzdelávaní učiteľov. Je potrebné podporiť členské štáty v tom, aby viac investovali do rozvoja svojho učiteľského personálu. Tri alebo štyri dni školenia popri zamestnaní za rok sú jednoducho nedostačujúce. Taktiež je potrebné zlepšiť a rozšíriť indukčnú podporu novým učiteľom. Je potrebné vyzvať členské štáty, aby zlepšili kvalitu vzdelávania popri zamestnaní a zabezpečili, že bude poskytovať také praktické vyučovacie zručnosti, aké učitelia dnes a zajtra skutočne potrebujú.

Musíme podporiť vedúce postavenie škôl. Školy sú v súčasnosti dôležitými organizáciami, ktoré ovplyvňujú životy tisícov ľudí. Je potrebné, aby mali dobrú správu a riadenie, ale predovšetkým je potrebné, aby mali dobré vedenie v podobe vedúceho tímu s jasnou víziou vysokokvalitného vzdelávania pre všetkých svojich žiakov.

Ďakujem vám ešte raz za správu a za angažovanosť. Teším sa na pokračovanie nielen našich diskusií, ale predovšetkým našej spolupráce v tejto dôležitej otázke.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), písomne. – Správa sa zakladala na oznámení Európskej komisie „Zlepšovanie kvality vzdelávania učiteľov“ (SEK(2007)0931) a zdôrazňuje sa v nej, že je potrebné, aby členské štáty uskutočnili reformu vnútroštátnych systémov vzdelávania s cieľom zlepšiť odbornú prípravu učiteľov.

Spravodajkyňa poukázala na niektoré veľmi dôležité skutočnosti, ako napríklad problém udržať najlepších kandidátov na učiteľské povolanie, nízke platy učiteľov v mnohých krajinách, nízke spoločenské postavenie učiteľov, nízka úroveň štúdia cudzích jazykov učiteľmi a mnohé ďalšie.

Ak sa má zabezpečiť vyriešenie týchto problémov, potrebujeme mať v celej EÚ koherentnú, komplexnú a kompletnú stratégiu. Mali by sme mať pre učiteľov viac vzdelávacích programov a tieto programy by mali byť zostavené tak, aby sa takto získané kvalifikácie uznávali vo všetkých členských štátoch. Keď to chceme

dosiahnuť, musíme sa podeliť o zodpovednosť s národnými vládami, lebo my síce môžeme chcieť, ale právomoci na reformu systému vzdelávania majú tieto vlády.

Dúfam, že táto správa bude prvým krokom v dlhom procese, na ktorého konci bude skutočné zlepšenie kvality vzdelávania učiteľov v rámci celej Európskej únie.

Livia Járóka (PPE-DE), písomne. – Európski Rómovia sú vzdelávaní na kvalitatívne nízkej úrovni formou segregovaného vzdelávania a tried, v ktorých sú len rómske deti, a to nielen v postkomunistických krajinách, ale v rámci celej Európy. Rómske deti majú ťažkosti pri získavaní kvalitného vzdelania v nových i starých členských krajinách. Geografická segregácia Rómov je hlavnou prekážkou rovnosti vo vzdelávaní. Životné podmienky Rómov sťažujú prijatie opatrení, ktoré sú potrebné v dlhom boji za odstránenie tried len s rómskymi deťmi. Pokrok v tomto boji závisí od učiteľov z rómskeho i nerómskeho prostredia s kvalifikáciou na vysokej úrovni, aby sa zabezpečil nevyhnutný rozvoj rómskych detí a zmena súčasného stavu. Príprava kvalitných učiteľov, ktorí budú poskytovať rómskym deťom podnety vyskytujúce sa v bežných školách, je mimoriadne dôležitá vo vzdelávaní budúcich učiteľov na školách zabezpečujúcich odbornú prípravu učiteľov. Ak máme očakávať výsledky od našich detí, musíme našim učiteľom poskytnúť príkladnú prípravu. Pri vzdelávaní budúcich učiteľov je potrebné zamerať sa na poznatky o pokrokovom vyučovaní v multikultúrnych triedach. Cieľ, ktorým je vyrovnať kvalitu vzdelávania medzi školami, zabrániť predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a zabezpečiť, aby rómske deti pokračovali v školskej dochádzke až na vysokú školu a aby boli pripravené čeliť životným výzvam, sa nedá dosiahnuť ľahko, ale je to cieľ, za ktorý musíme bojovať.

27. Bolonský proces a mobilita študentov (krátke prednesenie)

Predseda júci. - Ďalším bodom je správa (A6-0302/2008) pani Doris Packovej v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie o bolonskom procese a mobilite študentov (2008/2070(INI)).

Doris Pack, spravodajkyňa. – (DE) Vážený pán predseda júci, vážený pán komisár, dámy a páni, dúfam, že zo skutočnosti, že dnes večer opäť zasadáme za zatvorenými dverami, sa nedajú vyvodiť závery o tom, aký je náš základný postoj k vzdelávaniu.

Bolonský proces je skutočne najradikálnejšou reformou vyššieho vzdelávania za posledné roky. V dnešnej dobe by štátne hranice vskutku nemali stáť v ceste toku vedomostí. Preto je taktiež mimoriadne potešiteľné, že členské štáty a vysoké školy sú pripravené spolupracovať v tejto veci bez ohľadu na zásadu subsidiarity, ktorú si vždy tak vysoko cenia. Víťam to, ale zároveň konštatujem, že v tejto záležitosti sa všetky parlamenty obíšli. Kontaktovaný nebol ani Európsky parlament a ani jeden zo 46 národných parlamentov.

Znepokojujúce je, že sa nás, poslancov Parlamentu, na tento bolonský proces vonku neustále pýtajú. Ak niečo nefunguje, ukazujú prstom na nás, pričom my s tým nemáme vôbec nič spoločné; dokonca ani Komisia s tým nemala do činenia. Našťastie, Komisia je v súčasnosti v tejto záležitosti už zainteresovaná a pomáha bolonskému procesu postaviť sa na nohy v rámci našich vzdelávacích programov, s ktorými budete oboznámení. Skrátka, pôrodné bolesti boli náročné a ešte sa neskončili. Rozumné by bolo zapojiť do tohto procesu parlamenty.

Do roku 2010 chceme vytvoriť európsky priestor vyššieho vzdelávania. To je jasné. Študenti musia mať široké spektrum výberu, celý rad vysokokvalitných študijných kurzov. Bolonský proces uvažuje v tomto smere o troch prioritných oblastiach činnosti: zavedenie trojstupňového systému pozostávajúceho z bakalárskeho, magisterského a doktorandského stupňa, zabezpečovanie kvality a uznanie kvalifikácií a doby štúdia.

Predpokladá sa, že mobilita študentov a kvalitné vzdelávanie budú patriť k najvyšším prioritám bolonského procesu, avšak samotný proces a narychlo zavedené bakalárske štúdium viedli k tomu – ako sme sa dopyčuli – že je menej študentov, ktorí sa odvážia stráviť dobu štúdia v zahraničí počas svojho bakalárskeho štúdia, pretože toto štúdium je nadmerne zafarbené príliš veľkým objemom učebnej látky. Päť rokov vysokoškolského štúdia sa nedá zrazu vtesnať do troch rokov štúdia bakalárskeho stupňa. Toto sa udialo v niektorých prípadoch. Potom sa ukazuje, že študenti sa vôbec nemôžu dostať za hranice, takže štúdium v zahraničí neprichádza do úvahy. Je to škoda. Erasmus je skvelý program a mali by sa využiť príležitosti a všetky ďalšie možnosti súvisiace s cestovaním, ktoré ponúka. Štúdium, ktoré zahŕňa mobilitu, by vlastne malo byť povinné.

Myslím si, že systém kreditov nefunguje. Nie je v poriadku, aby sa v jednej krajine udeľovali tri kredity za určitý modul, zatiaľ čo v inej krajine sa udeľuje iba jeden. Musí existovať európsky rámec, podľa ktorého sa

s každým zaobchádza rovnako. V tejto oblasti je potrebné vykonať ešte veľa práce. Podľa môjho názoru je myšlienka dobrá, avšak spôsob jej uplatňovania nie je najšťastnejší.

Mali by sme zabezpečiť, aby sa vysoké školy čo najviac usilovali využiť príležitosti na financovanie, aby študentom, ktorí majú záujem, uľahčili využiť mobilitu. Mnohé vysoké školy budú musieť opustiť svoju „vežu zo slonoviny“ a spojiť sa s podnikateľskou komunitou. Koľké veľké podniky by považovali za česť sponzorovať doktorandské alebo magisterské štúdium? Keby to malo znamenať, že magisterské štúdium musí niesť názov Mercedes alebo Sony, alebo inú značku, nech je to tak! Hlavné je, aby peniaze sponzorov pomohli študentom. Nejde o predaj práva niekomu s cieľom určiť obsah študijného programu, ale o lokalizáciu zdrojov financovania, ktoré skutočne umožnia každému, kto má záujem, študovať v zahraničí. Ak sa za pomoci Komisie pohneme ďalej smerom k týmto cieľom, všetci budeme spokojní.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, rád by som sa opäť poďakoval pani Doris Packovej. Patrí k zakladateľkám programov celoživotného vzdelávania, populárnych programov postavených na mobilitu študentov. Táto správa o bolonskom procese a mobilitu študentov je veľmi konkrétnym príspevkom k ešte lepšej a rozsiahlejšej mobilitu.

Ako všetci vieme, bolonský proces je dobre rozvinutý a čoskoro uplynie desať rokov od začiatku jeho existencie, pričom sa rozšíril po celom kontinente. Začal sa, pretože od roku 1987 sme už mali systém mobility nazvaný Erasmus a väčšina jeho nástrojov sa stala súčasťou bolonského procesu. Oba programy sa navzájom podporujú a prinášajú veľmi dôležitý politický príspevok. Nejde však o mobilitu pre samotnú mobilitu, ale o modernizáciu, o otvorenosť a o internacionalizáciu našich vysokých škôl. Správa poskytuje veľmi podrobný prehľad opatrení, ktoré sú potrebné v tejto oblasti.

Vaše závery sú v súlade so zisteniami a odporúčaniami osobitnej skupiny, ktorú som vyzval na spoluprácu s Komisiou. Bolo to fórum odborníkov na vysokej úrovni pod vedením bývalej ministerky Marie João Rodriguesovej, ktorá mi predložila správu v júni tohto roku. Z oboch správ vyplýva potreba zásadných a spoločných krokov na zvýšenie mobility študentov a, ak smiem dodať, mobility mladých ľudí vo všeobecnosti: žiakov, mladých ľudí zúčastňujúcich sa na odbornej príprave, mladých umelcov a mladých podnikateľov. Bol by som rád, keby sa obdobie mobility zaviedlo do programov všetkých stupňov, čo by študentov povzbudilo k tomu, aby šli do zahraničia a aby sa na mobilitu pozeralo skôr ako na bežnú vec, než ako na niečo mimoriadne.

Súhlasím s vami, že bolonské reformy by sa mali použiť na sprístupnenie systémov vzdelávania, a nie aby sa stali novými prekážkami pre mobilitu. Vaše predstavy o pružných formách študijných kurzov v niektorých oblastiach štúdia by mohli byť zlučiteľné s bolonskými pravidlami a zasluhujú si preskúmanie. Súhlasím aj s tým, že by sme mali lepšie a viac – to znamená efektívnejšie – investovať do mobility našich občanov. Je potrebné skombinovať verejné, súkromné, vnútroštátne a európske finančné prostriedky.

Vítam návrh, že v oblasti vzdelávania by sa mohlo zväziť „zvýšenie finančného krytia“, a to najmä pre programy Erasmus. Veľmi by to prospelo nielen vzdelávaniu, ale napríklad aj občianskemu povedomiu – cítiť sa ako Európania v Európe, mať prístup a príležitosť a získať skutočnú skúsenosť s Európou.

Som presvedčený, že Parlament plne zohľadní svoju zodpovednosť v tejto oblasti. Opätovne blahoželám a ďakujem a odporúčam, aby Parlament túto správu prijal.

Predseda júci. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), písomne. – (RO) Vítam túto správu a rozumné odporúčania, ktoré obsahuje a ktoré sa týkajú efektívneho vykonávania bolonských cieľov a vytvorenia európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania do roku 2010. Tento rok je potrebné analyzovať existujúce prekážky, ako aj príležitosti pre posilňovanie tohto procesu v budúcnosti po roku 2010.

Chcela by som spomedzi mnohých návrhov v správe vyzdvihnúť dva, pretože sú veľmi dôležité. Predovšetkým bude potrebné vynaložiť väčšie úsilie na harmonizáciu vnútroštátnych systémov vzdelávania, dokončiť proces vzájomného uznávania kvalifikácií a ekvivalencie diplomov. Myslím, že pretrvávajúce rozdiely v tejto oblasti predstavujú hlavnú prekážku pre rovnaké zaobchádzanie so študentmi.

Po druhé by som chcela upozorniť všetky európske inštitúcie na skutočnosť, že mobilita je ešte stále niečo nedosiahnuteľné pre mnohých študentov, výskumníkov a učiteľov, najmä z nových členských štátov, pre nepostačujúce granty. Z tohto dôvodu je prioritou dosiahnuť primerané financovanie projektov v nových členských štátoch. Jedine takto je možné koherentným a vyváženým spôsobom dosiahnuť cieľ európskej mobility.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písomne. – (RO) Mládež a najmä študenti sú prioritou môjho politického programu, a preto len vítam prijatie správy pani Packovej o bolonskom procese a mobilite mládeže.

Verím, že zásada reciprocity pri výmene študentov a štipendií spolu s vypracovaním európskeho referenčného rámca o kvalite a uznávaní diplomov, musia ostať dvomi prioritnými aspektmi tejto politiky, o to viac vzhľadom na to, že bola spozorovaná znížená úroveň mobility študentov v nových členských štátoch.

Výmena osvedčených postupov medzi členskými štátmi je veľmi účinným spôsobom zlepšovania európskeho referenčného rámca o mobilite. Preto je potrebné neustále ho podporovať a rozširovať. Vítané je spoločenské hľadisko tejto správy, ktoré uvádza obavy o mládež pochádzajúcu zo znevýhodneného prostredia.

Odhliadnuc od ďalšej úvahy musíme podporovať medzi študentmi a pedagogickými pracovníkmi kvalitu a excelentnosť. To je možné dosiahnuť len za neustálej podpory, a to z hľadiska politiky aj investícií do mobility v rámci vzdelávacieho systému, pričom by bolo vhodné poskytovať túto podporu na vnútroštátnej i európskej úrovni.

Mihaela Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Chcela by som sa venovať spoločenskému rozmeru mobility, ktorý je mimoriadne významný. Ponúka mládeži mimoriadne bohaté skúsenosti z hľadiska akademickej, kultúrnej a spoločenskej rôznorodosti, a preto blahoželám pani Packovej k tejto správe.

Ako rumunská poslankyňa Európskeho parlamentu som podala pozmeňujúci a doplňujúci návrh o tom, že študenti zo všetkých členských štátov by mali dostať jednotnú európsku študentskú kartu. Verím, že takáto jednotná karta podporí mobilitu mládeže v celej Európe, čo povedie k výmene myšlienok a nepriamo k zmene mentality – otvoreniu sa iným kultúram, podnecovaniu tvorivosti a schopnosti inovácie.

Podľa môjho názoru je toto opatrenie úplne v súlade s cieľmi Európskeho roka medzikultúrneho dialógu 2008 i s cieľmi Európskeho roka tvorivosti a inovácie 2009.

28. Situácia a perspektívy poľnohospodárstva v horských oblastiach (krátke prednesenie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0327/2008) pána Michla Ebnera v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o situácii a perspektívach poľnohospodárstva v horských oblastiach (2008/2066(INI)).

Michl Ebner, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, dámy a páni, dovoľte mi vyjadriť svoje potešenie zo skutočnosti, že pán komisár sa tiež zaoberá touto otázkou, a verím, že sa to neprejaví len v jeho krátkom ústnom prejave, ale na samotnej práci Komisie, pretože sme prirodzene povinní zabezpečiť, aby konanie Európskej komisie primerane odrážalo naše prania a myšlienky.

Každý, kto sa pozrie na titul mojej správy, alebo presnejšie – správy Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ktorý ju jednomyselne prijal pod názvom „Správa o situácii a perspektívach poľnohospodárstva v horských oblastiach“, zistí, že tvorí len časť skutočného obsahu správy.

V tejto správe sa konštatuje, že je potrebné definovať politiku pre oblasti pokrývajúce polovicu celého územia niektorých členských krajín, napríklad Rakúska, Talianska a Španielska, a viac ako tretinu územia ďalších členských krajín, pre oblasti, ktoré sú domovom 19 % občanov Európskej únie. Ide o oblasti, ktoré je možné opísať ako jednoznačne znevýhodnené v mnohých aspektoch poľnohospodárstva a vidieckej kultúry a ako mimoriadne citlivé. Napríklad Alpy ovplyvňujú vplyv globálneho otepľovania oveľa závažnejšie ako nížinaté oblasti.

Horské oblasti sú znevýhodnené z mnohých hľadísk v dôsledku príkrych svahov, poveternostných podmienok, erózie, výškových rozdielov, nadmorskej výšky a skalnatého terénu. Preto je pre tieto oblasti potrebná celková stratégia, nielen poľnohospodárska politika, ktorá priniesla plody a je potrebné rozvíjať ju, no nie je dostatočná na riešenie problémov ovplyvňujúcich horské oblasti.

Z tohto dôvodu je potrebné zachovávať osvedčené postupy – ak však chceme zachovať poľnohospodárstvo, ktoré je pre horské oblasti životne dôležité, je potrebné kombinovať osvedčené postupy s novými a zahrnúť do tohto princípu ďalšie kľúčové faktory, najmä širokú skupinu možností trvalo udržateľného využitia prírodných zdrojov, vytváranie a realizáciu dopravných sietí (nielen fyzickej dopravy, ale aj prístupu k internetu a komunikačným sieťam), zlepšenie a rozvoj obecných a miestnych služieb, čo sťažuje v týchto oblastiach charakter rozptýleného osídlenia, a posilnenie sociálnej štruktúry.

Je potrebné doplniť ďalšie prvky, napríklad výraznejšie zameranie na základné a trvalé vzdelávanie, citlivosť na biodiverzitu terénu a prispôbenie uvedených prvkov zmenám klímy. Táto správa, ktorú prijal Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka jednotne, venuje týmto otázkam 13 odôvodnení a 72 odsekov. Jej cieľom je vypracovať rámcovú stratégiu na základe existujúcich prístupov podľa jednotlivých odvetví. V tejto správe sa preto Európska komisia vyzýva na vypracovanie integrovanej stratégie so širokou skupinou nástrojov v súlade so zásadou subsidiarity a národnými akčnými plánmi členských krajín.

Verím, že rovnako ako dokument odsúhlasil výbor, odobrí ho aj Parlament. Chcem požiadať pána komisára, aby predložil náš prípad Komisii a pripomenul jej, že príspevok obyvateľov horských oblastí sa poskytuje v mene všetkých občanov a majú z neho primeraný úžitok. Preto by sa mal v úplnom rozsahu uznávať. Je to príspevok k životnému prostrediu a hodnote nášho kontinentu ako turistickej destinácie, príspevok, ktorý je nutné zohľadniť, pretože slúži na ochranu pred vyľudnením v oblastiach, ako napríklad Piemont, Lombardsko a niektoré časti Francúzska a Španielska.

Ján Figel', člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, táto správa má nespochybniteľný význam. Rád by som ubezpečil pána Ebnera, spravodajcu, o významnosti odporúčaní uvedených v správe. Chcel by som týmto vyjadriť vďaka jemu i Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za túto správu, ktorá skutočne zdôrazňuje dôležitosť poľnohospodárstva v horských oblastiach pre Európsku úniu – pán Ebner spomínal podiely území – no tiež význam poľnohospodárstva pri podieľaní sa na ochrane životného prostredia, zabezpečovaní kvalitných produktov a zachovávaní kultúrnej krajiny ako súčasti nášho európskeho dedičstva.

Z toho dôvodu majú horské oblasti v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky osobitnú podporu. Táto podpora sa poskytuje poľnohospodárom ako náhrada za znevýhodnenie týkajúce sa prírodných podmienok. Tieto oblasti môžu navyše využiť niekoľko ďalších opatrení na rozvoj vidieka, napríklad agroenvironmentálne platby na zachovanie sezónneho presunu zvierat na iné pasienky a pastierstva, podporu kvalitných poľnohospodárskych produktov a propagáciu diverzifikácie v poľnohospodárskych podnikoch – napríklad vo forme agroturistiky.

Znevýhodneným regiónom, akými sú horské oblasti, sa venujú aj nedávne návrhy Komisie, najmä hygienické kontroly. V súvislosti s postupným rušením kvót na mlieko je možné zachovať osobitnú podporu v hospodársky zraniteľných alebo environmentálne citlivých oblastiach, a to v oblasti mliekarstva, chovu hovädzieho dobytku, oviec a kôz.

Správa vyzýva Komisiu, aby vypracovala globálnu stratégiu poľnohospodárstva v horských oblastiach.

Všetci vieme, že v horských oblastiach existuje veľká rôznorodosť s rozdielmi v hospodárskej a sociálnej situácii. Preto by bolo veľmi náročné definovať komplexnú stratégiu Spoločenstva a podrobný akčný plán, ktoré by sa venovali všetkým týmto rozmanitým situáciám.

Režimy podpory Európskej únie pre rozvoj vidieka a kohézna politika však ponúkajú primeraný a súvislý rámec, v ktorom definujú členské štáty vlastné teritoriálne priority a najvhodnejšie režimy podľa silných a slabých stránok svojich regiónov. Tento decentralizovaný prístup Európskej únie umožňuje členským štátom prispôbiť programy podmienkam horských oblastí pri súčasnom zabezpečení strategickej súdržnosti.

Vážené poslankyne a poslanci, momentálne sa nemôžem venovať všetkým návrhom uvedeným v správe, no opäť vás chcem uistiť, že Komisia podrobne preskúma závery tejto správy.

Ešte raz by som chcel poďakovať pánovi Michlovi Ebnerovi, výboru i vám všetkým.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bernadette Bourzai (PSE), písomne. – (FR) Poľnohospodárstvo v horských oblastiach je rozhodujúcim faktorom lokálneho hospodárskeho rozvoja a ochrany životného prostredia (napríklad ochrana klímy, biodiverzita, prevádzkovanie otvorených a bezpečných rekreačných a turistických oblastí).

Osobitné nevýhody súvisiace s nadmorskou výškou, topografiou a klímou, ktorým čelia poľnohospodári v horských oblastiach, odôvodňujú kompenzačné platby na vyrovnanie nevýhodných prírodných podmienok a priamu podporu príjmov na vyrovnanie ich dodatočných výrobných nákladov a rastúcu úlohu spravovania ich lokality.

Podľa môjho názoru sú kľúčové otázky tieto: zamedziť úplnému zastaveniu platieb pre poľnohospodárstvo v sektore chovu zvierat, keďže hrozí riziko, že to povedie k zániku pracovných miest, podporovať sektor mliekarstva, keďže zohráva ústrednú úlohu v znevýhodnených oblastiach, zvýšiť podporu usádzania mladých poľnohospodárov a podnecovať solidaritu medzi oblasťami ležiacimi po prúde a proti prúdu, pokiaľ ide o hospodárenie s vodou.

Tiež sa prikláňam k definovaniu skutočnej integrovanej európskej stratégie pre horské oblasti s cieľom zabezpečiť, aby sa pri formulácii rôznych európskych politík zohľadnili osobitné prvky horských oblastí.

Urszula Gacek (PPE-DE), písomne. – (PL) Správa Európskeho parlamentu o situácii a perspektívach poľnohospodárstva v horských oblastiach zaväzuje Európsku komisiu predložiť do šiestich mesiacov stratégiu pre horské oblasti.

Môžeme to považovať za skutočný krok k zohľadneniu týchto osobitných podmienok, v ktorých žije a pracuje 19 % všetkých občanov Európskej únie.

Návrh Európskeho parlamentu týkajúci sa každodenných problémov ľudí, ktorí žijú v poľskom regióne Podhale, si zaslúži našu podporu.

Doposiaľ boli usmernenia pre horské oblasti odvodené v zmysle zákona výlučne z poľnohospodárskych politík. V tejto správe sa zdôrazňuje aj potreba podpory poľnohospodárstva prostredníctvom kompenzačných platieb a podpory produktov vysokej kvality.

Horské oblasti trápia však mnohé ďalšie problémy, ktoré vníma Európska únia, keďže zahŕňajú široké spektrum hospodárskych a sociálnych otázok a otázok týkajúcich sa kvality života. Preto je veľmi dobré, že sa správe uvádzajú problémy týkajúce sa prístupu k dopravným sieťam a internetu. Okrem toho by bolo potrebné podporovať komunity finančne, ale aj osobitnými riešeniami na regionálnej úrovni s cieľom zlepšiť úroveň obecných služieb.

Súčasne musíme mať na pamäti význam „ľudí žijúcich v horách“ pri ochrane národných tradícií, ako aj tradičného poznania prírodného prostredia. Význam trvalých sociálnych štruktúr a potreba trvalo udržateľného využívania životného prostredia si zaslúžia mimoriadnu pozornosť.

V tejto súvislosti je región Podhale nepochybne najlepším príkladom vykonávania odporúčaných postupov.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE), písomne. – (EL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte mi zablahoželať pánovi Ebnerovi k jeho správe. Horské oblasti sú v Európskej únii výnimočne dôležité, pretože pokrývajú viac ako 50 % územia niektorých členských štátov, ktorých vidiecke obyvateľstvo je stále významnou súčasťou.

Osobitná fyzická charakteristika takýchto oblastí (príkre svahy, výškové rozdiely) predstavuje pre ne nevýhodu v porovnaní s ostatnými regiónmi Európskej únie. Rozdielne podmienky na poľnohospodársku produkciu, vysoké prepravné náklady, nedostatočné dopravné a komunikačné siete a náklady na prepravu osôb a služieb ovplyvňujú hospodárske podmienky a každodenné životné podmienky občanov žijúcich v horských oblastiach.

Na druhej strane, výrobcovia v týchto oblastiach sú povestní kvalitou svojich poľnohospodárskych výrobkov a skúsenosťami v udržateľnom využívaní lesov a pasienkov. Preto by bolo potrebné posilniť a využiť tieto charakteristiky na upevnenie ich konkurencieschopnosti a kultúrnej identity.

Z toho dôvodu je potrebné zohľadniť osobitné prvky príslušných oblastí a pomôcť novým výzvam, rozvíjať alternatívne formy zamestnania a zachovať osídlenie. Takáto stratégia by tiež poskytla mimoriadnu starostlivosť pre zasiahnuté oblasti, napríklad horské oblasti spustošené požiarom.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), písomne. – Podľa môjho názoru sú ľudia v malých a izolovaných vidieckych komunitách (najmä v horských oblastiach) znevýhodnení a každodenne konfrontovaní s prekážkami a ťažkosťami. Ich potreby by sa mali nachádzať na začiatku nášho zoznamu priorít, keďže ľudia z týchto oblastí nemajú často naplnené základné životné potreby (napríklad prístup k službám). Sú pod sústavným tlakom vyplývajúcim z každodenných finančných a praktických problémov, z ktorých pramení pocit úzkosti. Vzhľadom na situáciu v krajine, v ktorej žijem – Bulharsku – zamestnávajú podľa môjho názoru myseľ väčšiny vidieckych obyvateľov najmä základné ľudské potreby. Preto často chýbajú dlhodobé stratégie rozvoja.

Okrem toho je čím ďalej tým jasnejšie, že vidiecka politika stále zaostáva a nezodpovedá skutočnosti vo vidieckych oblastiach. Stratégie a opatrenia určené na regionálny a vidiecky rozvoj by mali byť decentralizované tak, aby sa prispôbili lokálnym podmienkam. Preto je potrebné rozvíjať konkrétne, flexibilné individuálne regionálne a lokálne programy zamestnaneckých a sociálnych výhod. Mali by sme sa teda zamerať na rozvoj ľudských zdrojov a budovanie kapacít s osobitným dôrazom na mládež, ženy a menšiny a súčasne na rozvoj racionálnejších politík v malých a odľahlých obciach pri zohľadnení existujúcich prírodných a ľudských zdrojov, ako aj životných potrieb ľudí.

Sepp Kusstatscher (Verts/ALE), písomne. – (DE) Táto správa obsahuje všetky možné prvky; je ozajstnou mozaikou pripomínajúcou dôsledok rýchlej a plodnej rozpravy o poľnohospodárstve a horských oblastiach. Môžeme ju považovať za výpočet želaní a požiadaviek vyjadrený prázdnyimi slovami a frázami, opakovaním a rozpormi, a nie je možné súhlasiť s ňou, ani keby sme v nej našli niečo, čo poteší nás všetkých.

Najväčší rozpor nájdeme medzi environmentálnym a sociálnym predstieraním a bezohľadnou politikou, ktorú každodenne uskutočňuje pán Michl Ebner a jeho strana.

Podstatou každej životaschopnej európskej poľnohospodárskej politiky musí byť skutočne trvalo udržateľný prístup k poľnohospodárstvu a potravinárskej výrobe. Každý, kto naruší vodu, pôdu a biodiverzitu, musí niesť dôsledky podľa zásady „znečisťovateľ platí“. Je potrebné podporovať formu poľnohospodárstva, ktorá bude skutočne chrániť klímu a vyžadovať širokú ponuku zdravých spotrebiteľských výrobkov na trhu. Je nutné preniesť organické poľnohospodárstvo z pozadia do popredia pozornosti. Skupina zelených nebude podporovať politiku ďalšieho delenia kľúčových hráčov na globálnom trhu. Chceme posilniť lokálne a regionálne potravinárske trhy, aby sa zabezpečila pre poľnohospodárov možnosť dosiahnutia slušného príjmu a garantovali čerstvé a zdravé potraviny pre spotrebiteľov. Táto forma riadenia je tiež najlepším spôsobom ochrany poľnohospodárskej pôdy a životného prostredia.

Véronique Mathieu (PPE-DE), písomne. – (FR) V správe pána Ebnera o situácii a perspektívach poľnohospodárstva v horských oblastiach sa kladie dôraz na aspekty a potreby týchto regiónov, ktoré predstavujú 40 % územia Európy.

Tieto oblasti čelia náročným prírodným podmienkam, čo sťažuje produkciu a obmedzuje prístup. Preto si zaslúžia mimoriadnu pozornosť.

Z toho dôvodu vyzývam Komisiu, aby zostavila globálny plán založený na pokračovaní uskutočňovania opatrení, ktoré sa doposiaľ vykonali, a ich súčasnej vzájomnej integrácii s cieľom zefektívnenia týchto opatrení. To by znamenalo pokračovanie systému poskytovania kompenzačných platieb na vyrovnanie nevýhodných prírodných podmienok, finančnej podpory mladým poľnohospodárom a prikladanie mimoriadnemu významu odvetviu mliekarstva. Je potrebné zachovať aktivitu človeka v horských oblastiach definovaných programom „Natura 2000“. Napokon je potrebné klásť dôraz na úlohu poľovníctva a rybolovu pri zachovávaní krajiny.

Stratégia tohto charakteru umožní týmto oblastiam zložiť náročné úlohy spojené s konkurencieschopnosťou a trvalo udržateľným rozvojom, keďže nie sú len potenciálnym zdrojom hospodárskeho rastu, ale súčasne i strážcami tradícií kvalitnej produkcie a podieľania sa na zachovaní našich krajín.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), písomne. – (RO) Horské oblasti tvoria väčšinu územia Európskej únie a čo viac, v týchto oblastiach sa v porovnaní s inými regiónmi v 27 členských štátoch zachováva oveľa lepšie tradícia, kultúra a jazyk. Národné vlády, žiaľ, nerealizujú integrované stratégie regionálneho rozvoja a existujú podstatné medzery, ktoré pomaly, ale isto vedú k vyľudneniu týchto oblastí. Vychádzajúc z hesla Únie „jednotní v rozmanitosti“ vítam rozhodnutie Parlamentu vyzvať Komisiu na zostavenie integrovanej stratégie trvalo udržateľného rozvoja a využívania zdrojov v horských oblastiach. Tak bude možné poskytnúť Európskym občanom, ktorí sa rozhodnú žiť v náročnejších podmienkach horských oblastí, rovnaké príležitosti. Vzhľadom na súčasné diskusie a rušenie platieb v horských oblastiach verím, že je našou

povinnosťou, ako poslancov Parlamentu, lobiť za pokračovanie finančnej podpory horským oblastiam. Horské oblasti sa stanú chránenými oblasťami, schopnými zabezpečiť vlastný trvalo udržateľný rozvoj a pôsobiť ako oáza pre európskych a iných zahraničných turistov.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Zastupujem Rumunsko, krajinu, ktorej viac ako tretinu územia tvoria hory. Obyvatelia horských oblastí sú znevýhodnení v porovnaní s ostatnými ľuďmi, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach.

Návrhy uvedené v správe pána Ebnera vítam a som pevne presvedčený o tom, že ucelená stratégia Európskej únie zameraná na horské oblasti, ktorá je nevyhnutná a naliehavo potrebná, by výrazne prispela k zlepšeniu životných podmienok v týchto oblastiach.

Súčasne by som rád zdôraznil, že rovnako naliehavo sú potrebné prepracovanejšie právne normy, pokiaľ ide o financovanie vidieckeho rozvoja Spoločenstvom.

Napríklad rumunské štátne orgány spustili niekoľko projektov financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), ktoré podporujú malé podniky a cestovný ruch. Na zlepšenie podmienok v horských oblastiach sú veľmi významné malé podniky a penzióny.

Pokyny pre žiadateľov o tieto nástroje vrátane kompletných podkladov boli zverejnené deň pred začatím zasadnutia, napriek tomu, že boli vypracované v auguste.

Ide o jasné porušenie zásady poskytovania regulárnych a transparentných informácií potenciálnym príjemcom príspevkov.

Verím, že v právnych predpisoch Európskej únie sa zabezpečí zamedzenie vzniku takýchto situácií, v dôsledku ktorých je úsilie Európskej únie poskytovať finančnú pomoc zbytočné.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Horské regióny umožňujú kvalitnú poľnohospodársku produkciu, väčšiu rozmanitosť poľnohospodárskych produktov na európskom trhu, preto je potrebné lepšie koordinovať rozvoj vidieka a štrukturálnej pomoci.

V horských regiónoch je potrebné rozvíjať trvalo udržateľné, modernizované a multifunkčné poľnohospodárstvo. Využívanie biomasy a agroturistika umožnia zvýšenie príjmov miestneho obyvateľstva. Zachovanie určitých rastlinných a živočíšnych druhov, ochrana tradícií a hlavne cestovný ruch pomôžu v boji proti zmene klímy prostredníctvom ochrany biodiverzity a zachytávaním CO₂ trvalými trávnatými plochami a lesným porastom. Trvalo udržateľné využívanie lesov umožní vyrábať energiu z dreveného odpadu.

Vážení kolegovia, dovoľte mi, aby som zdôraznila dôležitosť otázky hospodárenia s vodou v horských regiónoch. Je potrebné, aby Komisia povzbudzovala miestne a regionálne orgány k rozvoju všestrannej solidarity medzi oblasťami v horných a dolných úsekoch povodí a aby primeranými finančnými prostriedkami podporovala udržateľné využívanie vodných zdrojov v týchto regiónoch.

Tieto regióny sú osobitne ohrozené dôsledkami zmeny klímy, preto je potrebné presadzovať bezodkladné vykonávanie opatrení na ochranu pred živelnými pohromami v týchto regiónoch, predovšetkým pred lesnými požiarimi.

Som presvedčená, že horské oblasti potrebujú nové nástroje na ochranu územia pred povodňami s dôrazom na protipovodňovú prevenciu, pričom poľnohospodári a lesníci by mohli protipovodňové opatrenia zabezpečovať prostredníctvom priamych platieb na plochu, ktoré dostávajú v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), písomne. – (RO) S potešením sme privítali správu pána Ebnera. Horské oblasti predstavujú 33 % celkového územia Rumunska. Rovnako ako v ostatných európskych krajinách, aj v Rumunsku hrozí vyludnenie horských oblastí a vytrácanie sa konkrétnych hospodárskych aktivít.

Na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja v horských oblastiach je potrebná integrovaná európska stratégia. Mimoriadny dôraz kladieme na podporu poľnohospodárstva, ekologických produktov, agroturistiky a prístupu ku komunikačným prostriedkom v horských oblastiach. Súčasne presadzuje názor, že na oživenie hospodárskeho potenciálu danej oblasti je potrebné podporovať mladé rodiny v zakladaní agroturistických fariem.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Ako zástupkyňa členského štátu s výraznými problémami v oblasti poľnohospodárstva, najmä pokiaľ ide o horské poľnohospodárstvo, by som chcela vyjadriť svoju podporu správe pána Ebnera o situácii a perspektívach poľnohospodárstva v takýchto oblastiach. Táto správa má pre nás mimoriadny význam.

V súlade s tým, čo sa zdôrazňuje v správe, v Bulharsku hrozí riziko vylúčenia a ochudobnenia spoločenského života miestnych spoločenstiev, ktoré dokonca čelia aj hrozbe ukončenia poľnohospodárskej činnosti. Na takéto oblasti je takmer nemožné aplikovať bežnú politiku podpory fariem (napríklad požiadavka minimálneho počtu zvierat). Preto je potrebné poskytnúť osobitnú finančnú pomoc výrobcom mlieka a prijať ďalšie konkrétne finančné opatrenia, ktoré by sa mali prijať pri realizácii návrhov obsiahnutých v tejto správe. Len tak je možné zachovať spolu s ľudskými zdrojmi aj živočíšne genetické zdroje a jedinečnosť týchto oblastí ako takých, vzhľadom na ich mimoriadny význam pre konkrétne členské štáty a celú Európsku úniu. Týmto opatreniami sa posilnia aj ďalšie odvetvové politiky, politika v oblasti ochrany životného prostredia, cestovný ruch, malé a stredné podniky a vzdelávanie. Preto trvám na tom, aby sa stanovili spoločné pravidlá pre programy priamej pomoci v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a pre zriaďovanie programov osobitnej pomoci pre horské oblasti.

29. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

30. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 10.30 hod.)